

Ponadlokalna Strategia Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego obejmującego Powiat Leżajski, Miasto Leżajsk, Gminę Leżajsk, Gminę Nowa Sarzyna, Gminę Kuryłówka, Gminę Grodzisko Dolne, Gminę Tryńcza na lata 2021–2027 z perspektywą do 2035 roku

RAPORT DIAGNOSTYCZNY

SPIS TREŚCI

Spis treści

Wykaz stosowanych skrótów	1
1. SKŁAD PARTNERSTWA	2
2. PRZESŁANKI TWORZENIA, METODYKI I ZAKRESU STRATEGII	3
3. DIAGNOZA STANU WYJŚCIOWEGO	5
1.1. OBSZAR FUNKCJONALNY	5
1.2. SPOŁECZEŃSTWO	15
1.3. SZKOLNICTWO I WYCHOWANIE	40
1.4. INFRASTRUKTURA	46
1.5. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA	56
1.6. KULTURA, WIZERUNEK I CZAS WOLNY	71
1.7. JAKOŚĆ ŻYCIA	76
1.8. FINANSE SAMORZĄDU	91
4. SYNTEZA DIAGNOZY OBECNEJ SYTUACJI OBSZARU FUNKCJONALNEGO	97
5. ANALIZA SWOT	101

Wykaz stosowanych skrótów

BDL	Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KPP	Komenda Powiatowa Policji
OF	Obszar Funkcjonalny obejmujący Gminę Grodzisko Dolne, Gminę Kuryłówka, Gminę Leżajsk, Gminę Nowa Sarzyna, Gminę Tryńcza, Miasto Leżajsk, Powiat Leżajski
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
REGON	Rejestr Gospodarki Narodowej

1. SKŁAD PARTNERSTWA

Skład partnerstwa:

1. Powiat Leżajski
2. Miasto Leżajsk
3. Gmina Leżajsk
4. Gmina Grodzisko Dolne
5. Miasto i Gmina Nowa Sarzyna
6. Gmina Kuryłówka
7. Gmina Tryńcza

Skład Rady Partnerstwa:

Skład Grupy Roboczej Partnerstwa:

2. PRZESŁANKI TWORZENIA, METODYKI I ZAKRESU STRATEGII

Ponadlokalna Strategia Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego obejmującego Powiat Leżajski, Miasto Leżajsk, Gminę Leżajsk, Gminę Nowa Sarzyna, Gminę Kuryłówka, Gminę Grodzisko Dolne, Gminę Tryńcza na lata 2021–2027 z perspektywą do 2035 roku (dalej także: Strategia OF) to plan działania wyznaczający wspólne, strategiczne cele rozwoju dla 7 jednostek samorządu terytorialnego tworzących Obszar Funkcjonalny¹ w perspektywie co najmniej kolejnych 7 lat. Ustalenia zawarte w Strategii OF stanowią podstawę do prowadzenia przez władze samorządowe Obszaru Funkcjonalnego zintegrowanej, średniookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Jednocześnie, niniejszy dokument odpowiada na wyzwania, jakie stawiane są samorządom w związku z realizacją krajowej polityki rozwoju oraz polityki programowej Unii Europejskiej po 2020 r. Wokół zawartych w dokumencie ustaleń koncentrować się będą działania władz samorządowych, a także innych interesariuszy, zmierzające do zapewnienia jak najlepszych warunków do dalszego rozwoju gospodarczego i życia mieszkańców wyznaczonego obszaru funkcjonalnego. Zatem, dokument pełni rolę strategicznego planu działania, którego wdrożenie przyczyni się do lepszego wykorzystania potencjału rozwojowego Obszaru Funkcjonalnego tworzonego przez 7 gmin.

Dotychczas, dla 7 wskazanych jednostek samorządu terytorialnego, nie opracowano żadnego dokumentu strategicznego mającego wymiar ponadlokalny, tj. koncentrującego się na obszarze kilku samorządów i opierającego się na zintegrowanym podejściu terytorialnym do rozwoju. Ponadto ważną przesłanką uzasadniającą potrzebę przygotowania Strategii OF jest zapewnienie spójności z całym katalogiem dokumentów strategicznych na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym. Dokument ten jest także odpowiedzią na ustawowe regulacje dotyczące prowadzenia polityki rozwoju², z uwzględnieniem wprowadzonych zmian w tejże ustawie oraz uprawnieniami gmin sąsiadujących ze sobą, wynikających z ustawy o samorządzie gminnym³, do opracowania strategii rozwoju ponadlokalnego, będącej wspólną strategią rozwoju tych gmin w zakresie ich terytorium. Strategia OF powstała w oparciu o zawarte w tym celu porozumienie międzygminne⁴.

Opracowana Strategia OF jest dokumentem o średnim horyzoncie czasowym. Ze względu na wieloletni okres obowiązywania i realizacji Strategii oraz przepisy ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju i ustawy o samorządzie gminnym, dokument ten zawiera wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem cech charakterystycznych dla tego obszaru funkcjonalnego oraz określa w szczególności:

- cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- model struktury funkcjonalno-przestrzennej;
- ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej;

¹ Obszar Funkcjonalny obejmuje obszar 7 jednostek samorządu terytorialnego z terenu powiatu leżajskiego i przeworskiego. Są to gminy – Leżajsk, Kuryłówka, Grodzisko Dolne, Nowa Sarzyna, Tryńcza, Miasto Leżajsk i Powiat Leżajski.

² Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1295, 2020, z 2020 r. poz. 1378).

³ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378.).

⁴ Porozumienie międzygminne w sprawie opracowania i wdrażania Ponadlokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego obejmującego Powiat Leżajski, Gminę Grodzisko Dolne, Gminę Kuryłówka, Miasto Leżajsk, Gminę Leżajsk, Miasto i Gminę Nowa Sarzyna i Gminę Tryńcza na lata 2021–2027 z perspektywą do 2035 roku” zostało zawarte 3 lutego 2021 r. w Leżajsku pomiędzy: Powiatem Leżajskim, Gminą Grodzisko Dolne, Gminą Kuryłówka, Miastem Leżajsk, Miastem i Gminą Nowa Sarzyna, Gminą Tryńcza.

- obszary strategicznej interwencji określone we właściwej strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań;
- obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gmin wraz z zakresem planowanych działań;
- system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania ewentualnych dokumentów wykonawczych;
- ramy finansowe i źródła finansowania.

Diagnoza prezentuje wyczerpujący obraz Obszaru Funkcjonalnego w ujęciu obiektywnym. Opiera się na faktach i niezbędnych komentarzach ustrukturalizowanych w osiem zasadniczych działów: Obszar Funkcjonalny, Społeczeństwo, Szkolnictwo i wychowanie, Infrastruktura, Aktywność gospodarcza, Kultura, wizerunek i czas wolny, Jakość życia, Finanse samorządu. Zakres czasowy analizy w przypadku większości zagadnień obejmuje lata 2016. -2020 . Jeżeli nie było możliwe zaprezentowanie nowszych informacji i danych, uwzględniano dane w latach wcześniejszych. Dane statystyczne obejmują zatem starsze lata, co wynika z określonej cykliczności przeprowadzania przez Główny Urząd Statystyczny w Warszawie badań tematycznych, np. aktualizacji poszczególnych baz danych i Powszechnego Spisu Rolnego.

Diagnoza przedstawia portret Obszaru Funkcjonalnego zarówno pod względem opisowym, jak i statystycznym. Na potrzeby przeprowadzonej analizy wykorzystano dane agregowane w wartościach bezwzględnych oraz w postaci wskaźników statystycznych, uwzględniających różnorodne aspekty szeroko rozumianego potencjału społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Źródłem informacji były przede wszystkim bazy danych Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie. Do przygotowania części diagnostycznej posłużono się także danymi wewnętrznymi gromadzonymi przez poszczególne samorządy wchodzące w skład Obszaru Funkcjonalnego i ich jednostki organizacyjne oraz danymi pochodzącymi od instytucji zewnętrznych. Całość diagnozy została podsumowana w ramach syntetycznego zestawienia najważniejszych konkluzji (wniosków). Na koniec części I zaprezentowano wyniki analizy SWOT na bazie której to, na dalszym etapie prac, wyznaczono kluczowe kierunki rozwojowe dla Obszaru Funkcjonalnego i zakres niezbędnych do podjęcia działań interwencyjnych.

Strategia Ponadlokalna dotyczyć będzie przyszłości Obszaru Funkcjonalnego, pokazywać kierunki rozwojowe na kolejne lata. Podstawą do sformułowania priorytetów strategicznych i konkretnych celów operacyjnych zawartych będzie przeprowadzona diagnoza oraz spotkania z władzami samorządowymi, a także pracownikami poszczególnych urzędów.

3. DIAGNOZA STANU WYJŚCIOWEGO

1.1. OBSZAR FUNKCJONALNY

Obszar Funkcjonalny, dla którego opracowano Strategię, obejmuje teren 7 jednostek samorządu terytorialnego, w tym 5 z powiatu leżajskiego oraz sam leżajski i 1 z powiatu przeworskiego. W jego skład wchodzi:

1. Gmina Grodzisko Dolne (wraz z 10 sołectwami, do których należą: Chodaczów, Grodzisko, Grodzisko Dolne, Grodzisko Górne, Grodzisko Nowe, Grodzisko Podlesie, Laszczyny, Opaleniska, Wólka Grodziska, Zmysłówka),
2. Gmina Kuryłówka (wraz z 10 sołectwami, do których należą: Brzyska Wola, Dąbrowica, Jastrzębiec, Kolonia Polska, Kulno, Kuryłówka, Ożanna, Słoboda, Tarnawiec, Wólka Łamana),
3. Gmina Leżajsk (wraz z 12 sołectwami, do których należą: Brzoza Królewska, Chałupki Dębniańskie, Dębno, Giedlarowa, Gwizdów-Biedaczów, Hucisko, Maleniska, Piskorowice, Przychojec, Rzuchów, Stare Miasto, Wierzawice),
4. Gmina Nowa Sarzyna (miasto Nowa Sarzyna wraz z 11 sołectwami, do których należą: Jelna, Judaszówka, Łętownia, Łętownia – Gościniec, Łukowa, Majdan Łętowski, Ruda Łańcucka, Sarzyna, Tarnogóra, Wola Zarczycka, Wólka Łętowska)
5. Gmina Tryncza (wraz z 9 sołectwami, do których należą: Głogowiec, Gniewczyna Łańcucka, Gniewczyna Tryniecka, Gorzyce, Jagieła, Tryncza, Ubieszyn, Wólka Małkowa, Wólka Ogryzkowa),
6. Miasto Leżajsk,
7. Powiat Leżajski obejmujący gminy Grodzisko Dolne, Kuryłówka, Nowa Sarzyna, Leżajsk, Miasto Leżajsk.

Łączna powierzchnia administracyjna OF wynosi 653,56 km², co stanowi 3,6 % powierzchni województwa podkarpackiego.

Rysunek 1 Herby i logotypy poszczególnych JST wchodzących w skład OF

Źródło: opracowanie własne na podstawie stron internetowych poszczególnych JST.

Gmina Kuryłówka jest gminą wiejską w powiecie leżajskim.

Ludność gminy wynosi 5 769 mieszkańców a powierzchnia – 141 km², w tym 38 % stanowi powierzchnia lasów.

Gmina jest w istotnym stopniu rolnicza – 52 % powierzchni stanowią użytki rolne, na terenie gminy zlokalizowanych jest 1 024 gospodarstw rolnych.

W systemie REGON zarejestrowanych jest 361 podmiotów.

Dochody budżetu gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca w roku budżetowym 2019 wynosiły 4 940,17 zł.

Grupa funkcjonalna gmin: gospodarka ekstensywna.

Gmina Kuryłówka znalazła się na liście gmin zagrożonych trwałą marginalizacją na poziomie krajowym, zgodnie z delimitacją obszarów problemowych należy do grupy gmin opóźnienia urbanizacyjnego.

Gmina znajduje się na obszarze objętym trwałą marginalizacją – poziom regionalny Obszarów Strategicznej Interwencji:

- Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku
- Program strategiczny – Błękitny San

wyznaczone w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

Rysunek 2 Mapa Gminy Kuryłówka

Źródło: Urząd Gminy Kuryłówka

Gmina Leżajsk jest gminą wiejską w powiecie leżajskim.

Ludność gminy wynosi 20 447 mieszkańców a powierzchnia – 198 km².

64 % powierzchni stanowią użytki rolne, na terenie gminy zlokalizowanych jest 3 116 gospodarstw rolnych.

W systemie REGON zarejestrowanych jest 1 234 podmioty.

Dochody budżetu gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca w roku budżetowym 2019 wynosiły 5 017,43 zł.

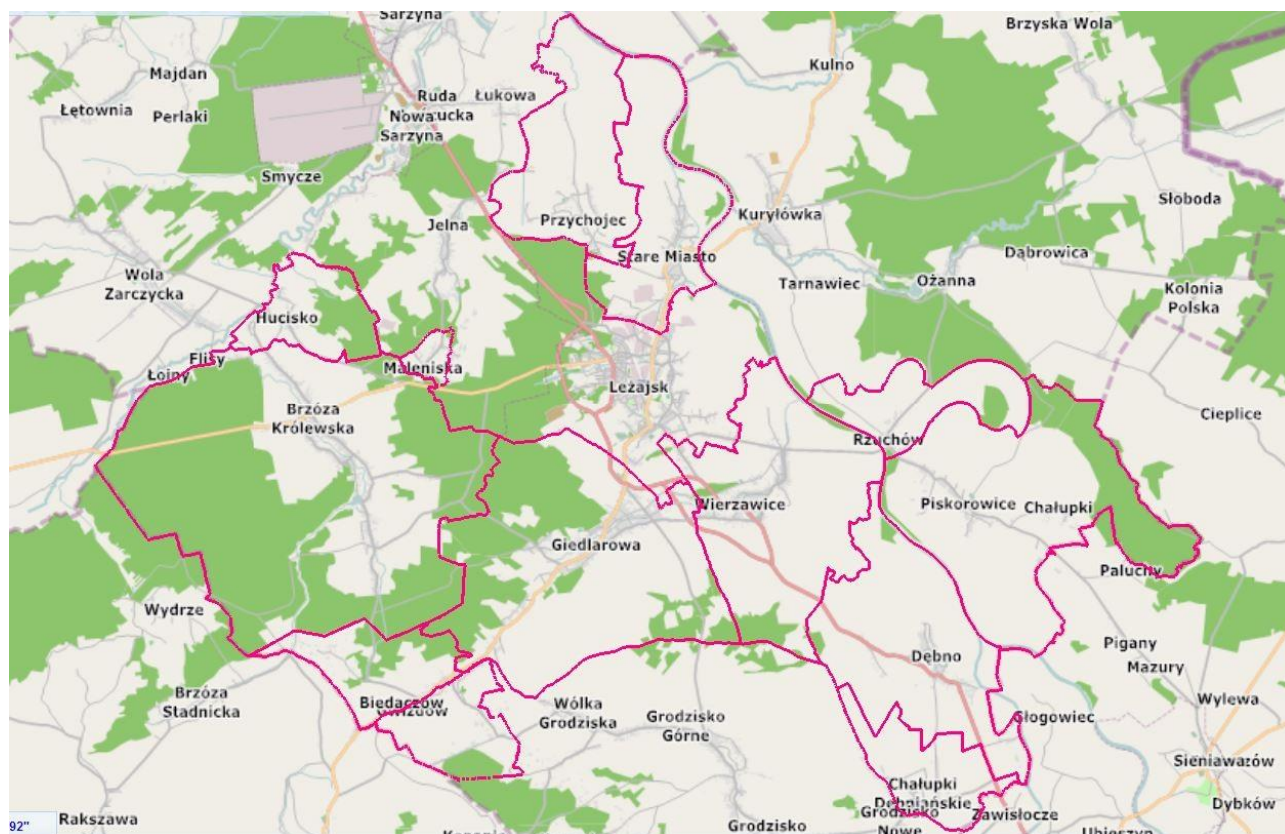
Grupa funkcjonalna gmin: umiarkowana funkcja rolnicza.

Gmina znajduje się na obszarze objętym trwałą marginalizacją – poziom regionalny Obszarów Strategicznej Interwencji:

- Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku
- Program strategiczny – Błękitny San

wyznaczone w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030wyznaczony w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

Rysunek 3 Mapa Gminy Leżajsk

Źródło: Urząd Gminy Leżajsk

Gmina Nowa Sarzyna jest gminą miejsko - wiejską w powiecie leżajskim. Siedzibą Gminy jest miasto Nowa Sarzyna położone przy drodze krajowej nr 77.

Ludność gminy wynosi 21 452 mieszkańców a powierzchnia – 143 km².

55,65 % powierzchni stanowią użytki rolne, na terenie gminy zlokalizowanych jest 2 717 gospodarstw rolnych. 36% powierzchni stanowią grunty leśne.

W systemie REGON zarejestrowanych jest 1 201 podmiotów.

Dochody budżetu gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca w roku budżetowym 2019 wynosiły 5 051,79 zł.

Grupa funkcjonalna gmin: umiarkowana funkcja rolnicza.

Gmina znajduje się na obszarze objętym trwałą marginalizacją –poziom regionalny Obszarów Strategicznej Interwencji:

- Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku
- Program strategiczny – Błękitny San

wyznaczone w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

Rysunek 4 Mapa Gminy Nowa Sarzyna

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Nowa Sarzyna.

Gmina Tryńcza jest gminą wiejską w powiecie przeworskim.

Ludność gminy wynosi 8 550 mieszkańców a powierzchnia – 70 km².

72 % powierzchni stanowią użytki rolne, na terenie gminy zlokalizowanych jest 1 599 gospodarstw rolnych.

W systemie REGON zarejestrowanych jest 521 podmiotów.

Dochody budżetu gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca w roku budżetowym

2019 wynosiły 5 189,24 zł.

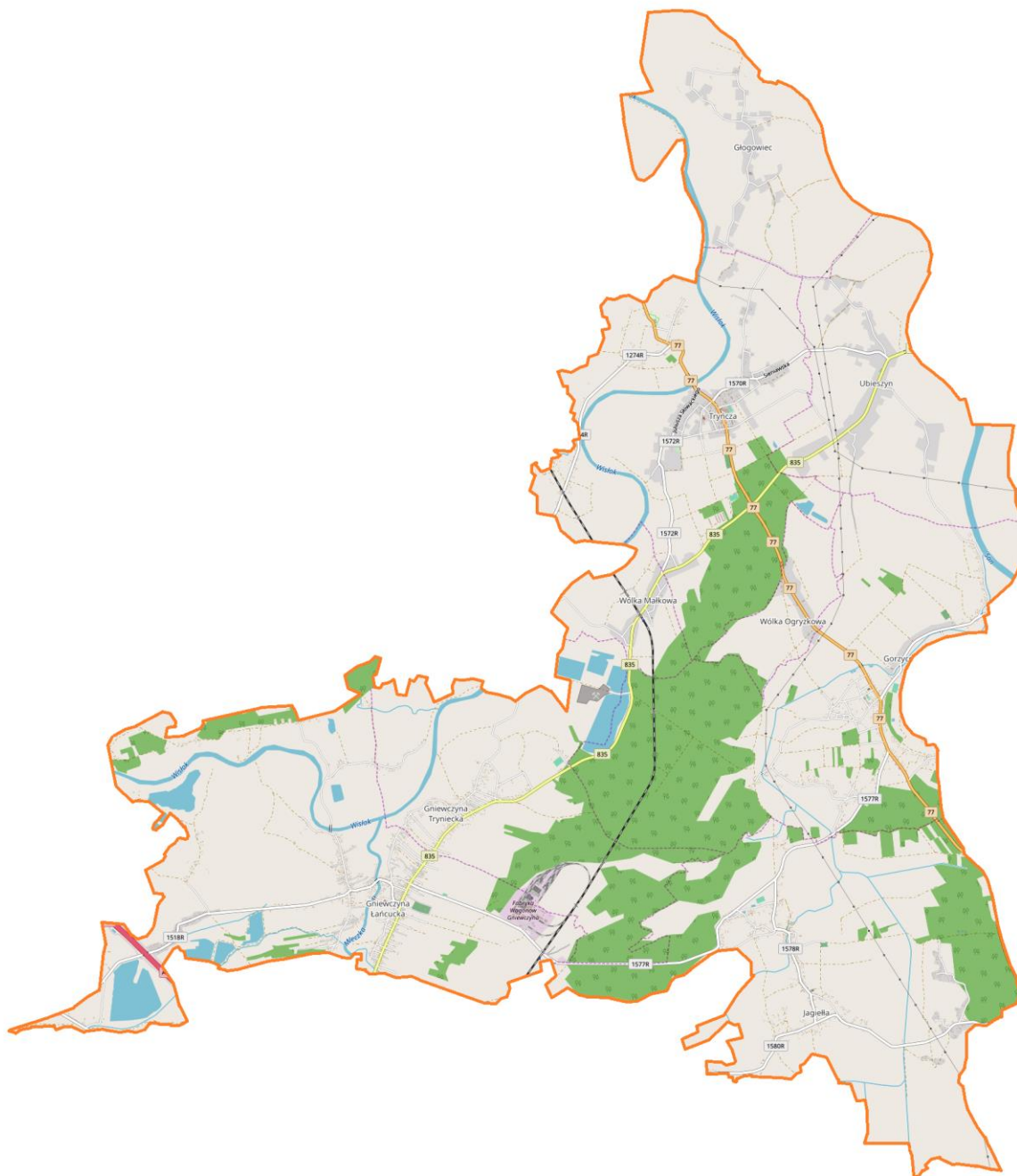
Grupa funkcjonalna gmin: umiarkowana funkcja rolnicza.

Gmina znajduje się na obszarze objętym trwałą marginalizacją –poziom regionalny Obszarów Strategicznej Interwencji:

- Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku
- Program strategiczny – Błękitny San

wyznaczone w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030.

Rysunek 5 Mapa Gminy Tryńcza

Źródło: Urząd Gminy Tryńcza.

Miasto Leżajsk jest gminą miejską w powiecie leżajskim. Miasto stanowi centrum społeczno – gospodarcze powiatu leżajskiego.

Ludność gminy wynosi 13 585 mieszkańców a powierzchnia – 20,58 km². Zgodnie z danymi Spisu Rolnego 2010 r. właściciele 1 302 gospodarstw rolnych wskazali za siedzibę gospodarstwa Miasto Leżajsk.

24 % powierzchni miasta stanowią obszary leśne.

W systemie REGON zarejestrowanych jest 1 634 podmiotów.

Dochody budżetu gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca w roku budżetowym 2019 wynosiły 4 638,70 zł.

Grupa funkcjonalna gmin: ośrodki wielofunkcyjne.

Miasto znajduje się na obszarze objętym trwałą marginalizacją – poziom regionalny Obszarów Strategicznej Interwencji:

- Program strategiczny – Błękitny San

wyznaczony w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030.

Rysunek 6 Mapa Miasta Leżajsk

Źródło: Urząd Miejski w Leżajsku.

Gmina Grodzisko Dolne jest gminą wiejską w powiecie leżajskim.

Ludność gminy wynosi 7 966 mieszkańców a powierzchnia – 78 km².

68 % powierzchni stanowią użytki rolne, na terenie gminy zlokalizowanych jest 1 501 gospodarstw rolnych.

W systemie REGON zarejestrowanych jest 464 podmioty.

Dochody budżetu gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca w roku budżetowym 2019 wynosiły 5 705,78 zł.

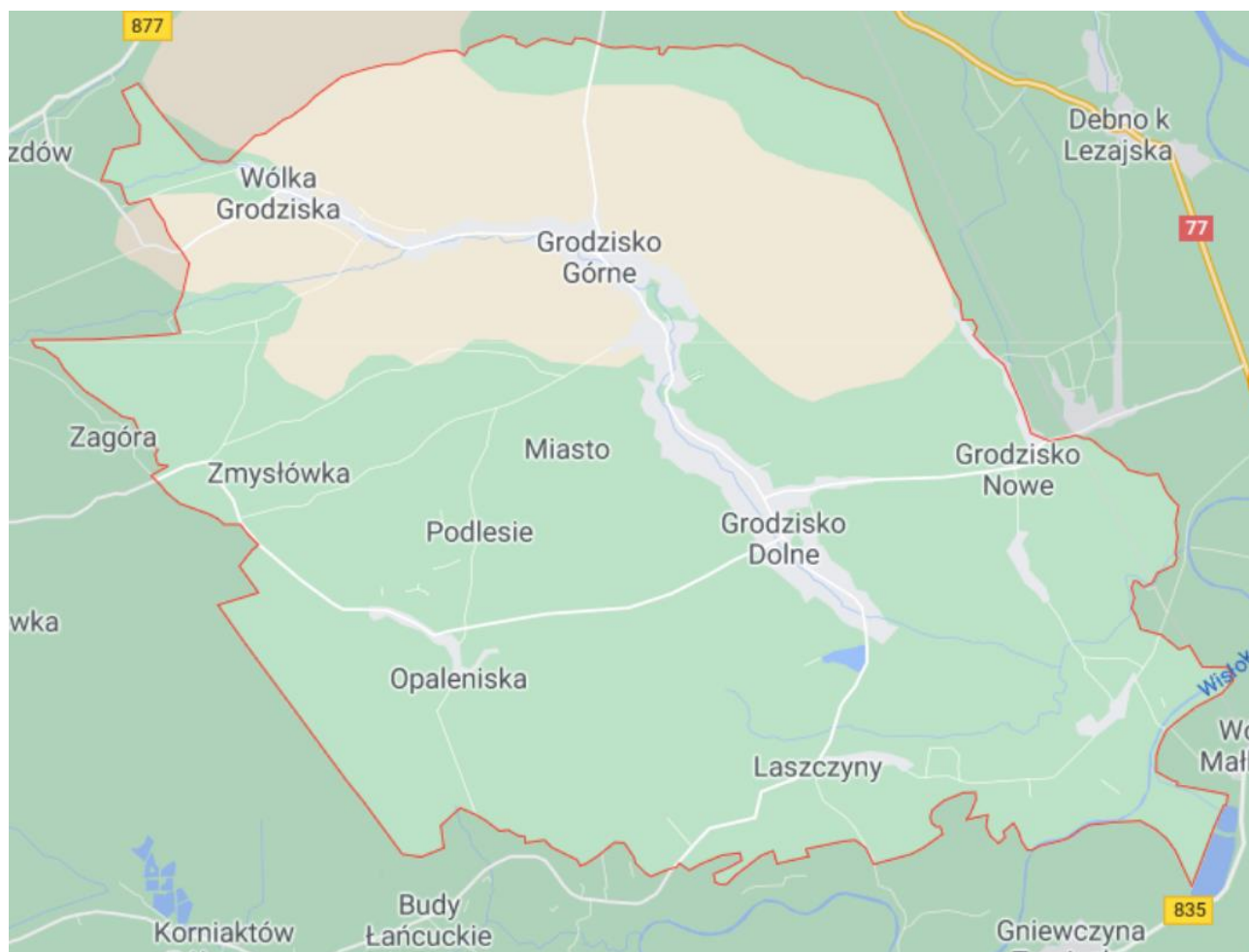
Grupa funkcjonalna gmin: umiarkowana funkcja rolnicza.

Gmina znajduje się na obszarze objętym trwałą marginalizacją – poziom regionalny Obszarów Strategicznej Interwencji:

- Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku

wyznaczony w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030.

Rysunek 7 Mapa Gminy Grodzisko Dolne

Źródło: <https://www.google.com/maps/>

Powiat Leżajski położony jest w północno – wschodniej części województwa podkarpackiego. Powiat obejmuje swym obszarem gminy: Miasto Leżajsk, Leżajsk, Grodzisko Dolne, Nową Sarzynę, Kuryłówkę. Graniczy z powiatami: przeworskim, łańcuckim, rzeszowskim, niżańskim (woj. podkarpackie), biłgorajskim (woj. lubelskie).

Ludność gminy wynosi 68 996 mieszkańców, gęstość zaludnienia 118 osób /km² a powierzchnia – 538 km². Zgodnie z danymi Spisu Rolnego 2010 na terenie powiatu funkcjonuje 9 660 gospodarstw rolnych.

58 % powierzchni stanowią powierzchnie rolne.

W systemie REGON zarejestrowanych jest 4 894 podmioty.

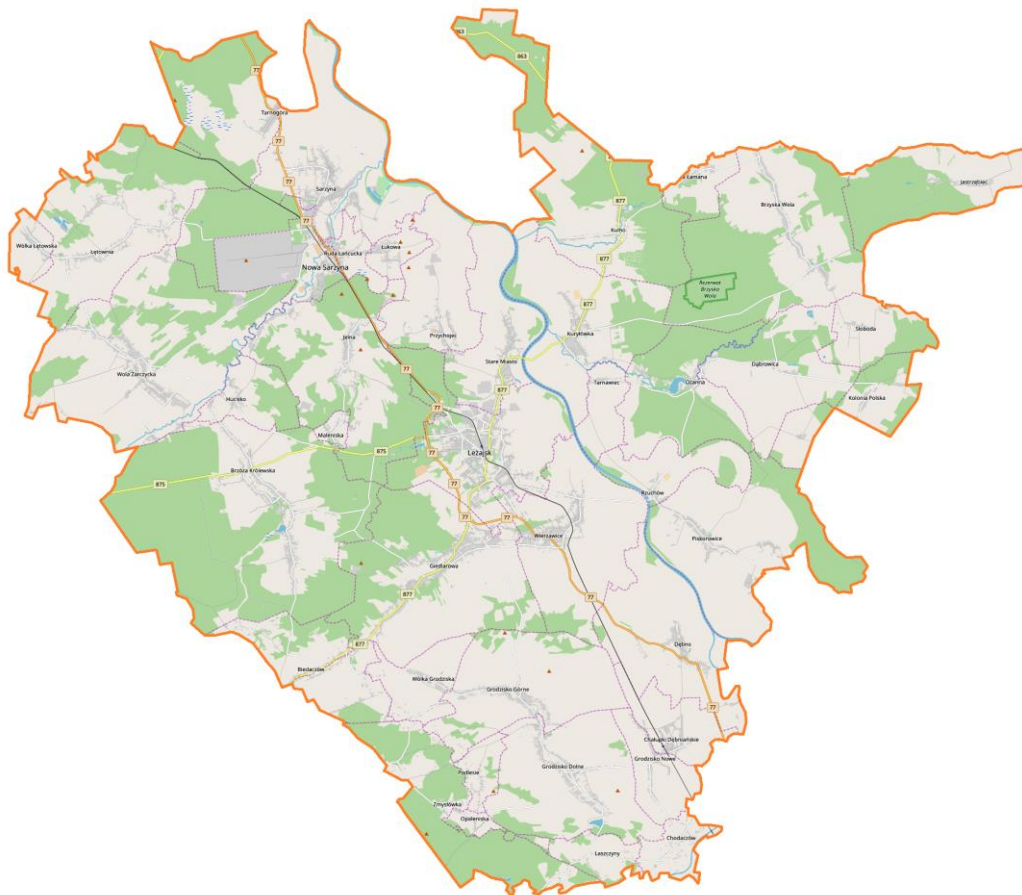
Dochody budżetu powiatu w przeliczeniu na jednego mieszkańca w roku budżetowym 2019 wynosiły 1 564,35 zł.

Powiat znajduje się na obszarze objętym trwałą marginalizacją – poziom regionalny Obszarów Strategicznej Interwencji:

- Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku – wszystkie gminy powiatu za wyjątkiem miast Leżajsk i Nowa Sarzyna,
- Program strategiczny – Błękitny San – gminy Nowa Sarzyna, Miasto Leżajsk, Leżajsk, Kuryłówka

wyznaczone w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030.

Rysunek 8 Mapa Powiatu Leżajskiego

Źródło: Starostwo Powiatowe w Leżajsku.

Rysunek 9 Obszar Funkcjonalny na tle województwa podkarpackiego

Źródło: opracowanie własne

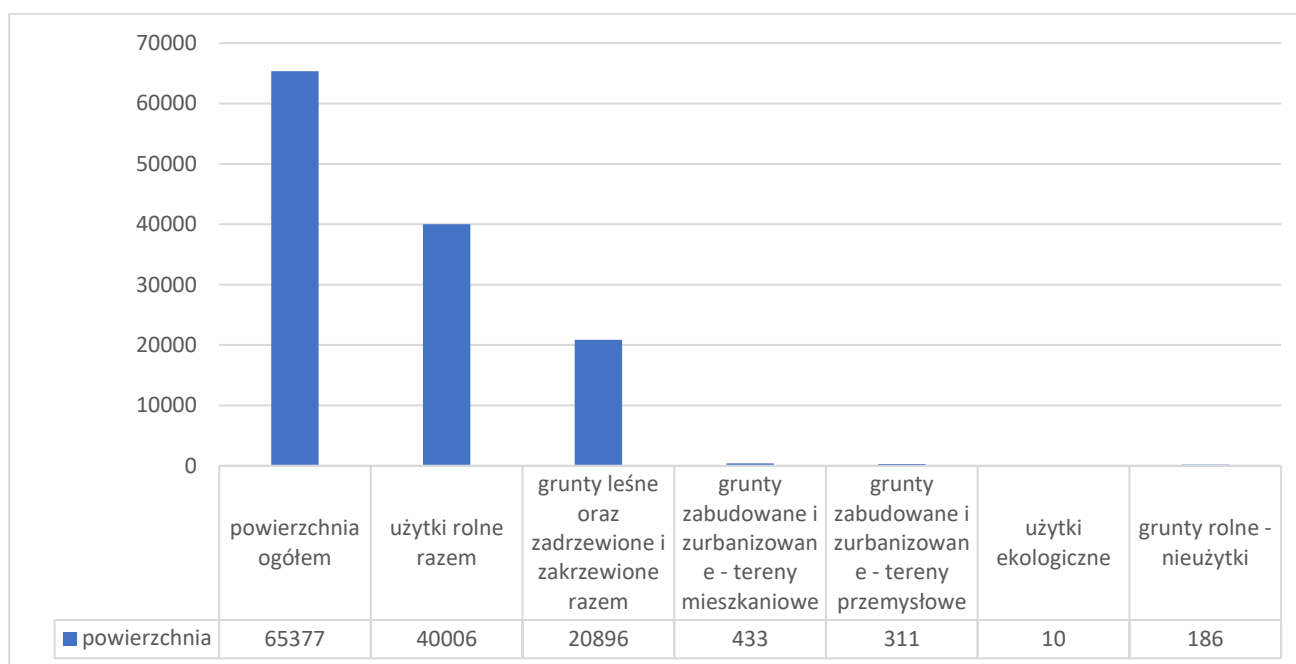
Tabela 1 Obszar Funkcjonalny - podstawowe informacje

województwo	podkarpackie
powiat	leżajski, przeworski
powierzchnia	65 377 ha
użytki rolne	61,18 %
użytki leśne	31,96 %
pozostała powierzchnia	6,86 %
liczba JST	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Na terenie OF dominującym kierunkiem wykorzystania powierzchni są użytki rolne, stanowiące prawie 61,18 % powierzchni całego obszaru funkcjonalnego. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione stanowią przeszło 1/3 ogólnej powierzchni OF. Grunty zabudowane i zurbanizowane – tereny mieszkaniowe stanowią 0,66 % ogólnej powierzchni OF, natomiast grunty zabudowane i zurbanizowane – tereny przemysłowe stanowią 0,47 % powierzchni. Grunty rolne stanowiące nieużytki zajmują 0,28% powierzchni OF. Najmniejszą powierzchnię stanowią użytki ekologiczne.

Wykres 1 Powierzchnia OF wg kierunków wykorzystania gruntów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Na poziomie gmin największym terytorialnie samorządem jest Gmina Leżajsk, która stanowi 30 % całego obszaru funkcjonalnego. Dalej znajdują się, w kolejności: Gmina Nowa Sarzyna, Gmina Kuryłówka, Gmina Grodzisko Dolne, Gmina Tryńcza. Najmniejszą powierzchnię ma gmina miejska Miasto Leżajsk, która stanowi 3 % całego OF.

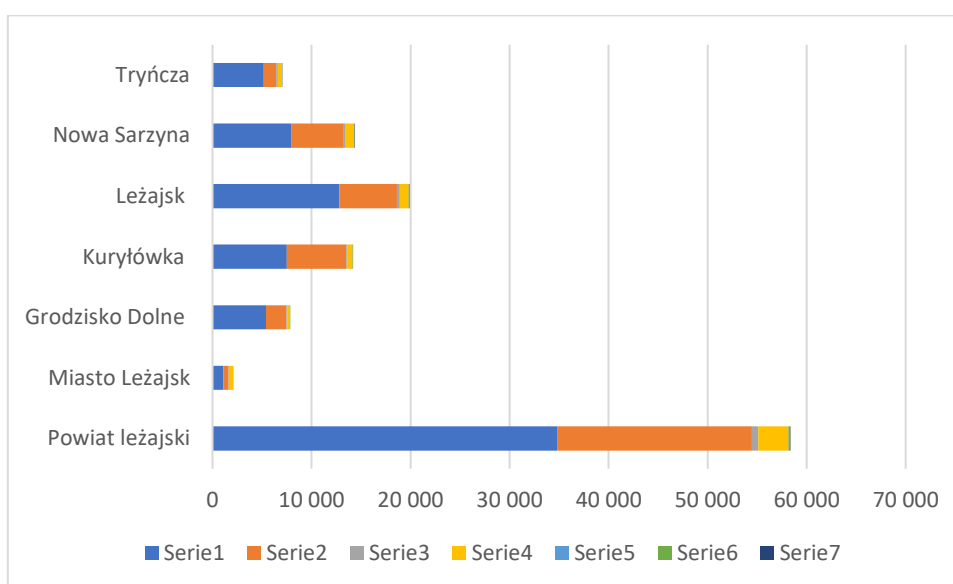
Tabela 2 Udział powierzchni poszczególnych JST w powierzchni OF ogółem

	powierzchnia (ha)	udział w powierzchni ogółem
Grodzisko Dolne	7 857	12 %
Kuryłówka	14 194	22 %
Leżajsk	19 889	30 %
Miasto Leżajsk	2 058	3 %
Nowa Sarzyna	14 373	22 %
Tryńcza	7 006	11 %
Powiat Leżajski	58 371	89 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W każdej z gmin wiejskich największą powierzchnię stanowią użytki rolne. Ze wszystkich gmin wchodzących w skład obszaru funkcjonalnego największą powierzchnię użytków rolnych posiada Gmina Leżajsk i jest to 12 808 ha. Gmina Kuryłówka może pochwalić się największą powierzchnią gruntów leśnych, która wynosi 6 003 ha i jest większa ponad 4 – krotnie od powierzchni gruntów leśnych Gminy Tryńcza.

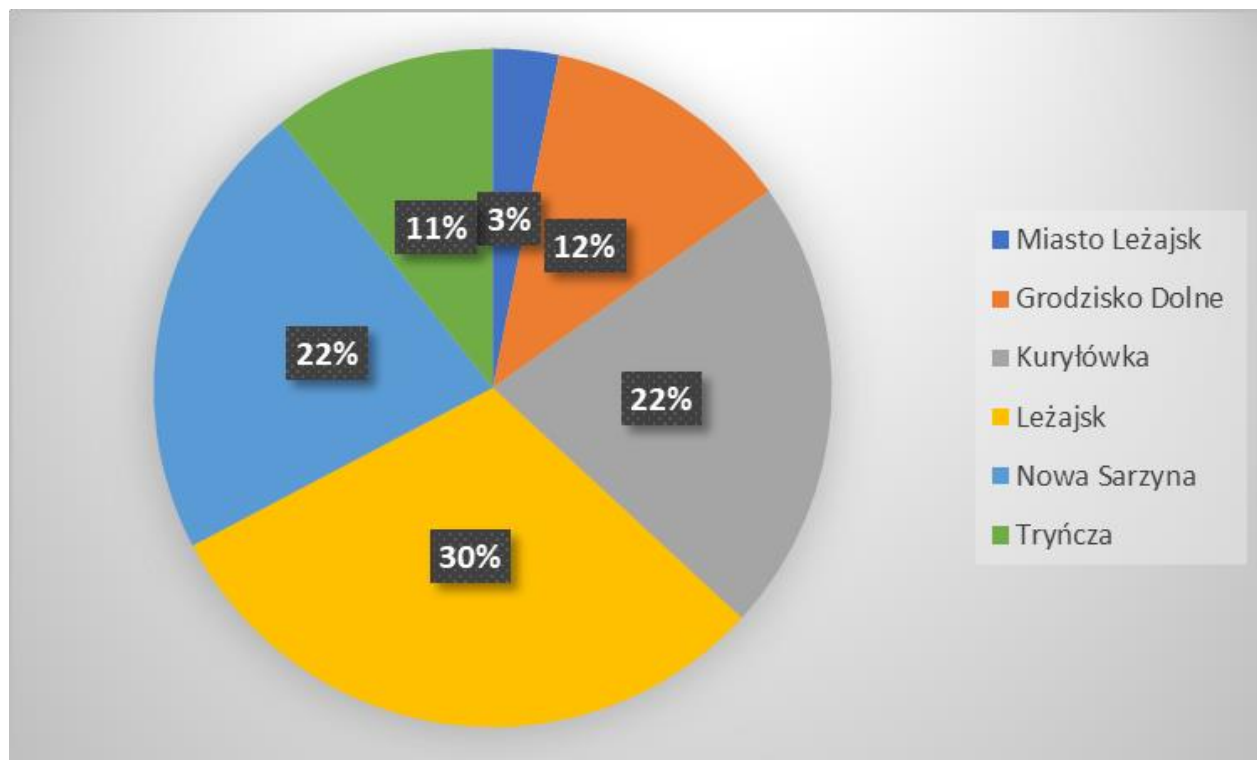
Wykres 2 Powierzchnia JST wchodzących w skład OF wg kierunków wykorzystania (w ha)

Nazwa	użytki rolne razem	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	grunty pod wodami razem	grunty zabudowane i zurbanizowane razem	użytki ekologiczne	grunty rolne - nieużytki	tereny różne	powierzchnia ogółem
	seria 1	seria 2	seria 3	seria 4	seria 5	seria 6	seria 7	0
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
Powiat leżajski	34 840	19 627	645	3 076	10	155	18	58 371
Miasto Leżajsk	1 111	503	23	418	0	3	0	2 058
Grodzisko Dolne	5 415	2 060	48	316	0	18	0	7 857
Kuryłówka	7 506	6 003	151	488	2	44	0	14 194
Leżajsk	12 808	5 814	286	903	3	73	2	19 889
Nowa Sarzyna	8 000	5 247	137	951	5	17	16	14 373
Tryńcza	5 166	1 269	148	390	0	31	2	7 006

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Wykres 3 Powierzchnia gmin wchodzących w skład OF (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

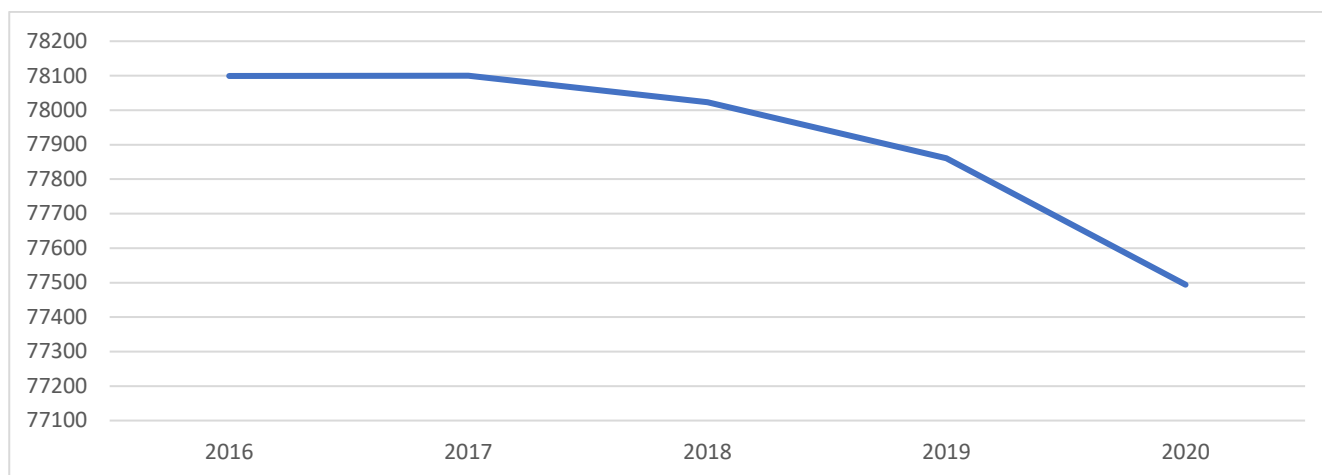
Każda z gmin należących do OF posiada uchwałę w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Stopień ich aktualizacji jest różny, a wprowadzane zmiany mają często charakter punktowy a nie kompleksowy. Nie każdy z samorządów dysponuje miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Miasto Leżajsk posiada aż 65 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących zaledwie 9,8% powierzchni miasta

1.2. SPOŁECZEŃSTWO

1.2.1. Demografia

Na koniec 2020 r. liczba ludności Obszaru Funkcjonalnego wyniosła 77 494 i była o -0,77 % niższa niż w 2016 r. Tabela 3 prezentuje dokładną liczbę ludności ogółem we wszystkich samorządach wchodzących w skład OF. Wśród nich, w analizowanym okresie, najliczniejszą populacją cechowała się Gmina Nowa Sarzyna i Gmina Leżajsk. Najmniejszą liczbę mieszkańców odnotowała Gmina Kuryłówka. Największy wzrost liczby mieszkańców na przestrzeni ostatnich pięciu lat miał miejsce w Gminie Tryńcza oraz Gminie Leżajsk (wzrost odpowiednio o 0,73 % oraz 0,23 % w porównaniu do roku 2016), natomiast największy spadek w miał miejsce w Mieście Leżajsk (-1,35 % w porównaniu do 2016 r.). Na poziomie całego Powiatu Leżajskiego liczba ludności ogółem zmalała o -0,96 % w porównaniu do roku 2016.

Wykres 4 Łączna liczba ludności w OF w latach 2016 - 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Tabela 3 Liczba ludności w poszczególnych JST OF w latach 2016 - 2020

JST	2016	2017	2018	2019	2020	zmiana %
Powiat leżajski	69 663	69 641	69 562	69 370	68 996	-0,96
Miasto Leżajsk	14 001	13 990	13 891	13 799	13 585	-2,97
Grodzisko Dolne	8 075	8 050	8 028	8 026	7 966	-1,35
Kuryłówka	5 715	5 703	5 734	5 709	5 700	-0,26
Leżajsk	20 210	20 269	20 296	20 257	20 256	0,23
Nowa Sarzyna	21 662	21 629	21 613	21 579	21 489	-0,80
Tryńcza	8 436	8 459	8 461	8 491	8 498	0,73
SUMA	78 099	78 100	78 023	77 861	77 494	-0,77

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Analizując strukturę mieszkańców pod względem płci, w roku 2020 OF zamieszkiwało 39 160 kobiet (50,53% populacji ogółem). W każdej z gmin wchodzących do OF liczba kobiet przewyższa liczbę mężczyzn w ogólnej populacji, co jest charakterystyczne dla struktury ludności całego województwa podkarpackiego i kraju. Najwyższa różnica występowała na terenie Miasta Leżajsk, gdzie ilość kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców stanowiła 52,19 %. Średni stosunek liczby kobiet do liczby mężczyzn na terenie OF w latach 2016-2020 nie zmienił się i wynosi 101, co oznacza, że na 100 mężczyzn w przypadku 101 kobiet. Najwyższy współczynnik feminizacji występował w Mieście Leżajsk (109 w 2020 r.), najniższy zaś w Gminie Tryńcza, Gminie Leżajsk, Gminie Kuryłówka – wynosił 100 kobiet na 100 mężczyzn. W Gminie Leżajsk, współczynnik feminizacji pozostał stały w porównaniu do roku 2016 do 2020. Analizując dane Powiatu Leżajskiego na tle sąsiadującego z nim Powiatu Przeworskiego, współczynnik feminizacji w Powiecie Leżajskim był niższy zarówno od Powiatu Przeworskiego, jaki i od średnich danych dla województwa podkarpackiego i kraju.

Tabela 4 Współczynnik feminizacji w poszczególnych JST OF w latach 2016 -2020

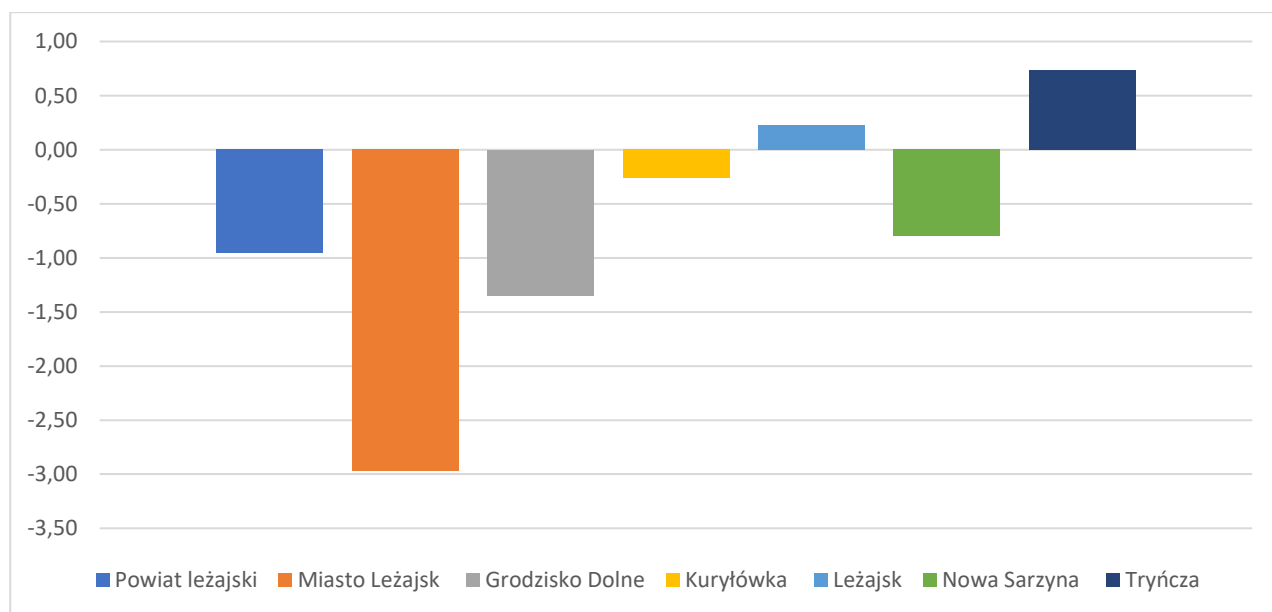
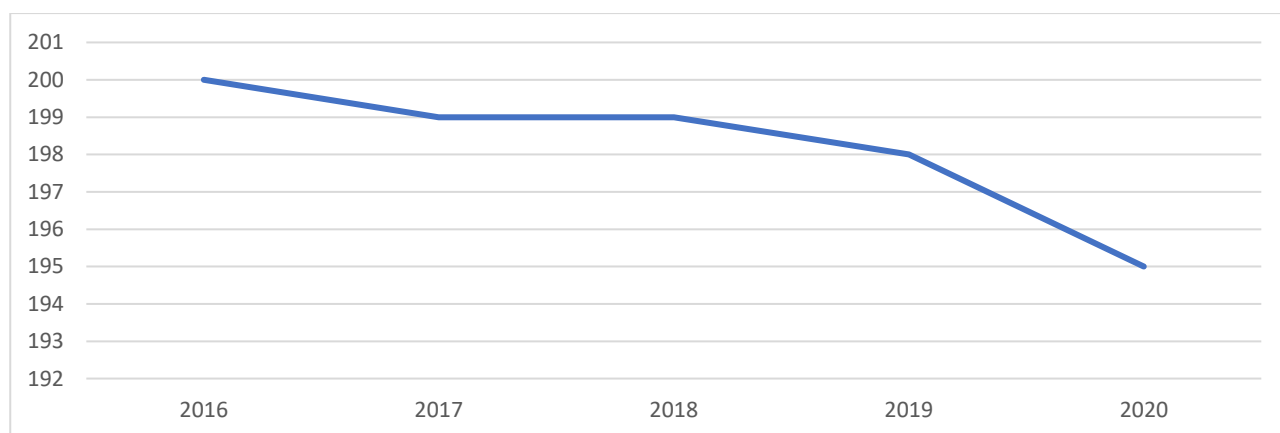
NAZWA	2016	2017	2018	2019	2020
POLSKA	107	107	107	107	107
PODKARPACKIE	104	104	104	104	104
Powiat leżajski	102	102	102	102	102
Miasto Leżajsk	108	108	109	109	109

Grodzisko Dolne	102	102	102	103	103
Kuryłówka	99	99	99	100	100
Leżajsk	101	101	101	101	100
Nowa Sarzyna	101	101	101	100	101
Powiat przeworski	103	103	103	103	103
Tryńcza	99	100	100	99	100
ŚREDNIA	101	101	101	101	101

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Średnia gęstość zaludnienia na terenie OF w latach 2016-2020 zmniejszyła się o -2,5 % i wynosiła w 2020 roku 195 osób na 1 km². Wskaźnik gęstości zaludnienia w Powiecie Leżajskim w roku 2020 wynosił 118 osób na 1 km² i był niższy od poziomie wartości dla województwa podkarpackiego i dla Polski, które w 2020 roku wynosiły kolejno 119 i 122 osoby na 1 km².

Wykres 5 Średnia gęstość zaludnienia na terenie OF - ludność na 1 km² oraz zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Najwyższą gęstością zaludnienia na obszarze OF w całym analizowanym okresie cechowało się Miasto Leżajsk. Najniższa gęstość zaludnienia występuje w Gminie Kuryłówka. Wynosi ona 40 osób na 1 km² i jest wartością stałą od 2016 r. Wysoką gęstością zaludnienia charakteryzuje się również Gmina Nowa Sarzyna, w roku 2020 wartość wskaźnika wynosiła 150 osób na 1 km². W największym stopniu gęstość zaludnienia na

przestrzeni lat 2016-2020 zmniejszyła się w Mieście Leżajsk (spadek o -2,94 %). Najwyższy wzrost (o 0,83 %) odnotowano w Gminie Tryńcza i za wyjątkiem tej gminy, cały OF charakteryzował się spadkiem liczby ludności na 1000 mieszkańców. W całym Powiecie Leżajskim zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców wynosiła -0,84.

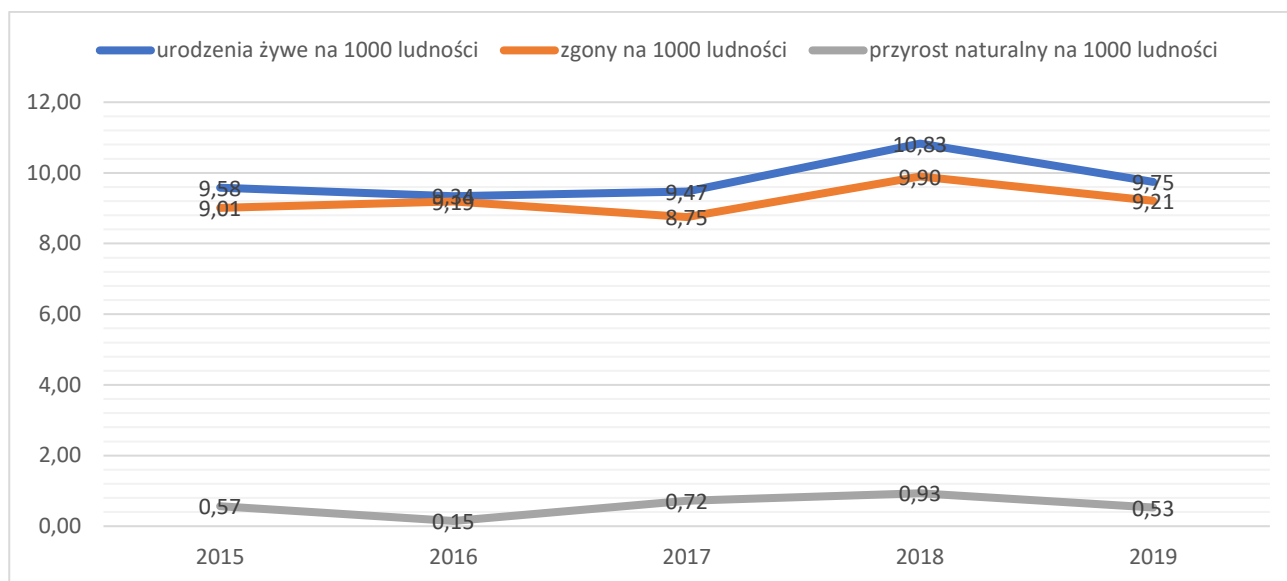
Tabela 5 Ludność na 1 km² w poszczególnych JST OF w latach 2016 -2020

nazwa	2016	2017	2018	2019	2020	zmiana %
POLSKA	123	123	123	123	122	-0,81
PODKARPACKIE	119	119	119	119	119	0,00
Powiat leżajski	119	119	119	119	118	-0,84
Miasto Leżajsk	680	680	675	671	660	-2,94
Grodzisko Dolne	103	102	102	102	101	-1,94
Kuryłówka	40	40	40	40	40	0,00
Leżajsk	102	102	102	102	102	0,00
Nowa Sarzyna	151	150	150	150	150	-0,66
Powiat przeworski	113	113	112	112	112	-0,88
Tryńcza	120	121	121	121	121	0,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Zarówno wartość wskaźnika urodzeń żywych, jak i zgonów na 1 000 ludności z obszaru OF w latach 2015–2019 podlegały wahaniom, jednak corocznie przyrost naturalny na 1 000 ludności w analizowanym okresie był dodatni. Największy przyrost naturalny odnotowano w 2018 roku (0,93) a najmniejszy w 2016 r. (wyniósł wówczas 0,15). W 2019 r. na 1000 ludności odnotowano 9,75 urodzeń żywych, 9,21 zgonów, a przyrost naturalny wyniósł 0,53. Analizując dane dla Powiatu Leżajskiego w roku 2019 urodzenia żywe na 1000 ludności wyniosły 9,31 i wskaźnik ten jest niższy niż dane dla województwa podkarpackiego (9,69) czy kraju (9,77). Sąsiadujący bezpośrednio z Powiatem Leżajskim Powiat Przeworski w roku 2019 wykazywał się wskaźnikiem urodzeń na poziomie 9,76. W zakresie przyrostu naturalnego na 1000 ludności wartość wskaźnika dla Polski za rok 2019 wynosiła -0,91, dla województwa podkarpackiego 0,27. Przyrost naturalny na terenie Powiatu Leżajskiego w 2019 r. wyniósł 0,45 i jest wyższy od średniej wojewódzkiej i krajowej.

Wykres 6 Średni przyrost naturalny oraz urodzenia żywe i zgony na 1 000 ludności na obszarze OF w latach 2015 -2019

	2015	2016	2017	2018	2019
urodzenia żywe na 1000 ludności	9,58	9,34	9,47	10,83	9,75
zgony na 1000 ludności	9,01	9,19	8,75	9,90	9,21
przyrost naturalny na 1000 ludności	0,57	0,15	0,72	0,93	0,53

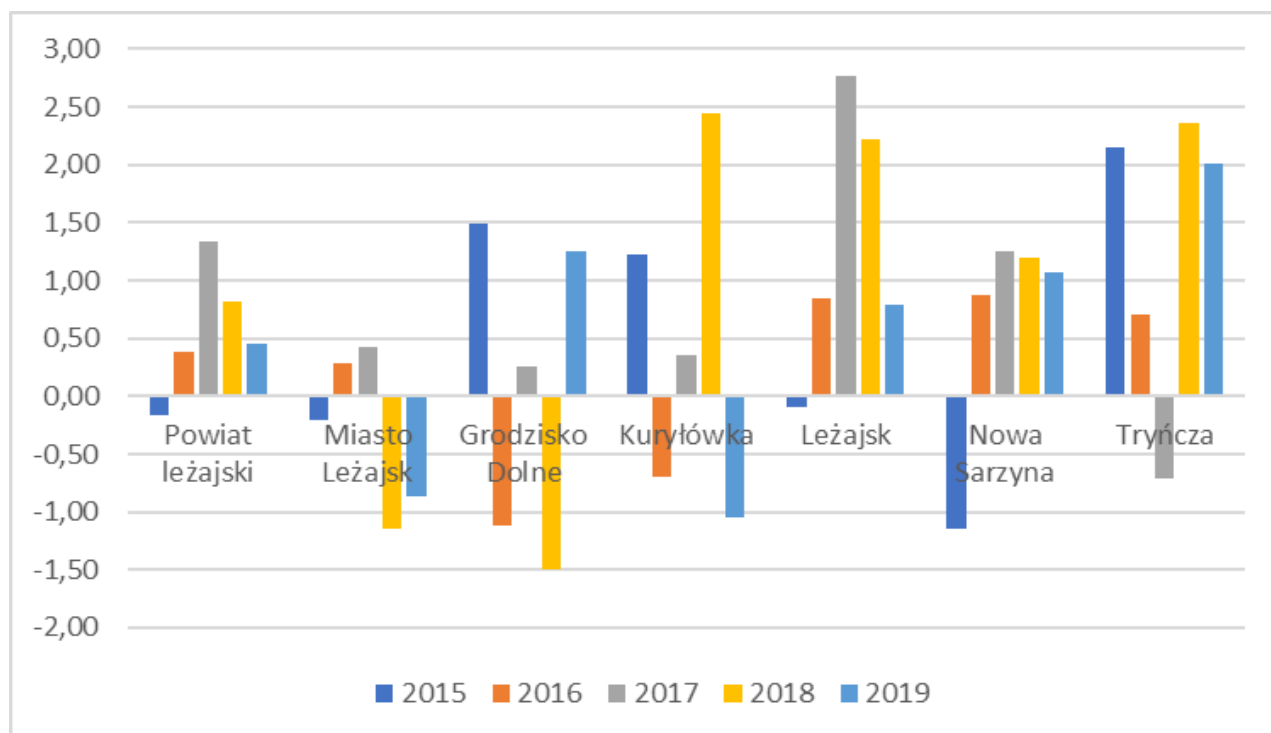
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Tabela 6 Wskaźniki: przyrost naturalny, urodzenia żywe i zgodny na 1 000 ludności poszczególnych JST OF w latach 2016 - 2019

nazwa	urodzenia żywe na 1000 ludności					zgony na 1000 ludności					przyrost naturalny na 1000 ludności				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	9,60	9,95	10,46	10,11	9,77	10,27	10,10	10,48	10,78	10,67	-0,67	-0,15	-0,02	-0,68	-0,91
PODKARPACKIE	9,20	9,53	10,31	10,12	9,69	9,13	8,98	9,08	9,22	9,41	0,07	0,54	1,22	0,89	0,27
Powiat leżajski	9,01	9,07	9,83	10,02	9,31	9,17	8,68	8,49	9,20	8,87	-0,16	0,39	1,34	0,82	0,45
Miasto Leżajsk	6,62	7,68	7,43	7,46	7,22	6,83	7,39	7,01	8,61	8,08	-0,21	0,28	0,43	-1,15	-0,87
Grodzisko Dolne	10,66	10,17	9,81	10,56	11,36	9,17	11,29	9,56	12,06	10,11	1,49	-1,12	0,25	-1,49	1,25
Kurzyłówka	11,11	11,07	7,55	13,11	10,12	9,87	11,78	7,20	10,67	11,16	1,23	-0,70	0,35	2,45	-1,05
Leżajsk	9,80	9,14	11,99	11,06	10,05	9,90	8,29	9,21	8,83	9,26	-0,10	0,84	2,77	2,22	0,79
Nowa Sarzyna	8,67	8,97	9,97	9,66	8,99	9,82	8,09	8,73	8,46	7,92	-1,15	0,88	1,25	1,20	1,07
Powiat przeworski	9,29	9,46	10,57	10,56	9,76	9,74	9,31	9,71	10,02	9,67	-0,44	0,15	0,86	0,53	0,09
Tryńcza	10,62	9,01	10,08	13,13	10,74	8,47	8,30	10,79	10,76	8,73	2,15	0,71	-0,71	2,36	2,01

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

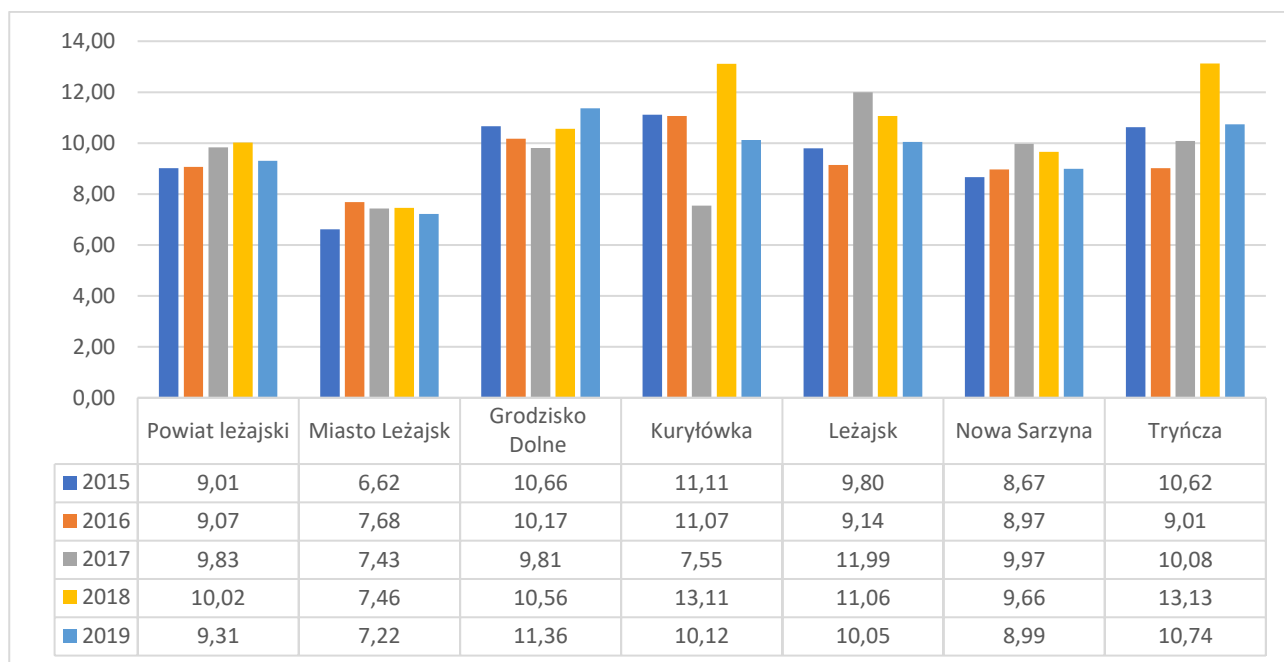
Wykres 7 Przyrost naturalny na 1 000 ludności w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Na przestrzeni ostatnich pięciu lat wskaźnik urodzenia żywe na 1 000 ludności najmocniej ulegał zmianie w Gminie Kuryłówka, osiągając najwyższą wartość w roku 2015 (11,11) a następnie odnotowując wartość najniższą w 2019 r. (10,12), co efekcie oznacza stosunkowo duży spadek o -8,91%. Przy wskaźniku zgonu na 1000 mieszkańców sytuacja prezentuje się zupełnie odwrotnie. Najniższą wartość odnotowano w 2015 r. i wynosiła ona 9,87, najwyższą zaś w 2016 r. – 11,78 i utrzymuje się na tym wyższym poziomie do roku 2019, w którym jego wartość wyniosła 11,16. Oznacza to dynamiczny wzrost tego wskaźnika na przestrzeni ostatnich pięciu lat o 13,07%. W analizowanym okresie najwyższa dynamika w zakresie wzrostu wskaźnika zgonu wystąpiła na terenie Miasta Leżajsk i wynosi 18,30% (w roku 2015 – 6,83 a w roku 2019 już 8,08). Jednocześnie wskaźnik urodzenia żywe na 1000 mieszkańców na również wartość dodatnią i w roku 2019 wynosił 7,22, a jego dynamika w ostatnich pięciu latach wyniosła 9,06%. Znaczący spadek liczby zgonów odnotowała Gmina Nowa Sarzyna w roku 2015, wskaźnik miał wartość najwyższą i wynosił 9,82 i spadł w roku 2019 do poziomu 7,92, co oznacza ogólny spadek liczby zgonów w tej gminie o -19,35 % na przestrzeni ostatnich pięciu lat. W zakresie urodzeń żywych na 1000 mieszkańców w Gminie Sarzyna wskaźnik w roku 2019 wynosił 8,99 i wzrósł o 3,69% względem roku 2015. W pozostałych gminach OF wskaźnik urodzeń żywych na 1000 mieszkańców również ma wartość dodatnią i wykazuje w badanym okresie wzrost, kolejno o: w Gminie Grodzisko Duże 6,57%, w Gminie Leżajsk 2,55%, w Gminie Tryńcza 1,13%. Dane poszczególnych gmin wskazują, iż na terenie Powiatu Leżajskiego wskaźnik urodzeń żywych ma dodatnią dynamikę wzrostu i na przestrzeni ostatnich pięciu lat wzrósł o 3,33%. W porównaniu jednak do wartości dla kraju (w roku 2019 – 9,77) i województwa podkarpackiego (w roku 2019 – 9,69), wartość wskaźnika miała niższą wartość (2019 r. – 9,31). Analizując jednak dynamikę wzrostu tego wskaźnika na poziomie kraju, która w badanym okresie wynosi 1,77%, wartość dla Powiatu Leżajskiego jest wyższa. Wskaźnik zgonów w Gminie Grodzisko Duże wynosił w roku 2019 10,11 (wzrost względem 2015 r. o 10,25%), w Gminie Leżajsk – 9,26 (spadek względem 2015 r. o -6,46%), w Gminie Tryńcza – 8,73 (wzrost względem 2015 r. o 3,07%). Na poziomie Powiatu Leżajskiego wskaźnik ten na przestrzeni ostatnich pięciu lat odnotował spadek o -3,27%, co jest wartością korzystną na tle danych województwa podkarpackiego (wzrost o 3,07%) i kraju (wzrost o 3,89%).

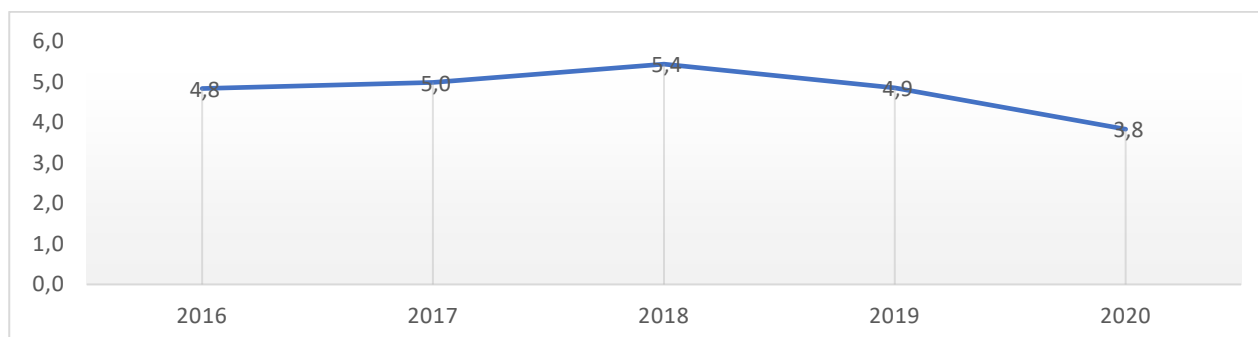
Wykres 8 Urodzenia żywe na 1 000 ludności w poszczególnych JST w latach 2015 - 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W analizowanym okresie liczba zawieranych małżeństw w przeliczeniu na 1 000 ludności ulegała niewielkim wahaniom. W latach 2016 – 2018 liczba małżeństw rosła. W latach 2019 – 2020 odnotowano spadek liczby zawieranych na OF małżeństw.

Wykres 9 Średnia liczba małżeństw na 1 000 ludności na obszarze OF w latach 2016 - 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W ostatnim analizowanym roku najwięcej małżeństw w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców zawarto w Gminie Grodzisko Dolne i Gminie Leżajsk – wartość wskaźnika wyniosła po 4,1 i mimo wszystko była niższa kolejno o – 8,89 i – 28,07 od liczby zawartych małżeństw w 2016r. Największy spadek zawieranych małżeństw zanotowano w Mieście Leżajsk (spadek o -37,00%). W Gminie Kuryłówka, Gminie Tryńcza i Gminie Nowa Sarzyna również odnotowano spadek liczby zawieranych małżeństw. Powiat Leżajski w analizowanym okresie odnotował spadek liczby zawieranych małżeństw (o –24,00% z roku 2016 do 2020), znaczący udział w tym spadku mają wartości Miasta Leżajsk i Gminy Leżajsk. W zakresie liczby rozwodów na 1000 mieszkańców Powiat Leżajski również odnotował w 2019 roku spadek o -10,00% w stosunku do roku 2015. Dla porównania sąsiadujący Powiat Przeworski odnotował znaczący wzrost liczby rozwodów na 1000 mieszkańców z 1,00 w roku 2015 do 1,20 w roku 2019 (wzrost o 20,00% w analizowanym okresie). Wskaźnik dla województwa podkarpackiego nie uległ zmianie w latach 2015 – 2019.

Tabela 7 Małżeństwa na 1 000 ludności w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2019

	2016	2017	2018	2019	2020	zmiana %
Powiat leżajski	5,0	4,8	5,0	4,5	3,8	-24,00
Miasto Leżajsk	5,4	3,8	5,6	3,4	3,4	-37,04
Grodzisko Dolne	4,5	5,0	6,3	4,5	4,1	-8,89
Kuryłówka	3,9	5,4	4,4	5,8	3,7	-5,13
Leżajsk	5,7	6,2	5,1	4,9	4,1	-28,07
Nowa Sarzyna	4,4	4,0	4,1	4,6	3,8	-13,64
Tryńcza	5,1	5,5	7,1	5,9	3,9	-23,53
ŚREDNIA	4,8	5,0	5,4	4,9	3,8	-20,79

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

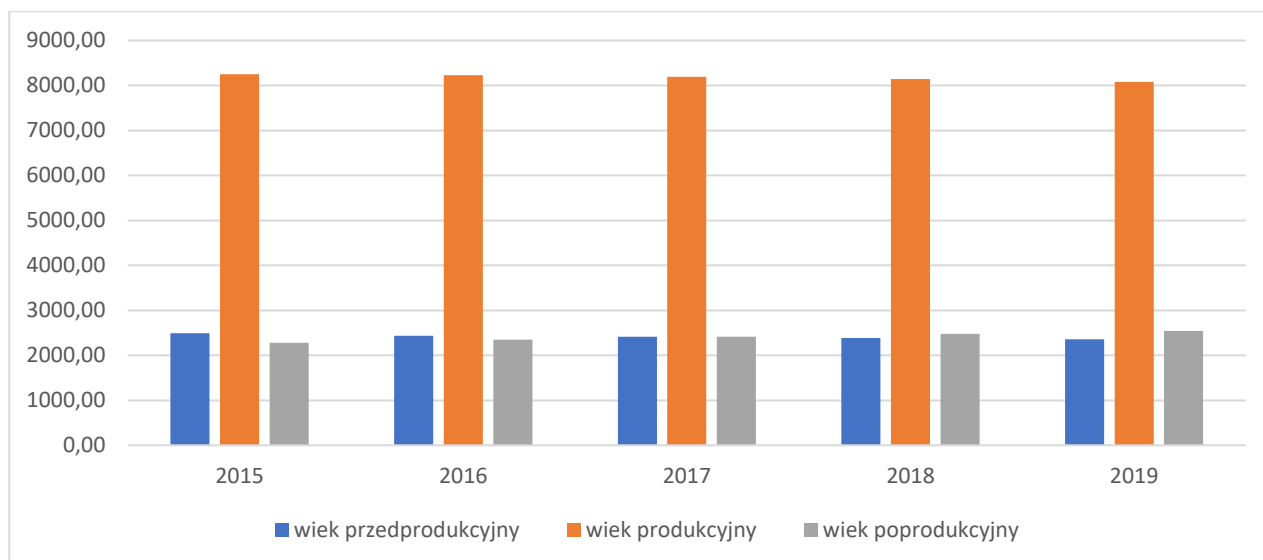
Tabela 8 Rozwody na 1 000 ludności w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2019

	2015	2016	2017	2018	2019	zmiana %
POLSKA	1,80	1,70	1,70	1,60	1,70	-5,56
PODKARPACKIE	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	0,00
Powiat leżajski	1,00	0,90	0,70	0,90	0,90	-10,00
Powiat przeworski	1,00	0,80	0,80	0,90	1,20	20,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Zgodnie z przyjętą przez Główny Urząd Statystyczny nomenklaturą ludność możemy podzielić ze względu na ekonomiczne grupy wiekowe, tj. wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny. Do kategorii mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym wliczamy osoby w wieku 0 – 17 lat, wieku produkcyjnym 18 – 64 dla mężczyzn i 18 – 59 dla kobiet. Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym stanowią będą zatem osoby w wieku 65 i więcej dla mężczyzn i 60 lat i więcej dla kobiet. Struktura ludności OF w ostatnich pięciu latach wskazuje, iż nastąpił dynamiczny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do pozostałych grup wiekowych. W roku 2015 liczba osób w wieku poprodukcyjnym wynosiła łącznie 13 680 osób a w roku 2019 już 15 266 osób, co stanowi wzrost o 11,56% w skali pięciu lat. Jednocześnie, w analizowanym okresie nastąpił spadek liczby mieszkańców wieku przedprodukcyjnym (o -5,45%). Mieszkańcy OF w wieku produkcyjnym stanowią 62% ogólnej liczby mieszkańców, ale ich liczba na przestrzeni lat 2015 – 2019 spadła o -2,09%.

Wykres 10 Ludność wg ekonomicznych grup wieku na OF w latach 2015 – 2019 (średnia)

	2 015	2 016	2 017	2 018	2 019	zmiana
przedprodukcyjny	14 950	14 627	14 458	14 314	14 135	-5,45
produkcyjny	49 493	49 388	49 170	48 838	48 460	-2,09
poprodukcyjny	13 680	14 084	14 472	14 871	15 266	11,59

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W analizowanym okresie w gminach wchodzących w skład obszaru funkcjonalnego można zauważyć zmiany w liczbie mieszkańców w podziale na grupy wiekowe. W Mieście Leżajsk nastąpił największy spadek liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (-8,71%) i jednocześnie największy wzrost mieszkańców wieku poprodukcyjnym (17,63%). Innymi gminami odnotowującymi stosunkowo wysoki spadek liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym jest Gmina Nowa Sarzyna (-7,39%), Gmina Tryńcza (-5,61%), Gmina Grodzisko Dolne (-4,87%). Tylko Gmina Kuryłówka jest wyjątkiem w ramach wszystkich zrzeszonych w OF samorządów. W Gminie liczba mieszkańców wieku przedprodukcyjnym wynosiła w roku 2015 – 1 093 osoby a w roku 2019 – 1 098, co oznacza, iż nastąpił minimalny wzrost liczby tej grupy mieszkańców (0,46%). Wszystkie samorządy OF odnotowały w analizowanych latach 2015 – 2019 spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym, z czego najwyższy występuje na terenie Miasta Leżajsk (-7,20%). W Gminie Nowa Sarzyna, Gminie Leżajsk nastąpił dynamiczny wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kolejno o 13,25 % i 10,99%). Najniższy przyrost liczby mieszkańców w tej grupie ekonomicznej występuje w Gminie Grodzisko Dolne. W roku 2015 liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wynosiła 1 499 osób a w roku 2019 1 570, co stanowi wzrost o 4,74% w ciągu ostatnich pięciu lat.

Tabela 9 Ludność wg ekonomicznych grup wieku w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2019

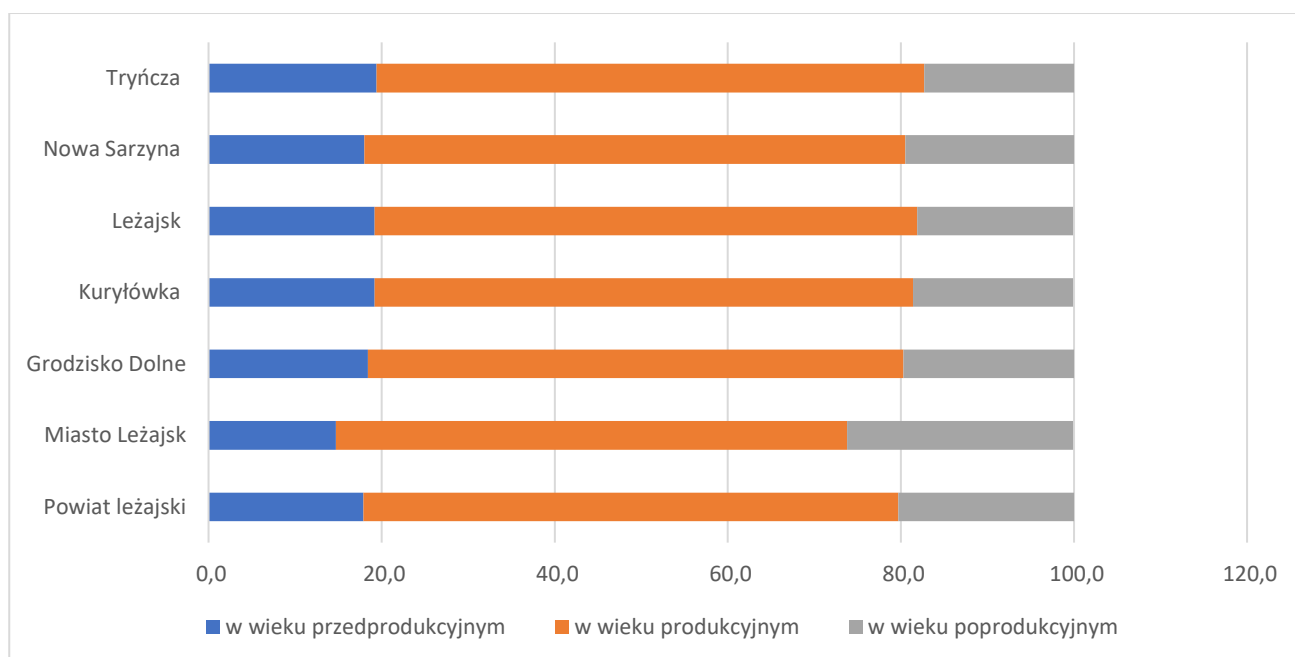
nazwa	w wieku przedprodukcyjnym						w wieku produkcyjnym						w wieku poprodukcyjnym					
	2015	2016	2017	2018	2019	%	2015	2016	2017	2018	2019	%	2015	2016	2017	2018	2019	%
Powiat leżajski	13 220	12 939	12 785	12 654	12 502	-5,43	44 189	44 060	43 822	43 479	43 076	-2,52	12 292	12 664	13 034	13 429	13 792	12,20
Miasto Leżajsk	2 273	2 207	2 156	2 115	2 075	-8,71	8 916	8 717	8 608	8 425	8 274	-7,20	2 933	3 077	3 226	3 351	3 450	17,63
Grodzisko Dolne	1 541	1 510	1 489	1 471	1 466	-4,87	5 041	5 061	5 027	5 009	4 990	-1,01	1 499	1 504	1 534	1 548	1 570	4,74
Kuryłówka	1 093	1 107	1 080	1 109	1 098	0,46	3 645	3 642	3 626	3 613	3 579	-1,81	961	966	997	1 012	1 032	7,39
Leżajsk	4 053	3 971	3 971	3 932	3 918	-3,33	852	937	921	862	743	-0,85	3 240	3 302	3 377	3 502	3 596	10,99

Nowa Sarzyna	4 260	4 144	4 089	4 027	3 945	-7,39	13 735	13 703	13 640	13 570	13 490	-1,78	3 659	3 815	3 900	4 016	4 144	13,25
Tryńcza	1 730	1 688	1 673	1 660	1 633	-5,61	5 304	5 328	5 348	5 359	5 384	1,51	1 388	1 420	1 438	1 442	1 474	6,20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W odniesieniu do struktury ludności wg ekonomicznych grup wieku, najkorzystniejszą sytuację mają Gmina Leżajsk i Gmina Kuryłówka, gdzie występuje najwyższy udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym ze wszystkich gmin należących do OF i jednocześnie udział ten jest wyższy niż liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Zdecydowanie niekorzystną sytuację demograficzną w tym zakresie ma Miasto Leżajsk. Procentowy udział osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi 15 % do 25 % udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 11 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności w 2020 r. w poszczególnych JST OF

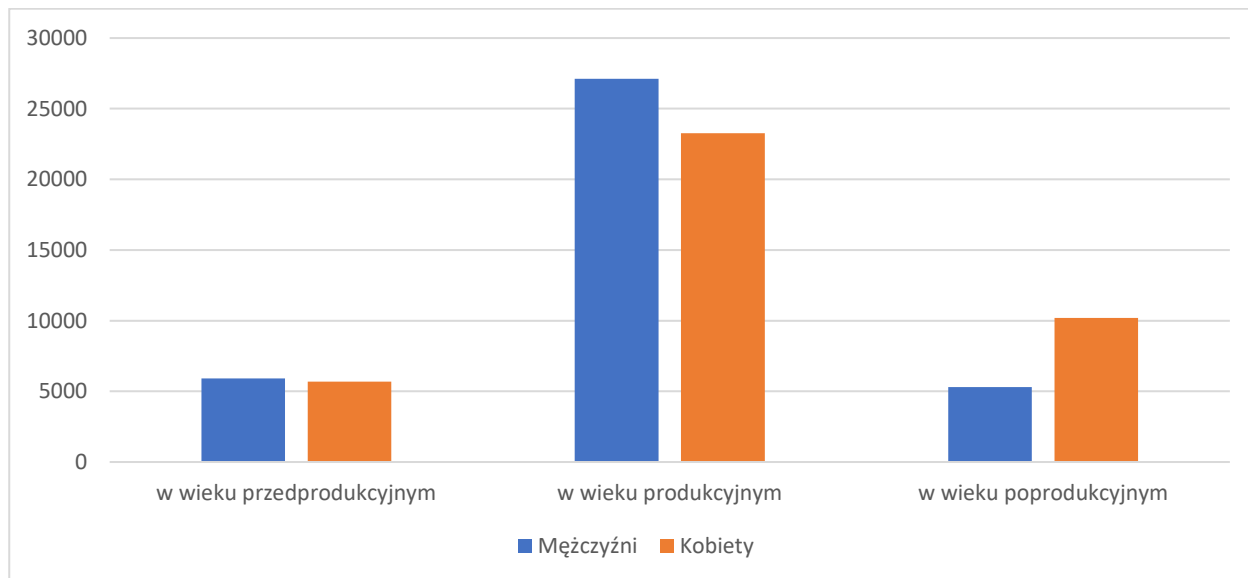
Nazwa	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
POLSKA	18,2	59,5	22,3
PODKARPACKIE	18,1	61,1	20,8
Powiat leżajski	17,9	61,8	20,3
Miasto Leżajsk	14,7	59,1	26,1
Grodzisko Dolne	18,4	61,9	19,7
Kuryłówka	19,2	62,2	18,5
Leżajsk	19,2	62,7	18,0
Nowa Sarzyna	18,0	62,5	19,5
Powiat przeworski	18,4	61,4	20,2
Tryńcza	19,4	63,3	17,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Struktura demograficzna ludności wg ekonomicznych grup wieku w podziale na płeć wykazuje w zakresie grupy poprodukcyjnej tendencję występującą na terenie kraju, tj. większą liczbę kobiet w stosunku do liczby mężczyzn w tej grupie wiekowej. Stan taki ma bezpośredni związek z szybszą umieralnością mężczyzn, większym narażeniem ich na choroby cywilizacyjne oraz wypadkowość w miejscu pracy (w

szczególności w rolnictwie). Niepokojącą sytuacją jest fakt, iż w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym przeważają mężczyźni. Dysproporcja ta, szczególnie na poziomie wieku produkcyjnego, potęgowana jest przez wyższą migracją młodych kobiet do większych ośrodków w celach edukacyjnych, zarobkowych i osiedleńczych. Stan ten nie jest korzystny dla sytuacji demograficznej OF w dłuższej perspektywie czasowej i będzie miał negatywne konsekwencje w przyszłości.

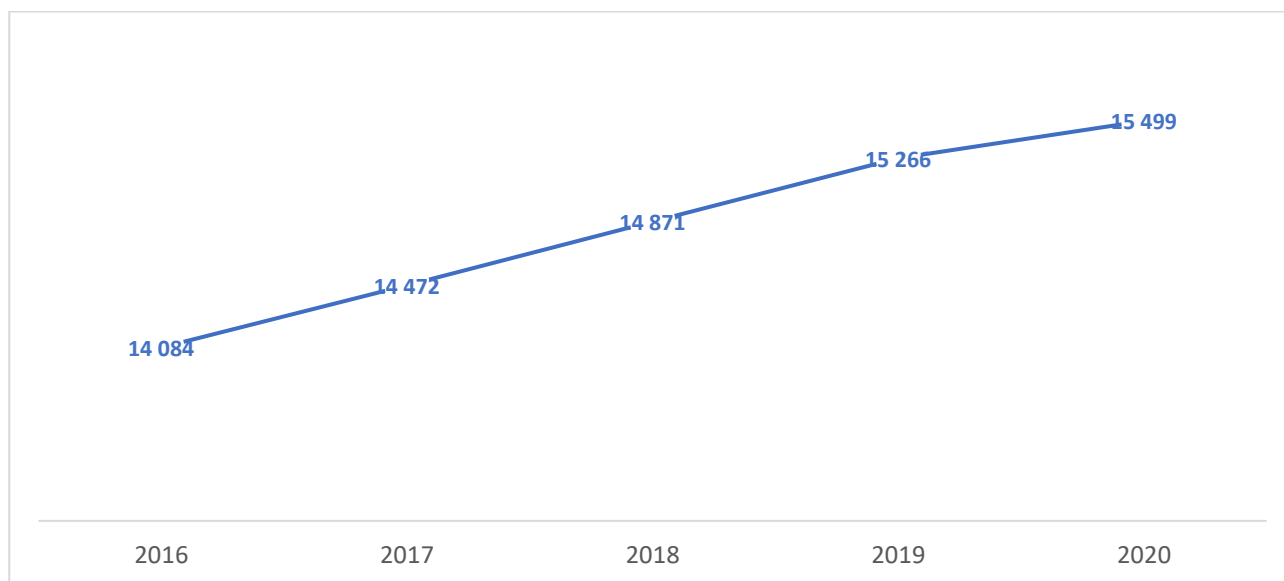
Wykres 12 Struktura demograficzna ludności wg ekonomicznych grup wieku w podziale na płeć w 2020 r.

	Mężczyźni	Kobiety
w wieku przedprodukcyjnym	5916	5683
w wieku produkcyjnym	27125	23271
w wieku poprodukcyjnym	5293	10206

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Wykres 13 Ludność w wieku poprodukcyjnym na OF w latach 2016 - 2020

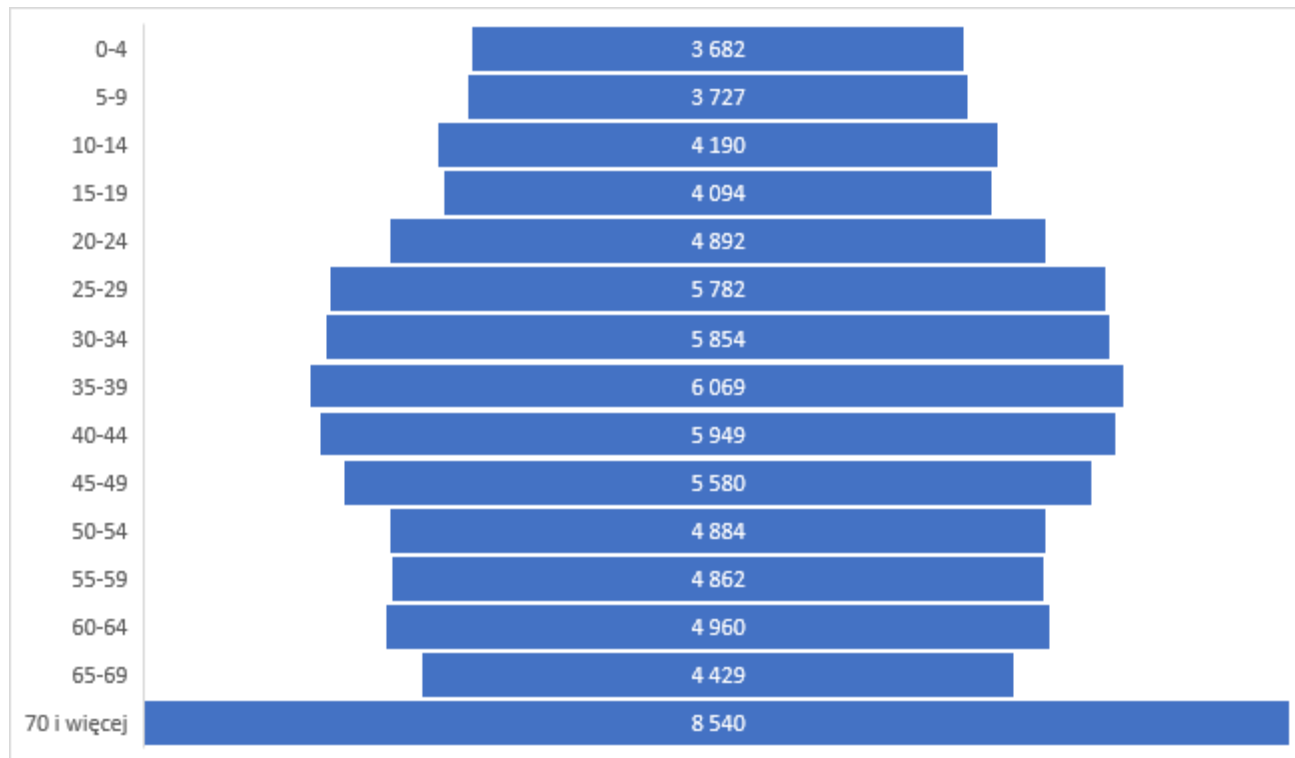

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W analizowanym okresie w każdej z gmin wchodzących w skład obszaru funkcjonalnego można zauważyć wzrost odsetka ludności w wieku poprodukcyjnym. Z wszystkich gmin OF, największym odsetek występuje w Mieście Leżajsk oraz Gminie Nowa Sarzyna. W analizowanym okresie dynamicznie rośnie

ogólny udział osób wieku poprodukcyjnym, od 13 680 osób w roku 2015 do 15 266 osób w roku 2019. W zakresie funkcjonalnych grup wieku na obszarze OF najczęściej mieszkańców w wieku 65 + zamieszkuje kolejno Gminę Nowa Sarzyna, Gminę Leżajsk oraz Miasto Leżajsk. Sytuacja ta ma przełożenie na rosnące oczekiwania mieszkańców względem świadczonych usług społecznych, szczególnie w zakresie pomocy społecznej, usług opiekuńczych, opieki zdrowotnej.

Wykres 14: Ludność według funkcjonalnych grup wieku na obszarze OF w 2020

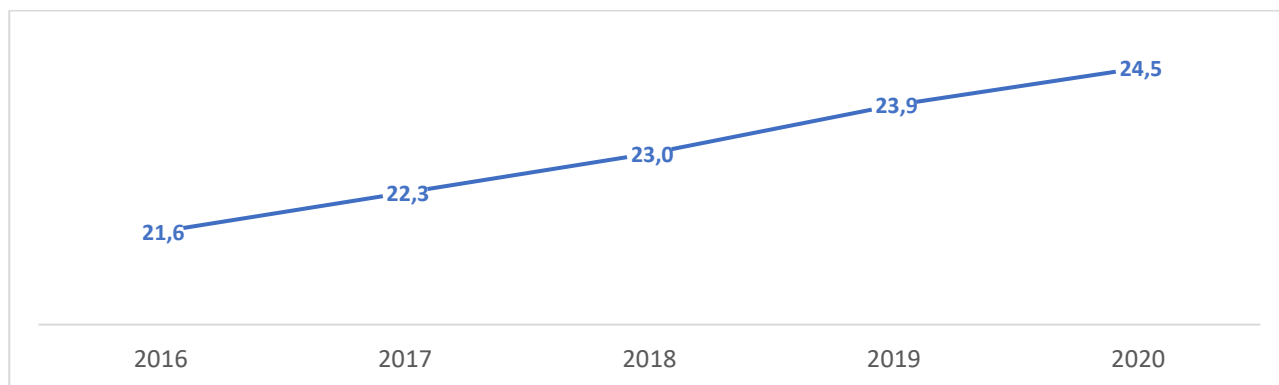

Nazwa	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70 i więcej
Powiat leżajski	3 221	3 277	3 694	3 661	4 308	5 065	5 159	5 447	5 303	4 948	4 362	4 363	4 477	4 050	7 661
Miasto Leżajsk	469	525	585	696	731	796	920	1 108	1 155	965	796	832	1 063	1 102	1 842
Grodzisko Dolne	413	397	433	391	522	601	591	613	583	593	522	487	486	401	933
Kuryłówka	310	301	334	269	347	476	468	437	387	356	377	388	378	272	600
Leżajsk	1 049	1 051	1 134	1 116	1 292	1 631	1 586	1 590	1 491	1 447	1 282	1 312	1 222	1 033	2 020
Nowa Sarzyna	980	1 003	1 208	1 189	1 416	1 561	1 594	1 699	1 687	1 587	1 385	1 344	1 328	1 242	2 266
Tryńcza	461	450	496	433	584	717	695	622	646	632	522	499	483	379	879

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Od 2016 r. wskaźnik obciążenia demograficznego na obszarze OF systematycznie wzrastał. Jednym ze wskaźników określających obciążenie demograficzne populacji jest współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi. W 2020 r. współczynnik ten wynosił na OF 24,5 %, wartość ta wzrosła w stosunku do wartości z roku 2016, która wynosiła 21,6 % - na przestrzeni ostatnich pięciu lat o 13,88 % wartości wyjściowej.

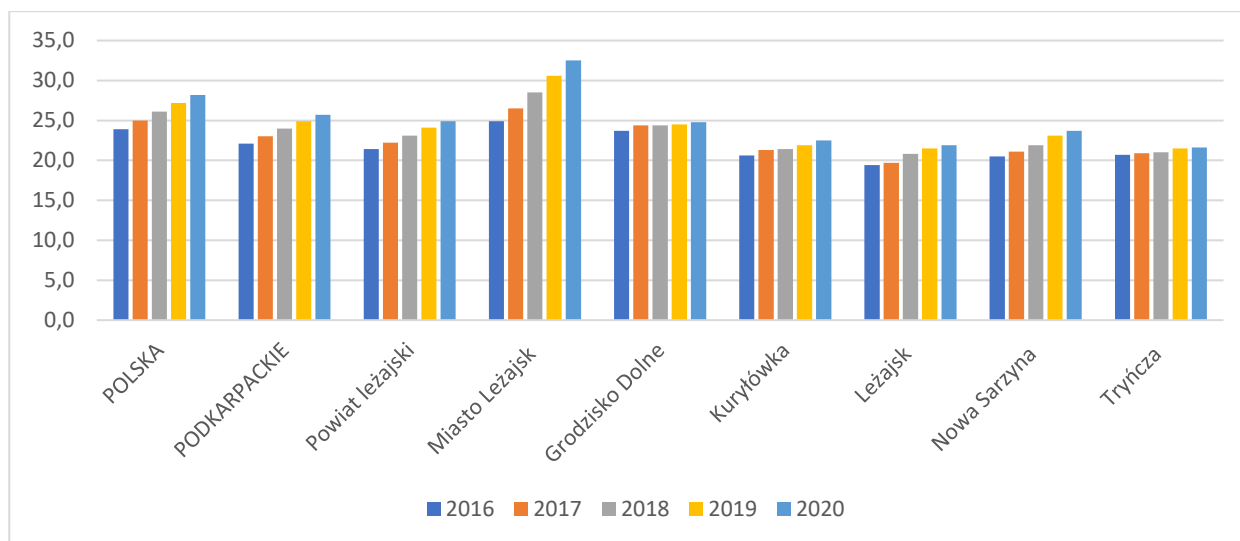
Wykres 15: Wskaźnik obciążenia demograficznego – współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi na terenie OF w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Analizując wskaźnik obciążenia demograficznego w okresie 2016-2020, widać tendencję wzrostową w każdej z jednostek wchodzących w skład OF. Największy wzrost zanotowało Miasto Leżajsk, które jednocześnie osiągnęło najwyższą wartość z wszystkich gmin OF. Procentowy wzrost wartości wskaźnika w roku 2020 wynosi 30,52 % wartości wyjściowej. Kolejną gminą odnotowującą stosunkowo wysoki wzrost współczynnika obciążenia demograficznego jest Gmina Nowa Sarzyna (wartość w roku 2016 wyniosła 20,5% a w roku 2020 już 23,7 %), co oznacza wzrost wskaźnika o 15,61 % wartości wyjściowej. W sytuacji Powiatu Leżajskiego odnotowano całkowity wzrost wartości wskaźnika o ponad 16 % wartości początkowej analizowanego okresu.

Wykres 16: Wskaźnik obciążenia demograficznego – współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020

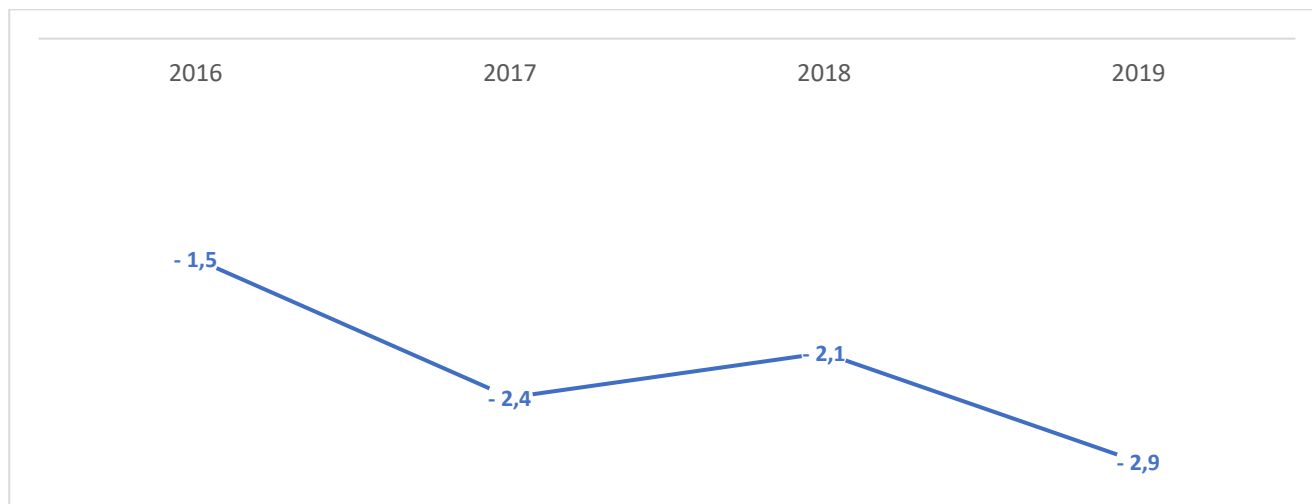

	2016	2017	2018	2019	2020
POLSKA	23,9	25,0	26,1	27,2	28,2
PODKARPACKIE	22,1	23,0	24,0	24,9	25,7
Powiat leżajski	21,4	22,2	23,1	24,1	24,9
Miasto Leżajsk	24,9	26,5	28,5	30,6	32,5
Grodzisko Dolne	23,7	24,4	24,4	24,5	24,8
Kuryłówka	20,6	21,3	21,4	21,9	22,5
Leżajsk	19,4	19,7	20,8	21,5	21,9
Nowa Sarzyna	20,5	21,1	21,9	23,1	23,7
Tryńcza	20,7	20,9	21,0	21,5	21,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Sytuacja demograficzna w gminie kształtowana jest również przez migracje. Saldo migracji to różnica między liczbą zameldowań a wymeldowań. W całym analizowanym okresie na obszarze OF saldo migracji miało wartości ujemne, kolejno w -1,5 w 2016 r., - 2,4 w 2017 r., - 2,1 w 2018 r., -2,9 w 2019 r.

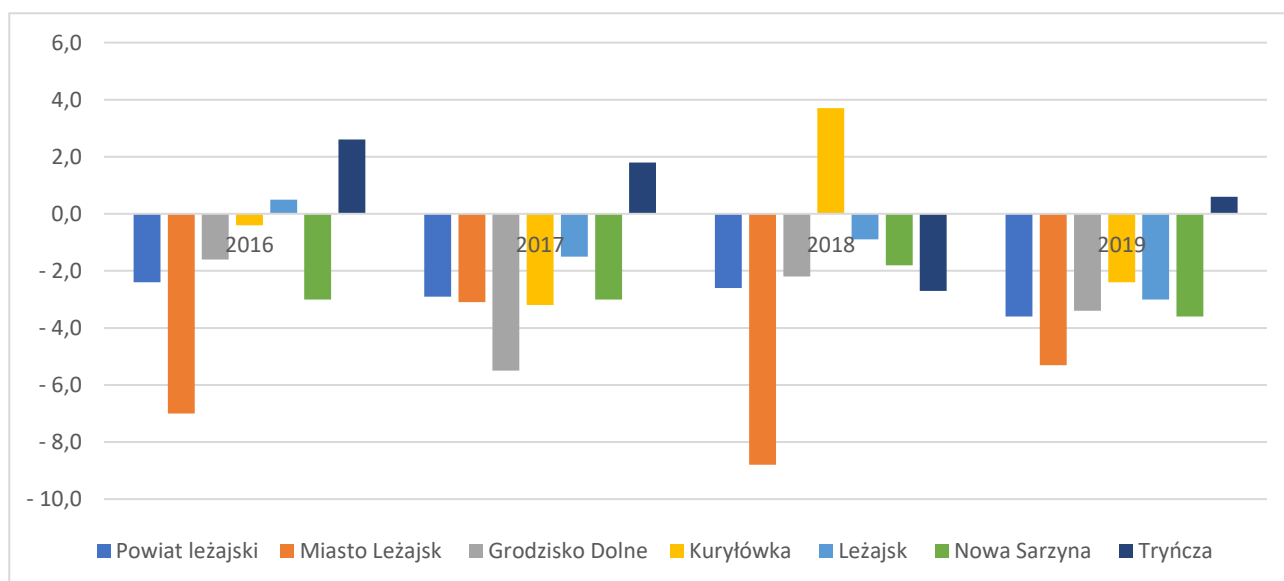
Wykres 17: Saldo migracji na obszarze OF w latach 2016–2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Ujemne wartości salda migracji występują na terenie całego Powiatu Leżajskiego od -2,4 w roku 2016 do - 3,6 w 2019 roku. Mimo ujemnego salda migracji, nie w każdej z gmin Powiatu Leżajskiego wskaźnik ten ma tendencję wzrostową. Poziom migracji w Mieście Leżajsk w roku 2016 wynosił -7,0 i zmniejszył się na przestrzeni czterech lat do poziomu -5,3 w roku 2019. Najwyższy wzrost poziomu migracji wykazują Gmina Leżajsk (w roku 2016 – 0,5 a w roku 2019 już -3,0) i Gmina Kuryłówka (w roku 2016 poziom migracji wynosił -0,4, w roku 2019 już -2,4). Warto podkreślić, iż w analizowanym okresie Gmina Kuryłówka w roku 2018 odnotowała dodatni i stosunkowo wysoki poziom migracji, którego wartość wynosiła 3,7. Jedynym samorządem OF na terenie, którego odnotowano dodatni poziom migracji jest Gmina Tryńcza. Kolejno w latach 2016 – 2,6, 2017 – 1,8, 2018 - -2,7, 2019 – 0,6.

Wykres 18: Saldo migracji w poszczególnych JST OF w latach 2016–2019

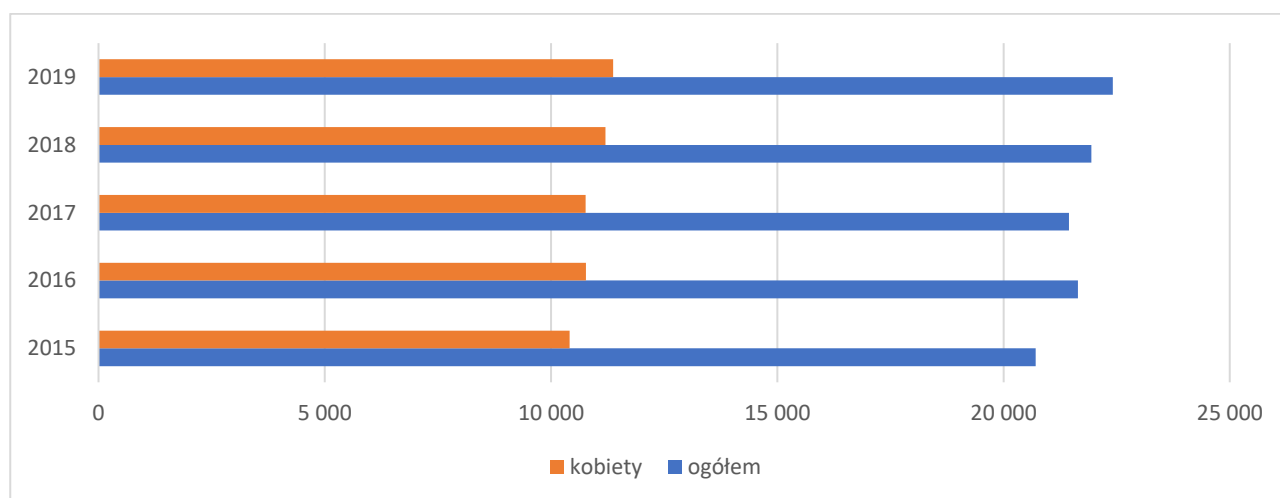

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

1.2.2. Rynek pracy

W latach 2015–2019 liczba pracujących ogółem na obszarze OF sukcesywnie rosła i w 2019 r. wyniosła ponad 22 tys. osób – o 1,7 tys. więcej niż w 2015 r. Analiza struktury pracujących według płci jednoznacznie wskazuje na przewagę kobiet wśród osób zatrudnionych. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat liczba zatrudnionych kobiet wzrosła o 9,28%. W 2019 r. kobiety stanowiły 50,7% ogólnej liczby zatrudnionych na terenie OF.

Wykres 19: Struktura pracujących wg płci na obszarze OF w latach 2015-2019

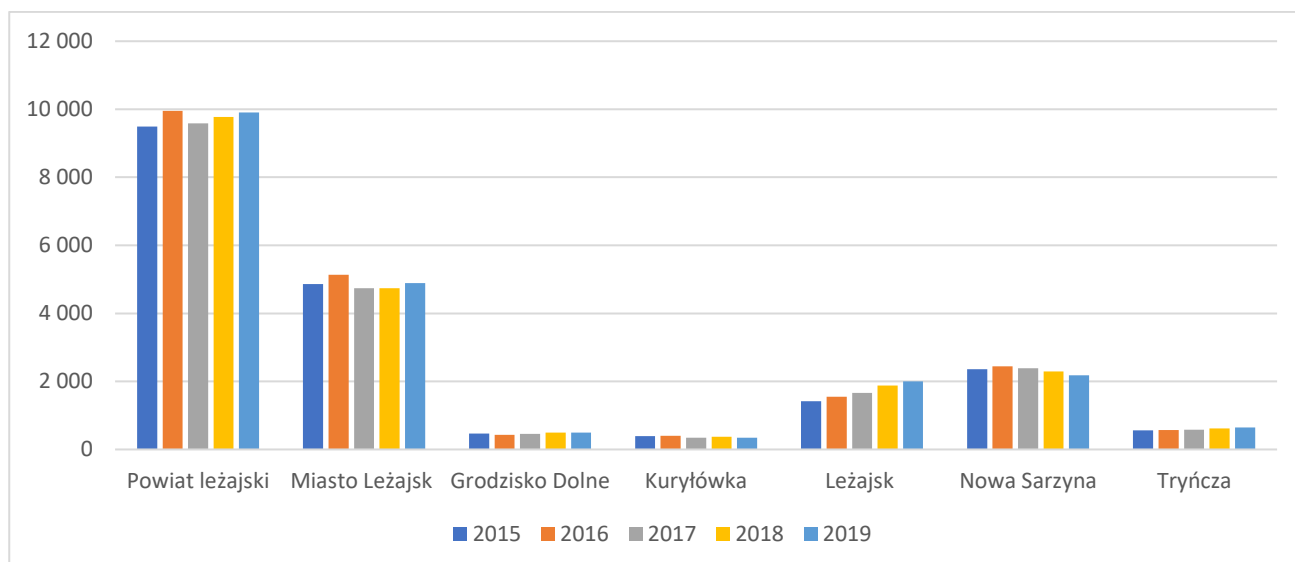

	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	20 708	21 644	21 446	21 944	22 412
kobiety	10 408	10 773	10 762	11 200	11 374

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Największą liczbą pracujących ogółem w analizowanym okresie cechowało się Miasto Leżajsk – w 2019 r. było to 4 890 osób. Jest to wartość ponad 9-krotnie większa niż liczba pracujących w Gminie Grodzisko Dolne i ponad 14-krotnie większa niż w Gminie Kuryłówka. Taka wartość wynika z sytuacji administracyjnej Leżajska, status miasta powiatowego integruje sektor publiczny, usługowy i produkcyjny. Miasto Leżajsk stanowi centrum gospodarcze powiatu i kluczowych pracodawców OF. W analizowanym okresie wzrost zatrudnionych można zauważyć w Gminach Grodzisko Dolne, Miasto Leżajsk, Gmina Leżajsk i Gmina Trynca. W Gminie Kuryłówka nastąpił spadek zatrudnionych o -14% a w Gminie Nowa Sarzyna o -8%. Analiza sytuacji Powiatu Leżajskiego wskazuje, iż w ciągu ostatnich pięciu lat nastąpił wzrost zatrudnienia dla 417 osób, co stanowi wzrost o 10%. W sąsiadującym Powiecie Przeworskim tendencja jest podobna, a liczba osób zatrudnionych w analogicznym okresie wzrosła o 11%. Sytuacja Powiatu Leżajskiego wpisuje się w tendencję wojewódzka i krajową. Dla obu tych poziomów analizy statystycznej nastąpił wzrost liczby osób pracujących ogółem o 10%.

Wykres 20: Liczba pracujących ogółem w poszczególnych JST OF w latach 2015–2019

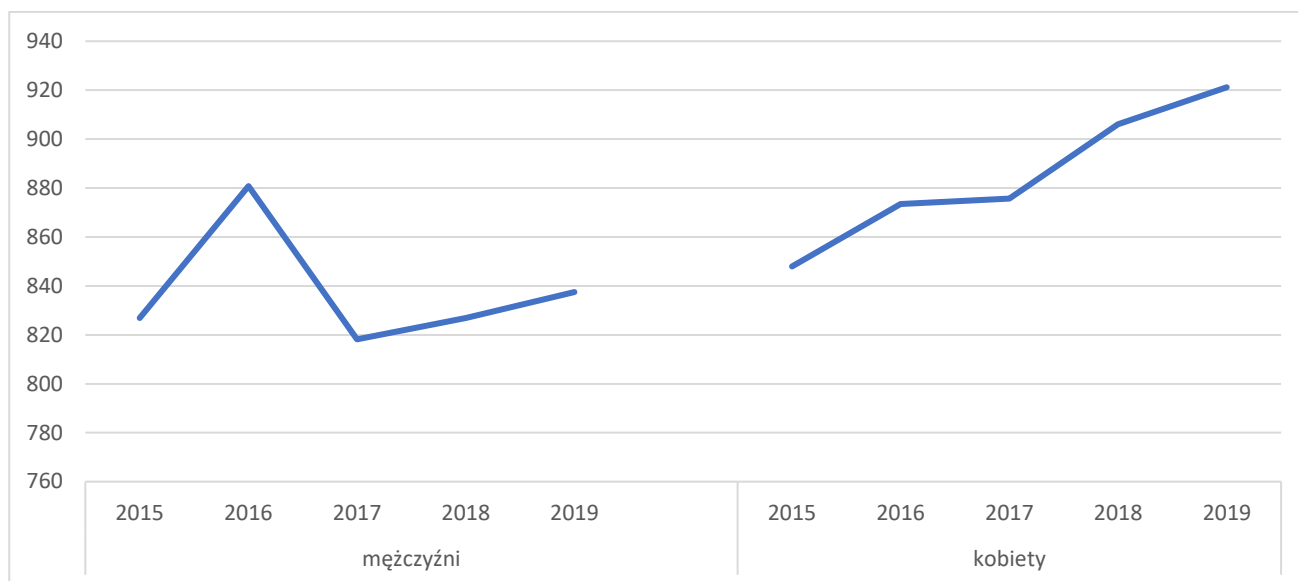

Nazwa	ogółem					zmiana %
	2015	2016	2017	2018	2019	
POLSKA	8 935 102	9 225 051	9 476 011	9 643 575	9 789 043	10
PODKARPACKIE	424 664	440 312	452 976	462 858	469 119	10
Powiat leżajski	9 490	9 955	9 587	9 775	9 907	4
Miasto Leżajsk	4 859	5 131	4 739	4 740	4 890	1
Grodzisko Dolne	463	433	458	492	497	7
Kuryłówka	396	397	347	369	341	-14
Leżajsk	1 414	1 549	1 661	1 883	2 004	42
Nowa Sarzyna	2 358	2 445	2 382	2 291	2 175	-8
Powiat przeworski	10 659	11 118	11 283	11 547	11 860	11
Tryńcza	559	571	576	622	645	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Zestawiając dane dotyczące liczby osób pracujących wg płci należy stwierdzić, iż ogólna liczba pracujących kobiet na obszarze funkcjonalnym wzrosła w ciągu ostatnich pięciu lat. Najwyższy wzrost wystąpił w Gminie Leżajsk (wzrost liczby zatrudnionych kobiet aż o 37,15% w latach 2015 – 2019), Gminie Tryńcza (wzrost o 10,34% liczby zatrudnionych kobiet) oraz w Mieście Leżajsk (wzrost o 7,71% liczby zatrudnionych kobiet). Największy spadek zatrudnionych kobiet odnotowano w Gminie Kuryłówka (o - 16,60%) oraz Gminie Nowa Sarzyna (o - 2,74%). Liczba zatrudnionych mężczyzn w latach 2015-2019 podlegała wahaniom. Największy wzrost liczby pracujących mężczyzn odnotowano w Gminie Leżajsk (o 46,52%), w Gminie Tryńcza (o 18,96 %) oraz w Gminie Grodzisko Dolne (o 11,04%). Spadek liczby zatrudnionych mężczyzn odnotowano w Gminie Nowa Sarzyna (o - 11,60%) oraz w Mieście Leżajsk (o - 7,29%). Sytuacja globalna Powiatu Leżajskiego pokazuje niewielką tendencję wzrostową w zakresie wzrostu liczby pracujących mężczyzn ogółem o 0,04%.

Wykres 21: Struktura pracujących wg płci w poszczególnych JST OF średnia w latach 2015–2019

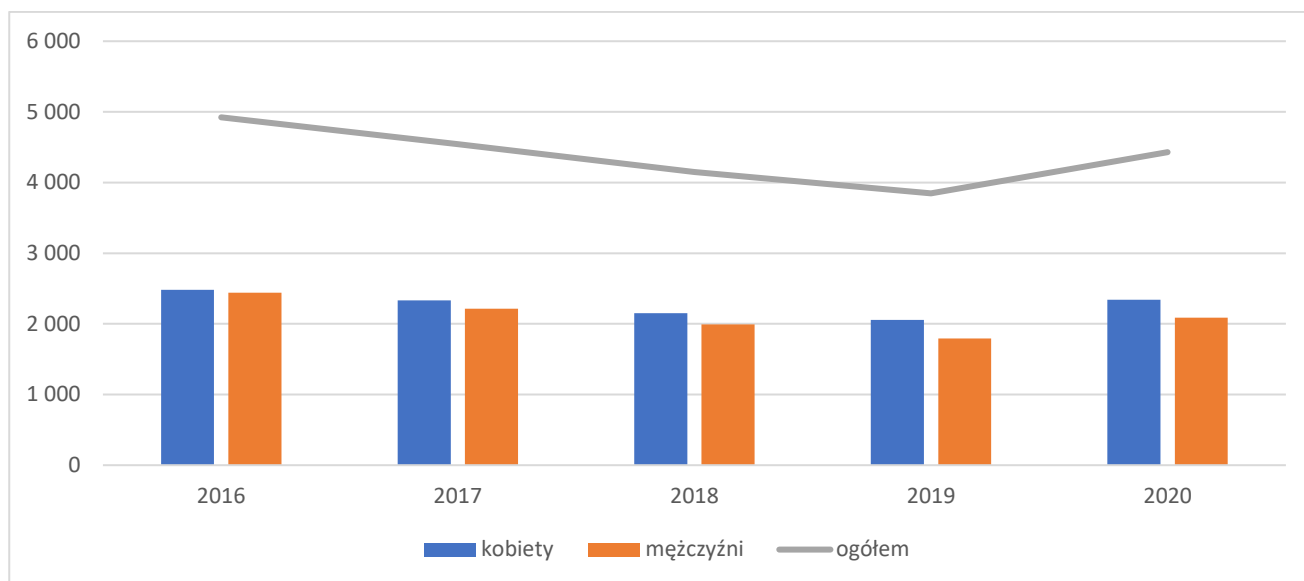

Nazwa	mężczyźni						kobiety					
	2015	2016	2017	2018	2019	zmiana %	2015	2016	2017	2018	2019	zmiana %
Powiat leżajski	4 634	4 956	4 573	4 606	4 636	0,04	4 856	4 999	5 014	5 169	5 271	8,55
Miasto Leżajsk	2 290	2 442	2 132	2 083	2 123	-7,29	2 569	2 689	2 607	2 657	2 767	7,71
Grodzisko Dolne	163	150	151	178	181	11,04	300	283	307	314	316	5,33
Kuryłówka	155	184	141	152	140	-9,68	241	213	206	217	201	-16,60
Leżajsk	690	788	816	934	1 011	46,52	724	761	845	949	993	37,15
Nowa Sarzyna	1 336	1 392	1 333	1 259	1 181	-11,60	1 022	1 053	1 049	1 032	994	-2,74
Tryńcza	327	329	336	355	389	18,96	232	242	240	267	256	10,34

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W analizowanym okresie liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na obszarze OF zmniejszyła się – w 2020 r. wyniosła 4 429 osób, co w porównaniu z 2015 r., kiedy zarejestrowane jako bezrobotne było 4 923 osoby, daje spadek o -10,03%. Pod względem płci w każdym z analizowanych lat wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych dominowały kobiety (w 2020 r. stanowiły 52,87% zarejestrowanych bezrobotnych ogółem). Na przestrzeni lat 2016-2020 liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o -5,60%. Stosunkowo wysoki spadek objął liczbę zarejestrowanych jako bezrobotni mężczyzn – w 2020 r. ich liczba wyniosła 2 087 osób, a w 2016 r. 4 923 osób, daje to spadek o -14,54% na przestrzeni pięciu lat.

Wykres 22: Struktura zarejestrowanych bezrobotnych wg płci na obszarze OF w latach 2016 - 2020

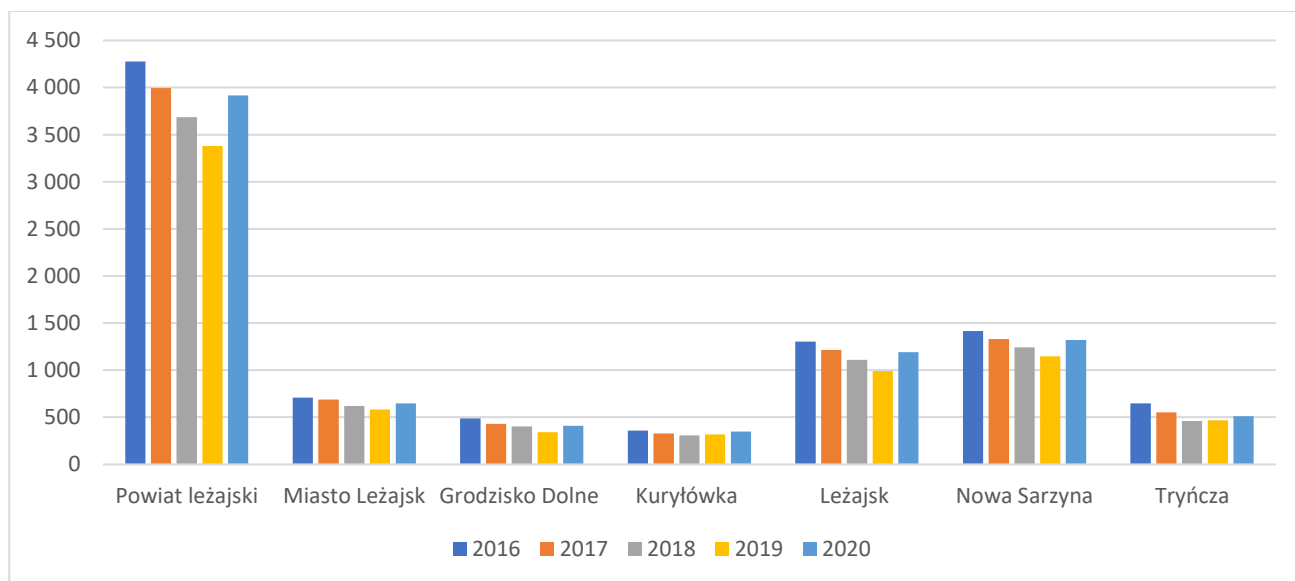

	2016	2017	2018	2019	2020
kobiety	2 481	2 331	2 153	2 054	2 342
mężczyźni	2 442	2 214	1 994	1 793	2 087
ogółem	4 923	4 545	4 147	3 847	4 429

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W analizowanym okresie w kraju liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych spadła o ponad 21%. Spadek odnotowano również na terenie województwa podkarpackiego (o 18,82%). Sytuacja Powiatu Leżajskiego również wpisuje się ten trend, jednak wartość jest niższa od wojewódzkiej i wynosi -8,42%, jest również niższa od danych dla sąsiadującego Powiatu Przeworskiego (dla którego liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 22,27%). Dla każdej z gmin należących do OF odnotowano spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych. W ostatnim roku analizy największa liczba bezrobotnych zarejestrowana była w Gminie Nowa Sarzyna i wynosiła 1 320 osób (czyli 2 – krotnie więcej niż w Mieście Leżajsk) oraz Gminie Leżajsk (w 2020 r. – 1 191 osób).

Wykres 23: Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem w poszczególnych JST OF w latach 2020

nazwa	2016	2017	2018	2019	2020	zmiana %
POLSKA	1 335 155	1 081 746	968 888	866 374	1 046 432	-21,62
PODKARPACKIE	107 567	90 972	82 933	75 455	87 326	-18,82
Powiat leżajski	4 276	3 993	3 686	3 380	3 916	-8,42
Miasto Leżajsk	708	690	620	583	649	-8,33
Grodzisko Dolne	489	431	404	341	409	-16,36
Kuryłówka	360	328	309	318	347	-3,61
Leżajsk	1 304	1 215	1 111	992	1 191	-8,67
Nowa Sarzyna	1 415	1 329	1 242	1 146	1 320	-6,71
Powiat przeworski	5 286	4 663	4 085	3 933	4 109	-22,27
Tryńcza	647	552	461	467	513	-20,71

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W analizowanym okresie w każdej Gminie wchodzącej w skład OF nastąpił spadek zarejestrowanych mężczyzn oraz kobiet, za wyjątkiem Gminy Kuryłówka, na terenie której liczba zarejestrowanych kobiet w analizowanym okresie nieuległa zmianie. Największy spadek liczby zarejestrowanych mężczyzn odnotowano w Gminie Tryńcza (-30,04%), najmniejszy natomiast w Gminie Kuryłówka (-7,07%). W Gminie Tryńcza oraz Mieście Leżajsk odnotowano za to największy spadek zarejestrowanych kobiet, kolejno – 13,46% i -7,14%.

Tabela 10: Struktura zarejestrowanych bezrobotnych w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020 oraz ich charakterystyka w roku 2020

nazwa	mężczyźni					%	kobiety					%
	2016	2017	2018	2019	2020	zmiana	2016	2017	2018	2019	2020	zmiana
Powiat leżajski	2 159	1 985	1 792	1 612	1 889	-12,51	2 117	2 008	1 894	1 768	2 027	-4,25
Miasto Leżajsk	372	360	302	305	337	-9,41	336	330	318	278	312	-7,14
Grodzisko Dolne	269	235	202	160	204	-24,16	220	196	202	181	205	-6,82
Kuryłówka	184	179	169	160	171	-7,07	176	149	140	158	176	0,00
Leżajsk	652	592	561	478	562	-13,80	652	623	550	514	629	-3,53
Nowa Sarzyna	682	619	558	509	615	-9,82	733	710	684	637	705	-3,82
Tryńcza	283	229	202	181	198	-30,04	364	323	259	286	315	-13,46

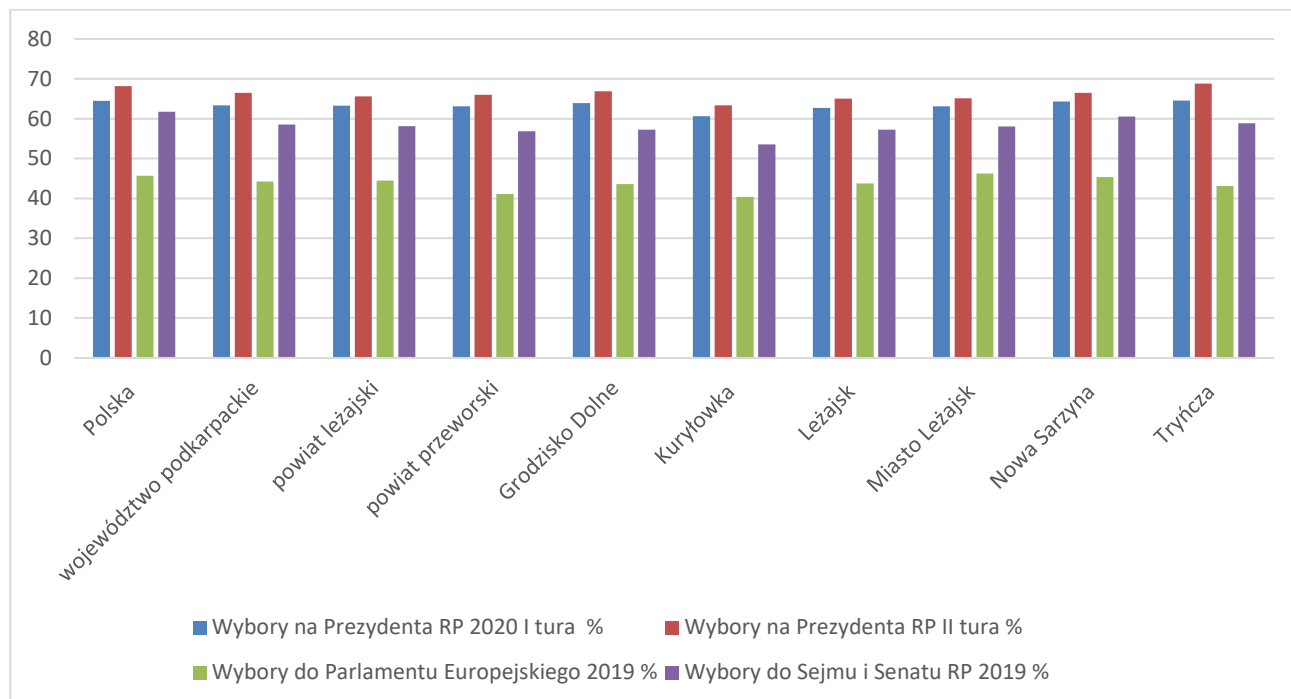
wyszczególnienie	Gmina Tryńcza	Miasto Leżajsk	Gmina Leżajsk	Gmina Grodzisko Dolne	Gmina Kuryłówka	Gmina Nowa Sarzyna	Powiat leżajski ogółem	Powiat leżajski kobiety	Powiat leżajski mężczyźni
zarejestrowani bezrobotni	511	650	1 326	481	379	1 401	4 237	2 005	2 232
bezrobotni, którzy podjęli pracę	368	369	749	272	199	728	2 317	1 041	1 276
Bezrobotni do 30 roku życia	159	162	395	130	135	426	1 248	641	607
Długotrwałe bezrobotne	310	393	659	228	213	782	2 275	1 293	982
Bezrobotni niepełnosprawni	19	26	24	10	4	26	90	38	52

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

1.2.3. Aktywność społeczna mieszkańców

O aktywności społecznej mieszkańców świadczy m.in. uczestnictwo w wyborach. Analizie poddano wybory na Prezydenta RP w roku 2020. Średnia frekwencja dla całego obszaru funkcjonalnego jest niższa niż średnia dla województwa i kraju. Najwyższą frekwencję (na terenie wszystkich jednostek wchodzących w skład OF) odnotowano podczas wyborów Prezydenta RP w 2020 r. II turze – średnio wyniosła ona 65,93%, najniższą zaś odnotowano podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r i wyniosła ona 43,75%. Z całego OF najwyższe frekwencje uzyskuje Gmina Grodzisko Dolne (z wyjątkiem wyborów do Parlamentu Europejskiego, gdzie najwyższą frekwencję uzyskało Miasto Leżajsk).

Wykres 24: Frekwencja w wyborach w ostatnich wyborach na terenie OF, w porównaniu z powiatem przeworskim i województwem podkarpackim

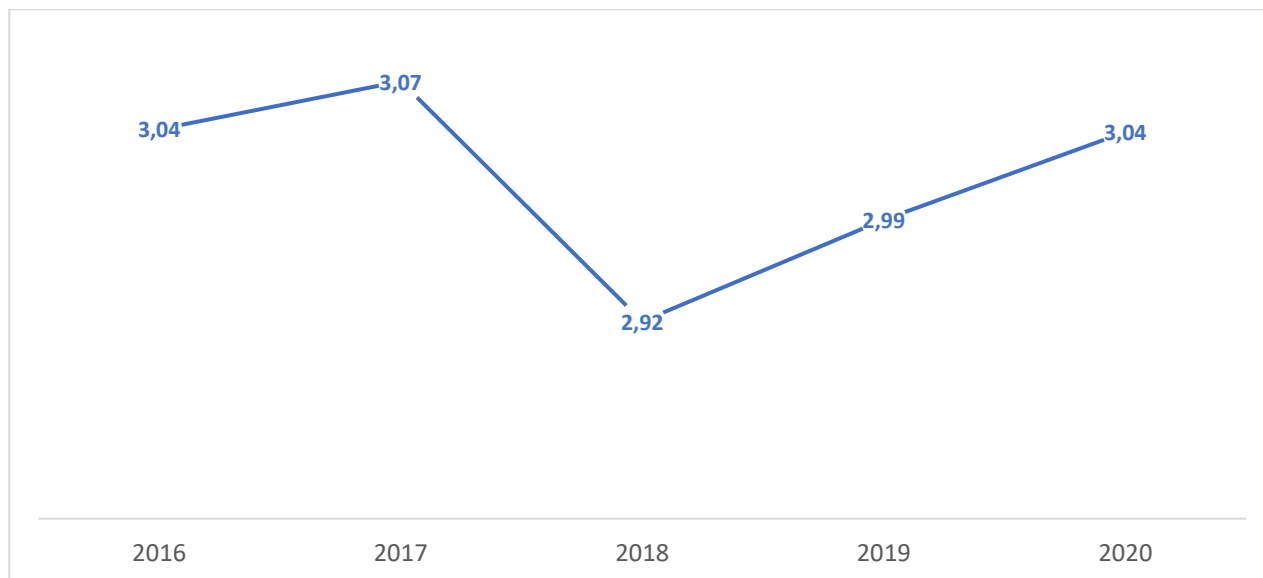

	Wybory na Prezydenta RP 2020 I tura %	Wybory na Prezydenta RP II tura %	Wybory do Parlamentu Europejskiego 2019 %	Wybory do Sejmu i Senatu RP 2019 %
Polska	64,51	68,18	45,68	61,74
województwo podkarpackie	63,37	66,49	44,24	58,57
powiat leżajski	63,25	65,57	44,49	58,11
powiat przeworski	63,09	65,96	41,13	56,85
Grodzisko Dolne	63,89	66,86	43,59	57,28
Kuryłówka	60,64	63,32	40,35	53,52
Leżajsk	62,72	65,01	43,79	57,25
Miasto Leżajsk	63,09	65,11	46,27	58,01
Nowa Sarzyna	64,32	66,51	45,4	60,55
Tryńcza	64,57	68,78	43,11	58,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Polskiej Komisji Wyborczej, www.pkw.gov.pl.

O aktywności społecznej mieszkańców świadczy również liczba istniejących organizacji pozarządowych. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, średnia ilość zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców na obszarze OF w latach 2016-2020 mimo wahań na przestrzeni pięciu lat nie zmieniała się i wynosi 3,04. W tym samym okresie średnia dla województwa podkarpackiego wzrosła o 5,30%.

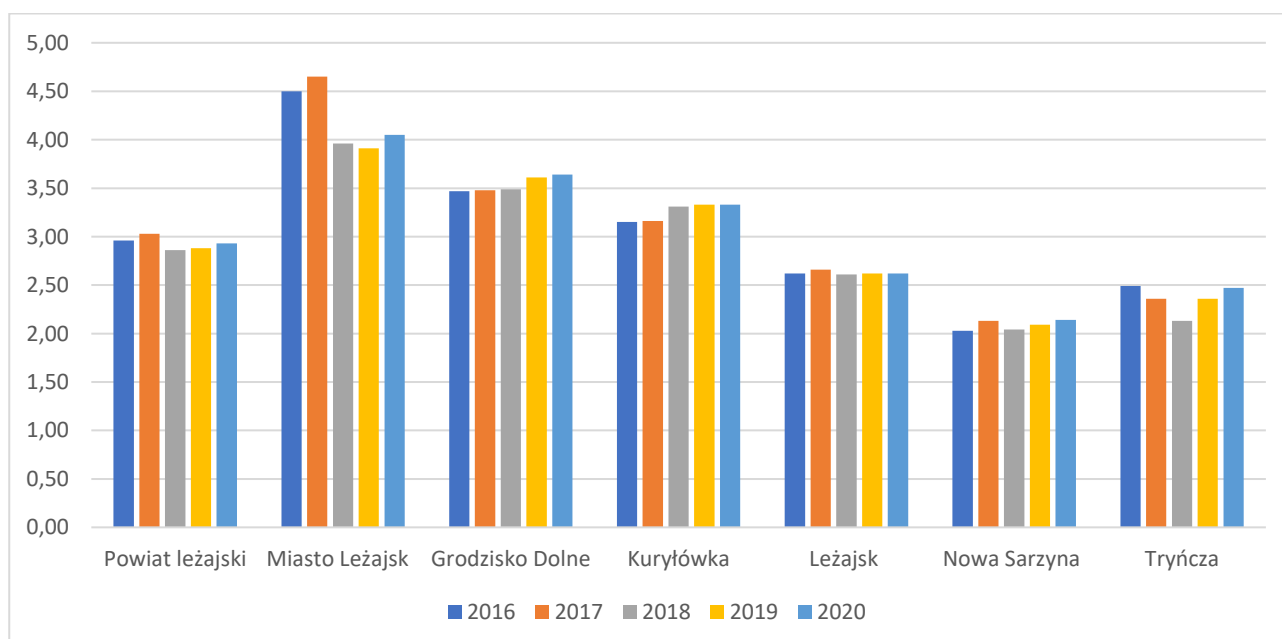
Wykres 25: Średnia ilość zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców na obszarze OF w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
średnia OF	3,04	3,07	2,92	2,99	3,04
województwo podkarpackie	3,58	3,69	3,55	3,69	3,77
POLSKA	3,68	3,85	3,68	3,83	3,93

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 26: Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców na terenie OF w latach 2015–2019

	2016	2017	2018	2019	2020
województwo podkarpackie	3,58	3,69	3,55	3,69	3,77
POLSKA	3,68	3,85	3,68	3,83	3,93
Powiat leżajski	2,96	3,03	2,86	2,88	2,93

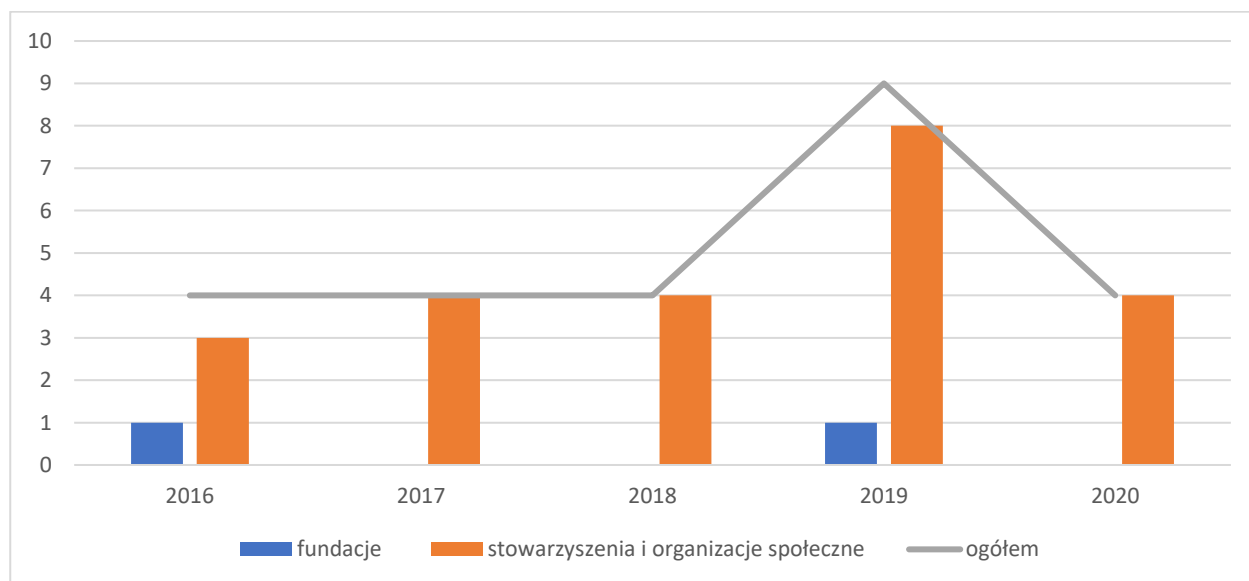
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców najwyższą ilość zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych miało Miasto Leżajsk – wartość 4,05 w roku 2020, jednak w perspektywie pięciu lat spadła o -10,00% (z 4,50 w 2016 r. do 4,05 w roku 2020). Spadek odnotowała również Gmina Tryńcza (-0,08%). W pozostałych gminach OF nastąpił wzrost liczby zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców. Najwyższe wartości wystąpiły kolejno w Gminie Kuryłówka – wzrost o 5,71% w analizowanym okresie, w Gminie Nowa Sarzyna – wzrost o 5,42%, w Gminie Grodzisko Dolne – wzrost o 4,90%. W Gminie Leżajsk udział zarejestrowanych organizacji pozarządowych i społecznych na liczbę mieszkańców nie uległ zmianie.

Wskaźnik liczby zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w Powiecie Leżajskim w roku 2020 wynosił 2,93 i jest niższy od średniej województwa podkarpackiego.

W zakresie nowych podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON, na obszarze OF w roku 2020 powstało 4 nowe organizacje i fundacje. W Powiecie Leżajskim łącznie powstało 3 nowe organizacje, to znacznie niższa wartość od danych dla sąsiadującego Powiatów Przeworskiego (w roku 2020 zostało zarejestrowanych 9 nowych podmiotów).

Wykres 27 Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na OF w latach 2016 - 2020

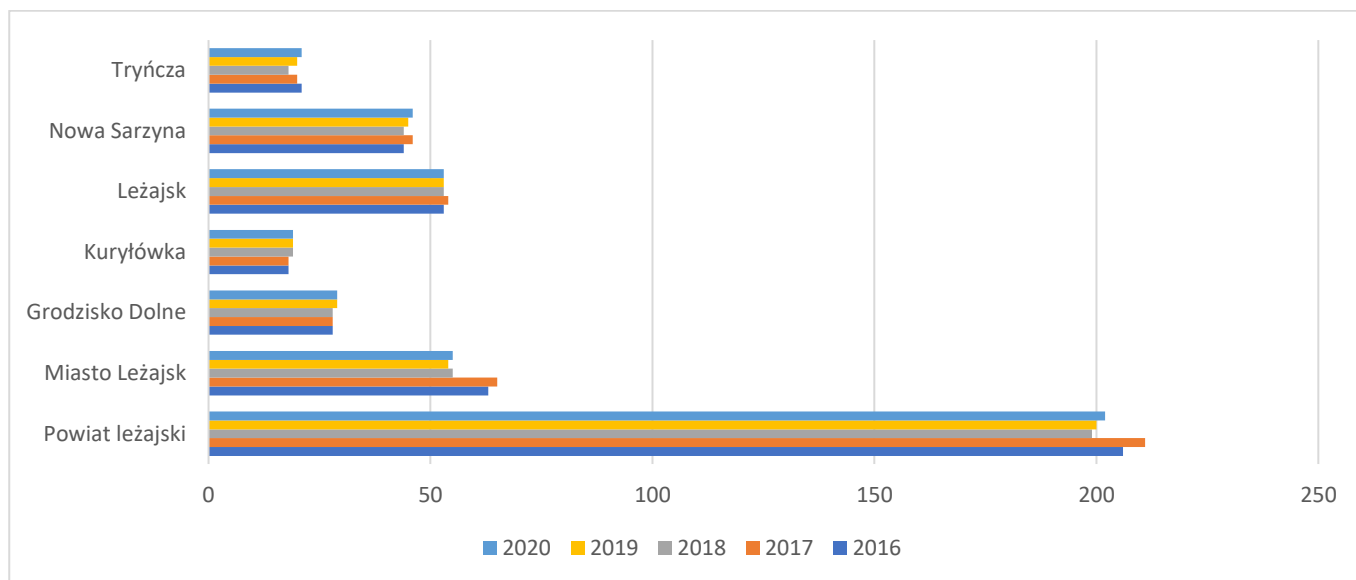
	2016	2017	2018	2019	2020
fundacje	1	0	0	1	0
stowarzyszenia i organizacje społeczne	3	4	4	8	4
ogółem	4	4	4	9	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Największa średnia liczba organizacji pozarządowych zarejestrowana była na terenie Miasta Leżajsk a z gmin wiejskich i miejsko – wiejskich OF w Gminie Leżajsk oraz Nowa Sarzyna (odpowiednio w roku 2020 – 58, 53 oraz 45), a najmniejsza średnia liczba zarejestrowanych organizacji zanotowana została w Gminie Kuryłówka (19 nowych organizacji w 2020 r.). Mimo najmniejszej liczby

zarejestrowanych organizacji w Gminie Kuryłówka należy podkreślić, iż Gmina ta wskazała się dynamiką wzrostu aktywności społecznej, liczba zarejestrowanych organizacji wzrosła o 5, 56% w analizowanym okresie. Podobna sytuacja ma miejsce w Gminie Grodzisko Dolne, Gminie Nowa Sarzyna, Gminie Leżajsk, Jediną gminą, która odnotowała spadek liczby zarejestrowanych organizacji było Miasto Leżajsk (-12,70% w analizowanym okresie). Powiat Leżajski, za sprawą wysokiego wskaźnika dla miasta, również odnotował globalny spadek liczby zarejestrowanych organizacji w analizowanym okresie (o -1,94%).

Wykres 28: Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020	ŚREDNIA	ZMIANA %
Powiat leżajski	206	211	199	200	202	204	-1,94
Miasto Leżajsk	63	65	55	54	55	58	-12,70
Grodzisko Dolne	28	28	28	29	29	28	3,57
Kuryłówka	18	18	19	19	19	19	5,56
Leżajsk	53	54	53	53	53	53	0,00
Nowa Sarzyna	44	46	44	45	46	45	4,55
Tryńcza	21	20	18	20	21	20	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Miejscem kultywowania polskiej tradycji, pielęgnowania sztuki ludowej i jednocześnie doskonalenia umiejętności gospodarowania są koła gospodyń wiejskich. Na obszarze OF koła gospodyń wiejskich prowadziły działalność w⁵:

- Gminie Tryńcza:
 - Koło Gospodyń Wiejskich Głogowiec;
 - Koło Gospodyń Wiejskich Wólka Ogryzkowa;
 - Koło Gospodyń Wiejskich Wólka Małkowska;
 - Koło Gospodyń Wiejskich Ubieszyn;
 - Koło Gospodyń Wiejskich Tryńcza;
 - Koło Gospodyń Wiejskich Jagiełła;
 - Koło Gospodyń Wiejskich Gorzyce;

⁵ Źródło: <https://krkgw.arimr.gov.pl> [dostęp w dn. 17.06.2021 r.]

- Koło Gospodyń Wiejskich Gniewczyna Tryniecka;
- Koło Gospodyń Wiejskich Gniewczyna Łańcucka.
- Gminie Grodzisko Dolne:
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Chodaczowie
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Grodzisku Górnym
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Wólce Grodziskiej
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Grodzisku Nowym
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Laszczynach
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Grodzisku Dolnym-Miasteczko
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Opaleniskach
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Zmysłówce.
- Gminie Kuryłówka:
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Brzyskiej Woli,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Dąbrowicy JAGODA,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Kolonii Polskiej,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Kuryłówce,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Tarnawcu,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Słobodzie,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Kulnie
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Wólce Łamanej
- Gminie Nowa Sarzyna:
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Łukowej " Łukowianie",
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Łętowni,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Sarzynie,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Judaszówce,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Jelnej,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Woli Zarczyckiej,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Rudzie Łańcuckiej,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Tarnogórze,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Wólce Łętowskiej.
- Gminie Leżajsk:
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Brzozie Królewskiej,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Wierzawicach,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Giedlarowej,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Chałupkach Dębniańskich,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Maleniskach
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Dębnie
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Przychojcu
 - Koło Gospodyń Wiejskich Biedaczów-Gwizdów
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Starym Mieście
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Piskorowicach

W obszar aktywności obywatelskiej zaliczyć można współpracę samorządu z organizacjami pozarządowymi oraz ewentualne inne formy aktywizacji mieszkańców, tj. fundusz sołecki, budżet obywatelski, inicjatywa lokalna czy konsultacje społeczne. Wszystkie samorządy OF prowadzą współpracę z organizacjami pozarządowymi na podstawie Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi uchwalanymi każdorazowo uchwałą Rady Gminy a w przypadku Powiatu Leżajskiego - uchwałą Rady Powiatu.

W latach 2016 – 2020 w Gminie Grodzisko Dolne wydatki na współpracę z organizacjami pozarządowymi wzrosły o 214 % (z 5 800,00 w 2016 r. do 18 232,00 w 2020 r.). Kwota wyasygnowana na ten cel pozwalała Gminie na wsparcie początkowo tylko trzech organizacji pozarządowych, by w roku 2020 wesprzeć już 12 organizacji. W Gminie funkcjonuje również fundusz sołecki. Idea funduszu opiera się na angażowaniu mieszkańców poszczególnych sołectw w proces decyzyjny związany z wydatkowaniem środków publicznych przeznaczonych dla danego sołectwa na zadania związane z jego potrzebami ale wpisujące się w katalog zadań własnych gminy. W Gminie Kuryłówka corocznie uchwalany jest program współpracy z organizacjami pozarządowymi, natomiast organizacje nie korzystają ze wsparcia finansowego w ramach programu. Warto podkreślić, iż poza kołami gospodyń na terenie Gminy działają aktywnie inne organizacje: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalno -Oświatowych i Gospodarczych w Dąbrowicy, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Kuryłówka, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Kulno oraz Okolic, Stowarzyszenie „SKOKIPOLSKA”. Samorząd korzysta również z instrumentu aktywizacji jakim jest fundusz sołecki. Gmina Leżajsk w ciągu ostatnich pięciu lat zwiększyła znacznie wydatki na współpracę z organizacjami pozarządowymi – w roku 2016 było to 525 tys. zł natomiast w roku 2020 już 1 566 tys. zł, wspierając rocznie średnio 36 organizacji pozarządowych. Na terenie Gminy Leżajsk podobnie jak i w samorządach OF obowiązuje fundusz sołecki. Gmina miejsko – wiejska Nowa Sarzyna zmniejszyła w latach 2016 – 2020 poziom wydatków przeznaczonych na program współpracy z organizacjami pozarządowymi o 7,23% jednak poza funduszem sołeckim zaoferowała mieszkańcom od 2018 budżet obywatelski. W ramach budżetu mieszkańcy zgłosili kolejno w roku 2018 – 4 wnioski, 2019 – 2 wnioski i w roku 2020 – 3 wnioski obywatelskie. Jednocześnie Gmina Nowa Sarzyna prowadzi konsultacje społeczne z mieszkańcami – w okresie 2016 -2020 średnia organizowanych konsultacji wyniosła ponad 2, co na tle innych samorządów OF jest wypróżniające. W Gminie Tryńcza współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach programu obejmuje na przestrzeni analizowanego okresu stałą liczbę – pięciu organizacji, pomimo zmniejszenia wydatków na program o 25 %. Na terenie Gminy funkcjonuje również fundusz sołecki oraz instrument aktywizujący nieformalne grupy mieszkańców – inicjatywa lokalna. W ramach naboru na inicjatywy lokalne mieszkańcy zgłaszali w latach 2016 – 2019 średnio ponad 22 wnioski, wyjątkiem był rok 2020 – 3 wnioski. Miasto Leżajsk w ramach programu współpracy wspiera organizacje pozarządowe, osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz podmioty ekonomii społecznej (tu: Spółdzielnia Socjalna „Bajkolandia” w Leżajsku prowadząca świetlicę socjoterapeutyczną, Spółdzielnia Socjalna „Szansa”). Miasto w latach 2015 – 2019 prowadziło nabory wniosków obywatelskich w ramach budżetu obywatelskiego. Zgodnie z elektronicznym systemem KRS na terenie Miasta Leżajsk zarejestrowanych jest 42 stowarzyszeń i towarzystw zrzeszających mieszkańców.

Wsparcie aktywności obywatelskiej mieszkańców wspierają też działające na OF stowarzyszenia Lokalne Grupy Działania. Samorządy gmin wchodzące w skład OF należą razem z przedstawicielami sektorów społecznego i gospodarczego również do poszczególnych LGD . Na obszarze funkcjonalnym działają następujące LGD:

- LGD Kraina Sanu – działa na obszarze gmin: Adamów, **Kuryłówka**, Jarosław, Sieniawa, **Tryńcza** i Wiązownica,
- LGD Ziemia Łąncucka -działa na obszarze gmin: Rakszawa, Białobrzegi, Łącut, **Grodzisko Dolne**, Żołyńca,
- LGD Region Sanu i Trzebońscy – działa na obszarze gmin: **Gminy Leżajsk, Gminy Nowa Sarzyna.**

Ważną rolę w aktywizacji mieszkańców obszaru odgrywają działające organizacje wspierające przedsiębiorców i przedsiębiorczość, tj. Leżajskie Stowarzyszenie Rozwoju, Cech Rzemiosł Różnych Leżajsk, Fundacja Fundusz Lokalny Powiatu Leżajskiego. Działające na OF organizacje aktywnie włączają się w świadczenie usług społecznych dla mieszkańców oraz wspierają integrację społeczną lokalnych społeczności. Prowadzą szkoły, świetlice i ośrodki wychowawcze uzupełniając tym samym ofertę samorządów OF. Do dobrych praktyk w tym zakresie warto zaliczyć m.in. działalność:

- a. Stowarzyszenia Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych w Grodzisku Dolnym prowadzące Ośrodek Rewalidacyjno – Wychowawczy w Laszczynach,
- b. Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Wólka Grodziska prowadzące Społeczną Szkołę Podstawową w Wólce Grodzkiej,
- c. Stowarzyszenie „Kobiety Gminy Grodzisko Dolne” zajmujące się promocją lokalnych produktów i agroturystyki, szkolenia w ramach Akademii Liderów Agroturystyki,
- d. Stowarzyszenie Chóralne – Chór „Cantilena” i „Przyjaciół Czytelnictwa” w Tryńczy – promujące rozwój umuzykalnienia i czytelnictwa,
- e. Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły w Gniewczynie Łańcuckiej – podejmujące działania w dziedzinie oświaty, kultury, sportu i gospodarki służące rozwojowi lokalnej społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości Gniewczyna Łańcucka i Gniewczyna Tryniecka,
- f. Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Tryńcza - działające na rzecz rozwoju i promocji Gminy Tryńcza.

W ewidencji Starosty Leżajskiego zarejestrowanych jest 47 Uczniowskich Klubów Sportowych oraz 5 stowarzyszeń zwykłych. UKS integrują się wokół środowisk szkolnych promując wśród dzieci i młodzieży sport i kulturę fizyczną. W Gminie Tryńcza - jedynym samorządzie należącym do OF, który nie przynależy do Powiatu Leżajskiego – zarejestrowanych jest 19 stowarzyszeń i organizacji, z tym 4 kluby sportowe działające w miejscowościach: Tryńcza, Jagielle, Gniewczynie i Gorzycach.

1.3. SZKOLNICTWO I WYCHOWANIE

1.3.1. Wychowanie przedszkolne i szkolne

Sieć systemu oświaty i wychowania na terenie Obszaru Funkcjonalnego w analizowanym okresie tworzyły następujące szkoły i placówki oświatowe :

1. Powiat Leżajski:

1.1. Zespół Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku (ZSL), w skład którego wchodzi:

- Liceum Ogólnokształcące Nr 1 w Leżajsku,
- Technikum Nr 2 w Leżajsku,
- Szkoła Policealna Nr 1 w Leżajsku,
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Nr 1 w Leżajsku.

1.2. Zespół Szkół Technicznych im. Tadeusza Kościuszki w Leżajsku (ZST), w skład którego wchodzi:

- Technikum Nr 1 w Leżajsku,
- Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 1 w Leżajsku,
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Nr 2 w Leżajsku,
- Szkoła Policealna Nr 2 w Leżajsku,
- Centrum Kształcenia Zawodowego w Leżajsku,
- Liceum Ogólnokształcące w Nowej Sarzynie,
- Technikum w Nowej Sarzynie,
- Branżowa Szkoła I Stopnia w Nowej Sarzynie,

1.3. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. św. Jana Pawła II w Leżajsku (SOSW), w skład którego wchodzi:

- Szkoła Podstawowa Nr 5 Specjalna w Leżajsku,
- Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna Nr 2 w Leżajsku,
- Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w Leżajsku.

1.4. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Leżajsku

1.5. Miasto Leżajsk – ilość uczniów wg stanu na 2020 rok: 937 uczniów, 386 dzieci uczęszczających do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych:

1.6. Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1 w Leżajsku,

- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Leżajsku,
- Przedszkole Nr 2 w Leżajsku,

1.7. Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 2 w Leżajsku

- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Leżajsku,
- Przedszkole Miejskie Nr 4 w Leżajsku,

1.8. Szkoła Podstawowa Nr 3 im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego,

1.9. Przedszkole Miejskie Nr 3 Bajka w Leżajsku,

oraz przedszkola niepubliczne:

1.10. Przedszkole Niepubliczne im. bł. E. Bojanowskiego prowadzone przez Zgromadzenie SSNMP,

1.11. Niepubliczne Przedszkole Językowe ABC.

2. Gmina Leżajsk - ilość uczniów wg stanu na 2020 rok: 1607 uczniów, 640 dzieci uczęszczających do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych:

2.1. Szkoła Podstawowa w Hucisku,

2.2. Szkoła Podstawowa w Przychojcu,

2.3. Szkoła Podstawowa w Starym Mieście,

2.4. Szkoła Podstawowa w Piskorowicach,

2.5. Szkoła Podstawowa w Biedaczowie,

2.6. Szkoła Podstawowa w Chałupkach Dębniańskich,

2.7. Zespół Szkół w Dębnie,

2.8. Zespół Szkół w Brzozie Królewskiej z filią w Maleniskach,

2.9. Zespół Szkół w Giedlarowej,

2.10. Zespół Szkół w Wierzawicach.

3. Gmina Nowa Sarzyna - ilość uczniów wg stanu na 2020 rok: 608 uczniów, 128 uczniów szkół średnich, 659 dzieci uczęszczających do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych:

3.1. Szkoła Podstawowa im. św. Franciszka z Asyżu w Jelnej,

3.2. Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Łętowni,

3.3. Szkoła Podstawowa w Rudzie Łańcuckiej,

3.4. Szkoła Podstawowa im. ks. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Sarzynie,

3.5. Szkoła Podstawowa w Tarnogórze,

3.6. Szkoła Podstawowa im. Prymasa Tysiąclecia w Woli Zarczyckiej,

3.7. Szkoła Podstawowa w Wólce Łętowskiej,

3.8. Przedszkole Samorządowe w Łętowni,

3.9. Przedszkole Samorządowe "Niezapominajka" w Nowej Sarzynie,

3.10. Przedszkole Samorządowe "Jedyneczka" w Nowej Sarzynie,

3.11. Przedszkole Samorządowe w Woli Zarczyckiej,

3.12. Zespół Szkół w Nowej Sarzynie.

4. Gmina Kuryłówka - ilość uczniów wg stanu na 2020 rok: 402 uczniów, 194 dzieci uczęszczających do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych:

4.1. Szkoła Podstawowa im. Franciszka Kyci w Kuryłówce,

4.2. Szkoła Podstawowa w Dąbrowicy,

4.3. Szkoła Podstawowa im. Józefa Świątoniowskiego w Brzyskiej Woli.

5. Gmina Grodzisko Dolne - 574 uczniów, 245 dzieci uczęszczających do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych:

5.1. Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym

- Szkoła Podstawowa,
- Przedszkole samorządowe.

5.2. Zespół Szkół im. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym

- Szkoła Podstawowa,
- Przedszkole samorządowe.

oraz prowadzone przez stowarzyszenia:

5.3. Szkoła Podstawowa w Wólce Grodziskiej prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Wólka Grodziska,

5.4. Szkoła Podstawowa w Opaleniskach prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wiosek Opaleniska, Podlesie, Zmysłówka,

5.5. Szkoła Podstawowa w Laszczynach prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Laszczyny,

5.6. Szkoła Podstawowa w Chodaczowie prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Chodaczów.

5.7. Przedszkole w Wólce Grodziskiej prowadzone przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Wólka Grodziska,

5.8. Przedszkole niepubliczne prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP, które do tego celu udostępniają budynek pn. „Ochronka Św. Józefa”

6. Gmina Tryńcza –748 uczniów, 256 dzieci uczęszczających do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych:

6.1. Szkoła Podstawowa im. św. Jana Kantego w Tryńczy,

6.2. Szkoła Podstawowa im. gen. Antoniego Chruściela ps. „Monter” w Gniewczynie Łańcuckiej,

6.3. Szkoła Podstawowa im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Gorzycach,

6.4. Szkoła Filialna im. Tadeusza Kościuszki w Ubieszynie Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Tryńczy (o strukturze klas I-III wraz z oddziałem przedszkolnym),

6.5. Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego im. Króla Władysława Jagiełły w Jagielle, niepubliczne:

6.6. Przedszkole Niepubliczne S. S. Karmelitanek Dzieciątka Jezus im. Matki Teresy Kierocińskiej w Gorzycach,

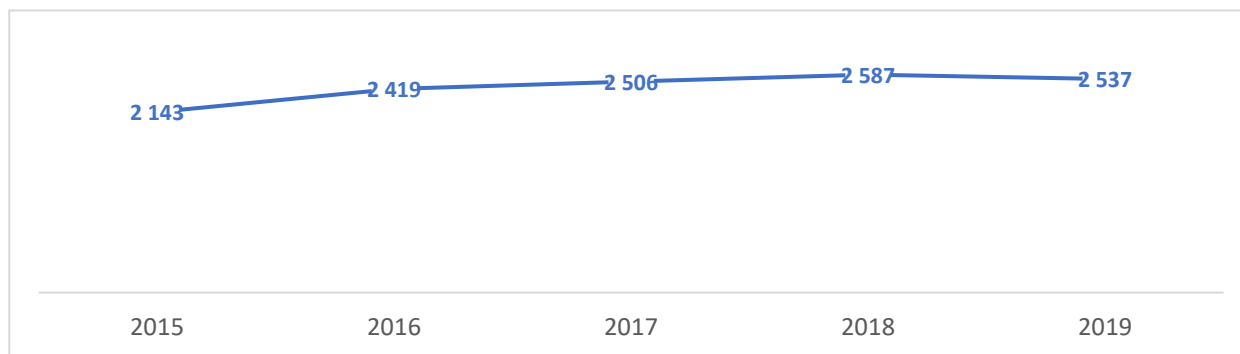
6.7. Niepubliczne Przedszkole „Wesoły Skrzat” w Gniewczynie Łańcuckiej.

W oparciu o analizę danych na przestrzeni lat 2015-2019 można zauważyć, że łączna liczba uczniów w przedszkolach i szkołach na obszarze OF systematycznie rośnie (poza rokiem 2016, w którym nastąpił nieznaczny spadek liczby uczniów szkół podstawowych). W ostatnim dostępnym w BDL GUS roku analizy ilość uczniów szkół podstawowych wynosiła 5 947 osób (+ 1 071 w stosunku do 2015 r.) Jest to pozytywne zjawisko, w odniesieniu do ogólnopolskiego niżu demograficznego.

Liczba uczniów w poszczególnych jednostkach samorządu na terenie OF w latach 2015–2019 została przedstawiona w poniższych tabelach. W zestawieniu uwzględniono ogólną liczbę uczniów w przedszkolach oraz szkołach podstawowych prowadzonych przez jednostki samorządu gminnego oraz samorządu powiatowego.

W analizowanym okresie liczba uczniów w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych i punktach przedszkolnych w gminach na terenie OF systematycznie rośnie. W 2019 r. było ich 2 537, co oznacza, iż na przestrzeni pięciu lat liczba dzieci objętych różnymi formami wychowania przedszkolnego wzrosła o + 394 uczniów.

Wykres 29: Łączna liczba uczniów w przedszkolach, przedszkolach specjalnych, oddziałach przedszkolnych oraz punktach przedszkolnych na terenie OF

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W Mieście Leżajsk w 2019 r. w przedszkolach uczyło się 465 uczniów, co stanowiło wzrost o 5,92% w porównaniu do roku 2015. Największy wzrost ilości dzieci objętych różnymi formami wychowania przedszkolnego ze wszystkich gmin należących do OF występował w Gminie Kuryłówka (o 57,58%). Wysoki wzrost odnotowano również w Gminie Leżajsk (o 30,33%), Gminie Tryńcza (o 28,99%). Tylko o 0,79% wzrosła liczba uczniów przedszkoli w Gminie Grodzisko Dolne. W 2019 r. uczyło się 256 uczniów i jest to wynik gorszy niż w poprzednich trzech latach. Wzrost liczby przedszkolaków odnotowała również Gmina Nowa Sarzyna (+ 60 uczniów).

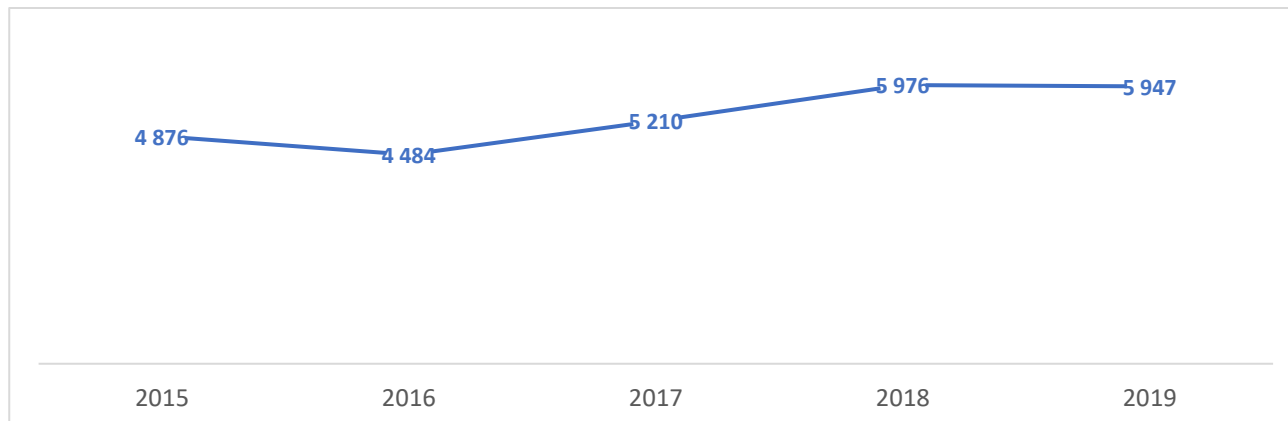
Tabela 11: Liczba uczniów w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych oraz punktach przedszkolnych w poszczególnych JST na terenie OF

nazwa	2015	2016	2017	2018	2019	zmiana %
Powiat leżajski	1 936	2 185	2 284	2 325	2 270	17,25
Miasto Leżajsk	439	490	497	485	465	5,92
Grodzisko Dolne	254	284	282	284	256	0,79
Kuryłówka	132	147	196	206	208	57,58
Leżajsk	521	609	658	686	679	30,33
Nowa Sarzyna	590	655	651	664	662	12,20
Tryńcza	207	234	222	262	267	28,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W analizowanym okresie liczba uczniów szkół podstawowych tylko w roku 2016 uległa pogorszeniu. Poza tym obserwujemy ich wzrost. W roku 2019 było ich 5 947 co stanowi przyrost o 21,96 % w stosunku do roku 2015 i ponad 32% do roku 2016.

Wykres 30: Łączna liczba uczniów w szkołach podstawowych na terenie OF

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W każdej z gmin należących do obszaru funkcjonalnego odnotowano wzrost liczby uczniów w analizowanym okresie. Największy wzrost uczniów zauważalny jest w Gminie Kuryłówka. W 2019 r. w szkołach podstawowych Gminy uczyło się o 85 uczniów więcej niż w roku 2015. Stosunkowo wysoki wzrost odnotowano na terenie Gminy Nowa Sarzyna (o 24,44%) i Gminy Tryńcza (liczba uczniów w roku 2019 wynosiła 727 os., co oznacza 24,06% wzrost w stosunku do roku 2015). Porównywalny wzrost odnotowano na terenie Miasta Leżajsk, Gminy Leżajsk i Gminy Grodzisko Dolne. W 2019 r. najwięcej uczniów w szkołach podstawowych uczyło się w Gminach Nowa Sarzyna oraz Leżajsk. Najmniej w Gminie Kuryłówka. Na obszarze Powiatu Leżajskiego wzrost ogólnej liczby uczniów w szkołach podstawowych wyniósł 21,68%.

Tabela 12: Liczba uczniów w szkołach podstawowych w poszczególnych JST na terenie OF

nazwa	2015	2016	2017	2018	2019	zmiana %
Powiat leżajski	4 290	3 949	4 580	5 251	5 220	21,68
Miasto Leżajsk	852	759	882	1 012	1 022	19,95
Grodzisko Dolne	475	425	505	566	561	18,11
Kuryłówka	308	291	328	382	393	27,60
Leżajsk	1 309	1 200	1 383	1 569	1 569	19,86
Nowa Sarzyna	1 346	1 274	1 482	1 722	1 675	24,44
Tryńcza	586	535	630	725	727	24,06

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W zakresie szkolnictwa średniego, liczba uczniów uczęszczających do szkół ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych i policealnych w Powiecie Leżajskim wzrosła. W roku 2015 do ww szkół uczęszczało 3 119 uczniów, w roku 2019 już 3 665, co oznacza wzrost o 17,51% w analizowanym okresie. Jest to wartość znacznie wyższa od średniej dla województwa podkarpackiego oraz sąsiadującego Powiatu Przeworskiego. Na uwagę zasługuje wysoki spadek liczby uczniów w szkołach średnich w Gminie Nowa Sarzyna (łącznie w 2019 r. -28,30% w stosunku do roku 2015).

Liczba uczniów w szkołach ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne i policealne ogółem na terenie OF

Tabela 13 Liczba uczniów w szkołach ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne i policealne ogółem na terenie OF

nazwa	2015	2016	2017	2018	2019	zmiana %
PODKARPACKIE	97 120	95 065	91 513	87 957	105 701	<i>8,84</i>
Powiat leżajski	3 119	3 188	3 035	2 923	3 665	17,51
Miasto Leżajsk	2 960	3 101	2 995	2 890	3 551	19,97
Nowa Sarzyna	159	87	40	33	114	-28,30
Powiat przeworski	1 779	1 704	1 631	1 557	1 923	<i>8,09</i>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Jakość szkolnictwa średniego definiuje, m.in. poziom zdawalności egzaminów maturalnych. Średnia zdawalność matur w liceach ogólnokształcących i szkołach ponadgimnazjalnych zawodowych na terenie Powiatu Leżajskiego jest wyższa od średniej dla sąsiadującego Powiatu Przeworskiego ale niższa w przypadku liceów ogólnokształcących, od średniej dla województwa podkarpackiego. Szczegółowe dane statystyczne wskazuje poniższa tabela.

Tabela 14 Zdawalność egzaminów maturalnych w szkołach na terenie OF (%)

nazwa	szkoły ponadgimnazjalne zawodowe				licea ogólnokształcące			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
PODKARPACKIE	69,9	72,5	73,5	78,1	86,9	90,0	89,5	91,7
Powiat leżajski	72,2	65,1	67,1	79,2	82,3	90,5	84,8	87,4
Miasto Leżajsk	72,2	65,1	67,1	79,2	85,3	91,2	84,9	87,4
Nowa Sarzyna	0,0	0,0	0,0	0,0	71,4	85,7	84,2	0,0
Powiat przeworski	72,1	67,1	70,5	73,1	82,0	85,6	85,3	84,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

1.4. INFRASTRUKTURA

1.4.1. Drogi i transport

Dostępność komunikacyjna i transportowa jest jednym z kluczowych elementów wpływających na rozwój danego obszaru, stanowiącym o jego potencjale ekonomicznym.

Podstawowy układ komunikacji OF tworzą:

- a) droga krajowa nr 77 Lipnik- Przemyśl,
- b) drogi wojewódzkie:
 - 875 Mielec - Kolbuszowa - Sokołów Małopolski – Leżajsk,
 - 877 Naklik - Leżajsk - Łańcut - Dylągówka – Szklary,
 - 835 Lublin–Przeworsk–Grabownica Starzeńska.

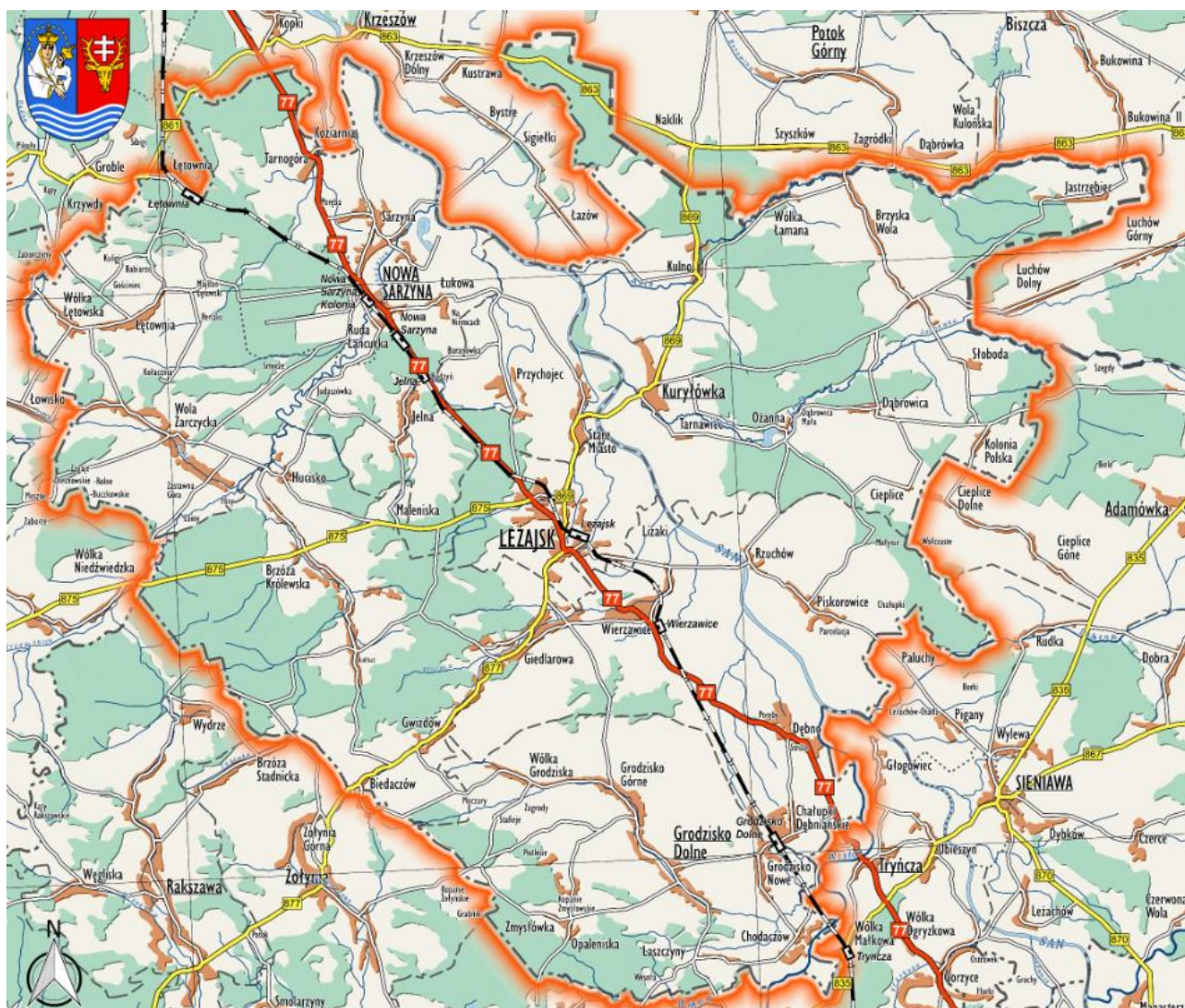
oraz drogi powiatowe i gminne. Istotnym elementem infrastruktury drogowej jest również bliskie połączenie do węzła komunikacyjnego autostrady A4.

Połączenia komunikacyjne pomiędzy poszczególnymi miejscowościami OF oraz miejscowościami powiatu i województwa zapewnia komunikacja prywatnych przewoźników. Zdecydowana większość autobusowych linii komunikacyjnych koncentruje się w mieście powiatowym – Leżajsku i kierowana jest w kierunku Sokołowa Małopolskiego, Łańcuta, Przeworska, Sieniawy, Tarnogrodu, Lipin oraz Krzeszowa. Najwięcej połączeń uruchamianych jest przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Leżajsk Sp. z o.o.. Transport autobusowy należy podzielić na 2 segmenty:

- powiatowe przewozy pasażerskie (niewykraczające poza granice powiatu leżajskiego),
- wojewódzkie i międzywojewódzkie przewozy pasażerskie.

W zakresie dostępności komunikacyjnej zdecydowana większość kursów wykonywana jest w dni robocze szkolne, kosztem weekendów i dni świątecznych. Jest to tendencja dość typowa dla prywatnych przedsiębiorstw komunikacyjnych, które w dni wolne, a szczególnie święta i niedziele znacznie ograniczają ofertę przewozową. Dostępność komunikacyjna jest jedną z podstawowych barier przestrzennych osób o specjalnych potrzebach zamieszkujących obszary wiejskie. Głównym węzłem komunikacyjnych OF jest miasto Leżajsk – stanowiące centrum społeczno – gospodarcze i siedzibę powiatu leżajskiego. Drugie miasto - Nowa Sarzyna to kolejne centrum przesiadkowe OF. W zakresie przewozów ponadgminnych mieszkańcy Miasta Leżajsk i podróżni przebywający w mieście korzystać mogą z 58 kursów organizowanych przez przewoźników, z podażą 2 350 miejsc. Na terenie Gminy Leżajsk liczba przewozów komunikacji zbiorowej to: 4 przewozy PKS Leżajsk Sp. z o.o. (w roku 2020 z transportu skorzystało ponad 39 tys. pasażerów) oraz przewozy prywatnych przewoźników z których skorzystało w 2020 r. ponad 30 tys. pasażerów. Najbardziej ubogą sieć komunikacyjną ma Gmina Grodzisko Dolne. Przez Gminę nie przebiega żadna droga znaczenia wojewódzkiego i wyższego, którymi zazwyczaj prowadzi się główne szlaki transportowe.

Równanie 1 Mapa Powiatu Leżajskiego z siecią drogową i kolejową

Źródło: Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Powiatu Leżajskiego

Przez teren OF przebiega jedna linia normalnotorowa:

- linia kolejowa nr 68 Lublin – Leżajsk – Przeworsk.

Jest to linia znaczenia pierwszorzędowego, częściowo dwutorowa, częściowo zelektryfikowana. Na obszarze powiatu leżajskiego dwutorowa od stacji Grodzisko Dolne w stronę Lublina, całkowicie zelektryfikowana. Na linii 68 prowadzony jest regionalny ruch pasażerski, nie jest prowadzony ruch pociągów pospiesznych. Linie obsługują: 3 stacje kolejowe oraz 3 przystanki kolejowe:

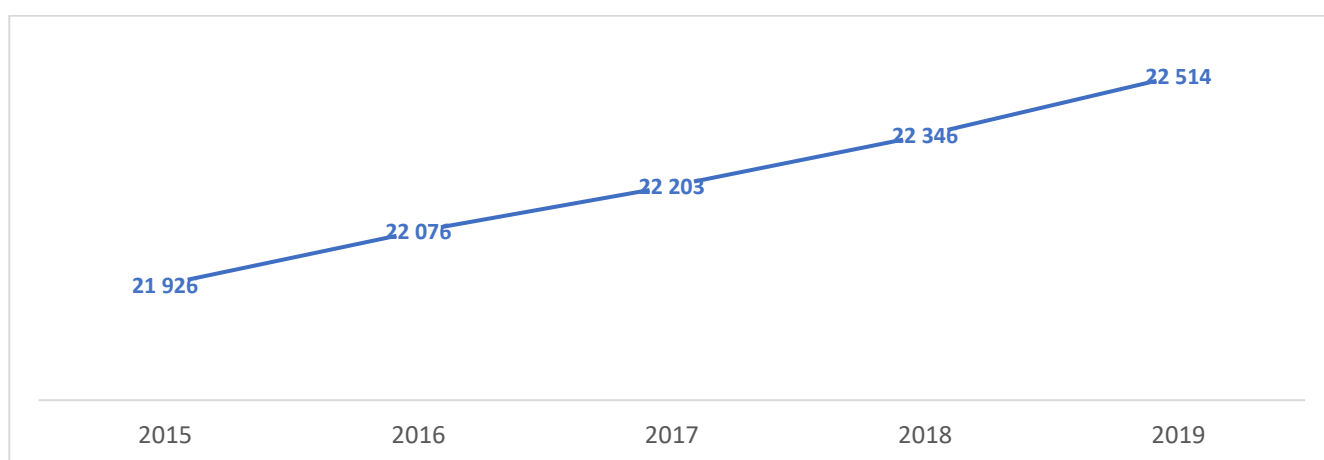
- Nowa Sarzyna, Leżajsk, Grodzisko Dolne – stacja,
- Nowa Sarzyna Kolonia, Jelna, Wierzawice – przystanek kolejowy.

Trwają prace modernizacyjne linii kolejowej nr 68 Przeworsk – Stalowa Wola – Lublin. Prace obejmują tory, przejazdy kolejowo – drogowe, mosty i przepusty między miejscowościami Nowa Sarzyna – Leżajsk, Grodzisko Dolne – Przeworsk. Dodatkowo planowana jest rozbudowa linii kolejowej odcinka Łętownia – Rzeszów na terenie Gminy Nowa Sarzyna. Linia ta związana jest bezpośrednio ze strategiczną inwestycją budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego. Docelowo linia wykorzystywana będzie również przez regionalne pociągi pasażerskie.

Zasoby mieszkaniowe

Od 2015 r. liczba mieszkań na terenie OF systematycznie wzrastała. W 2019 r. na obszarze znajdowało się 22 514 mieszkań (o 2,68% więcej niż w 2015 r.). W analizowanym okresie najwięcej zasobów mieszkaniowych przybyło w Gminie Leżajsk – 183. O 2,94% wzrosła również średnia wartość wskaźnika liczby mieszkań przypadających na 1 000 mieszkańców na OF – w ostatnim analizowanym roku średnia wyniosła 290,4 wobec 282,10 w 2015 r. Wraz ze wzrostem liczby mieszkań wzrastała również ich powierzchnia użytkowa: przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w 2019 r. wyniosła 88,8 m² (o 1,5 m² więcej niż w 2015 r.), zaś przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę wyniosła 25,7 m² (o 1,2 m² więcej niż w 2015 r.).

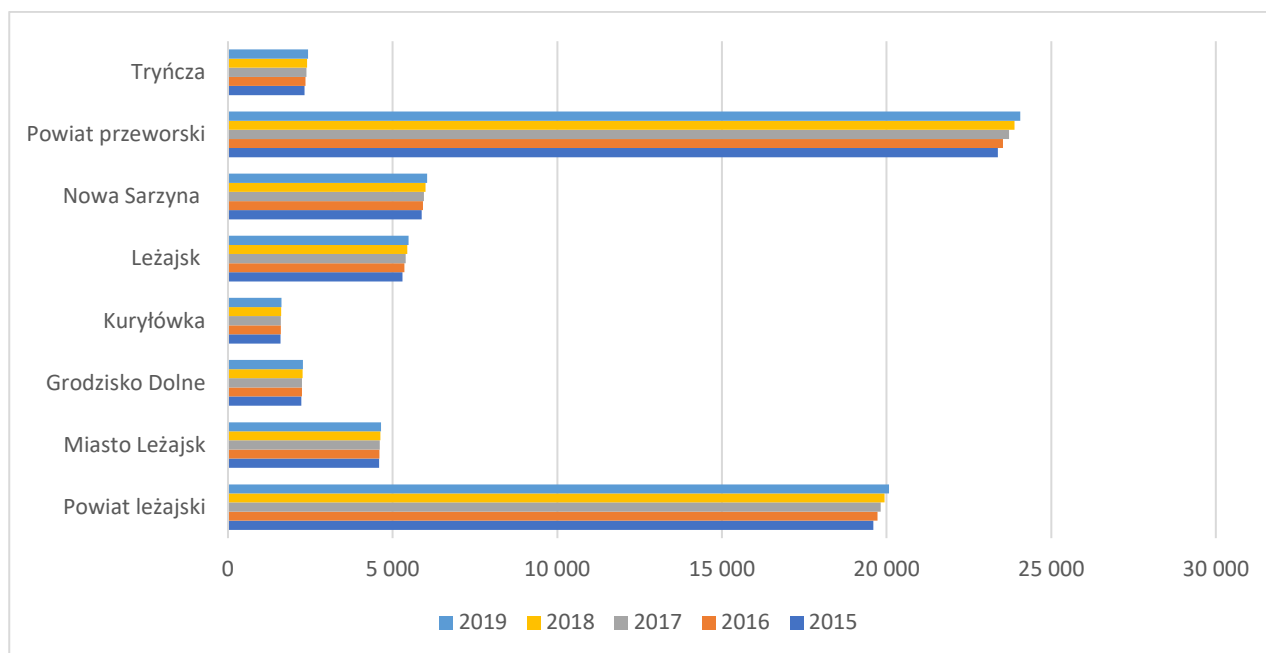
Wykres 31: Zasoby mieszkaniowe na obszarze OF w latach 2015-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W żadnej z Gmin z OF nie nastąpiły znaczne wzrosty ani spadki w zasobach mieszkaniowych. W każdej z Gmin należącej do OF wartość wskaźnika liczby mieszkań na 1 000 mieszkańców nieznacznie wzrósł w porównaniu do 2015 r. Największy wzrost mieszkań wystąpił w Gminie Leżajsk a najmniejszy w Mieście Leżajsk. Najwięcej zasobu mieszkaniowego odnotowano w Gminie Nowa Sarzyna – 6 043 mieszkań oraz w Gminie Leżajsk - 5 486 mieszkań. Najmniej w Gminie Kuryłówka i Grodzisko Dolne.

Wykres 32: Zasoby mieszkaniowe w poszczególnych JST OF w latach 2015-2018

	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat leżajski	19 597	19 725	19 818	19 942	20 079
Miasto Leżajsk	4 585	4 601	4 611	4 624	4 649
Grodzisko Dolne	2 230	2 243	2 247	2 263	2 280
Kuryłówka	1 598	1 605	1 609	1 617	1 621
Leżajsk	5 303	5 356	5 397	5 441	5 486
Nowa Sarzyna	5 881	5 920	5 954	5 997	6 043
Powiat przeworski	23 383	23 534	23 721	23 883	24 061
Tryńcza	2 329	2 351	2 385	2 404	2 435

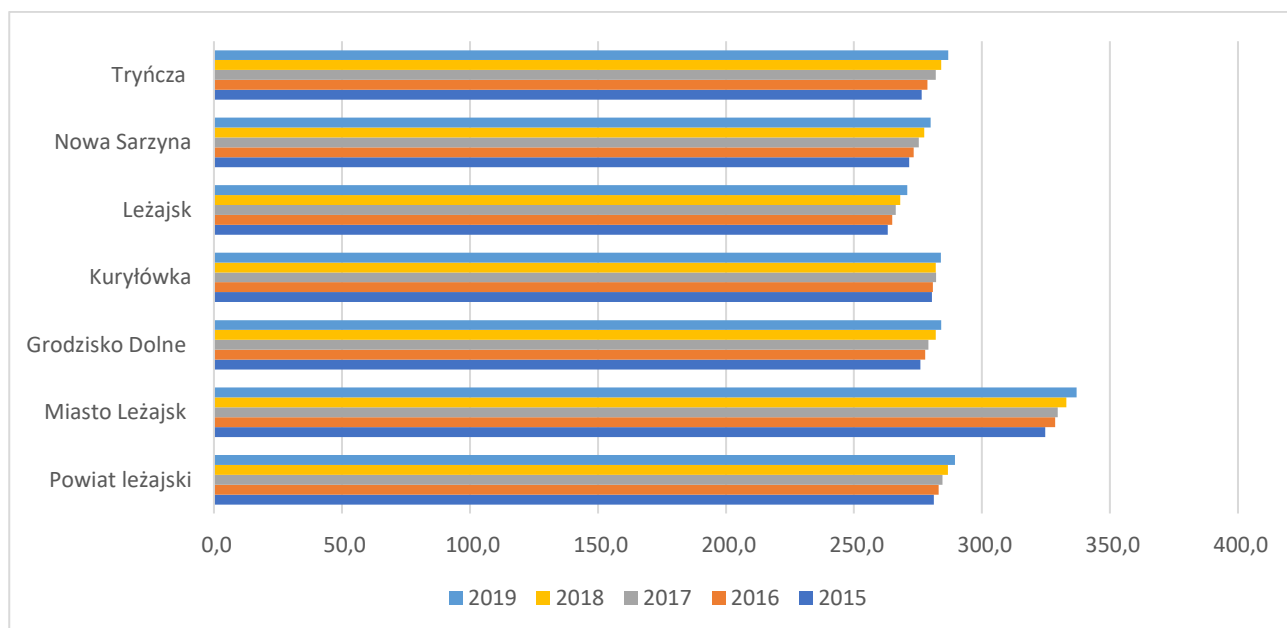
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Tabela 15: Zasoby mieszkaniowe na obszarze OF w latach 2015-2018 – wskaźniki

	2015	2016	2017	2018	2019	zmiana %
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	87,30	87,70	87,90	88,30	88,80	1,72
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	24,53	24,80	25,03	25,32	25,68	4,69
mieszkania na 1000 mieszkańców	282,10	284,00	285,70	287,80	290,40	2,94

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Wykres 33: Mieszkania na 1000 mieszkańców w poszczególnych JST OF w latach 2015-2018

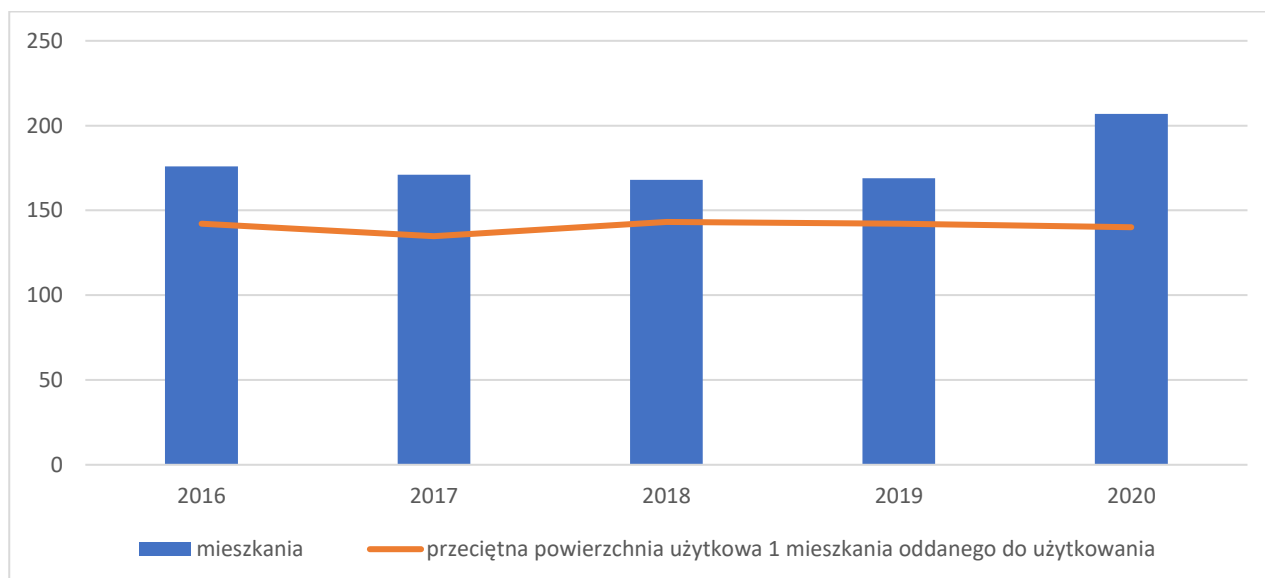

	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat leżajski	281,2	283,1	284,6	286,7	289,4
Miasto Leżajsk	324,7	328,6	329,6	332,9	336,9
Grodzisko Dolne	276,0	277,8	279,1	281,9	284,1
Kuryłówka	280,4	280,8	282,1	282,0	283,9
Leżajsk	263,2	265,0	266,3	268,1	270,8
Nowa Sarzyna	271,6	273,3	275,3	277,5	280,0
Tryńcza	276,5	278,7	281,9	284,1	286,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W 2020 r. na terenie OF oddano do użytkowania 207 mieszkań i była to najwyższa wartość od 2016 r. Łączna przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania 140,1 m², która również była niższą wartością od danych roku 2016 r. (najniższa wartość wypadła w roku 2017 i wyniosła wówczas 134,8 m²).

Wykres 34: Liczba i przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania (m²) na obszarze OF w latach 2016-2020

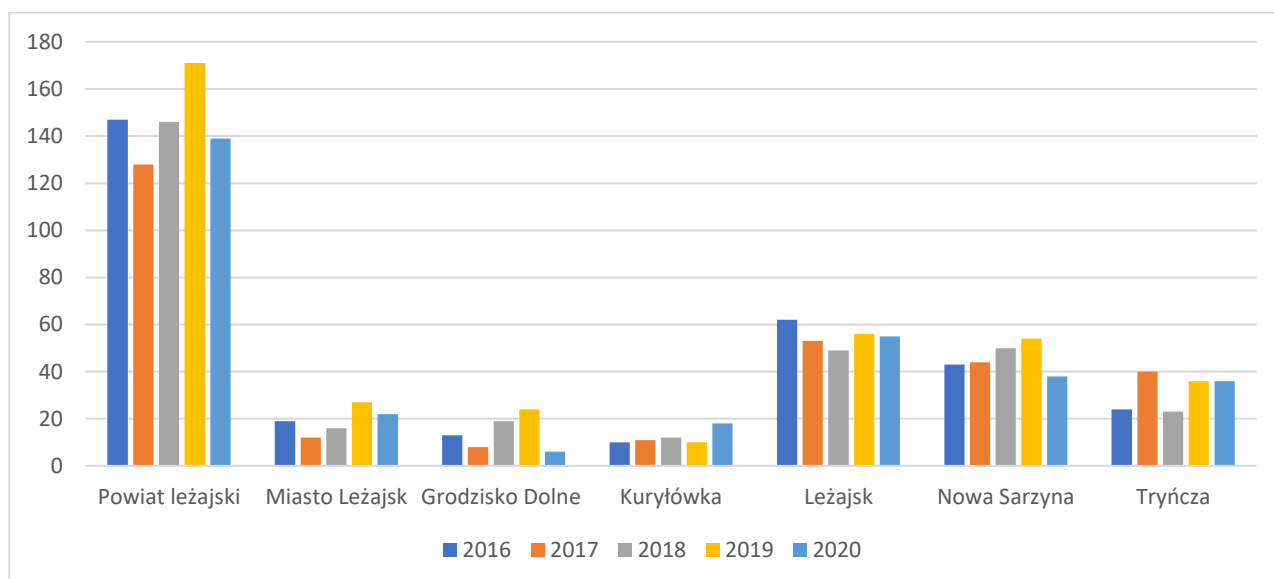

	2016	2017	2018	2019	2020
mieszkania	176	171	168	169	207
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	142,2	134,8	143,2	142,1	140,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Na przestrzeni lat 2016 – 2020 ogólna liczba mieszkań oddanych do użytkowania na terenie Powiatu Leżajskiego spadła o -5,85%. 2019 r. Na tle sąsiadującego Powiatu Przeworskiego oraz województwa podkarpackiego Powiat Leżajski wykazuje odwrotny trend. W województwie podkarpackim w ostatnich pięciu latach nastąpił wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania o 27,53% a na terenie Powiatu Przeworskiego o 16,67%. Stosunkowo duży spadek liczby oddawanych do użytkowania mieszkań odnotowała Gmina Grodzisko Dolne (ogólny procentowy spadek wynosi – 53,85%). Ujemne tendencje obejmują również Gminę Leżajsk, Gminę Nowa Sarzyna. W 2020 r. w Gminie Tryńcza i Gminie Kuryłówka odnotowano wysoki procentowy wzrost ilości oddanych do użytkowania mieszkań w porównaniu do roku 2016 (kolejno 50% i 80% więcej oddanych mieszkań).

Wykres 35: Mieszkania oddane do użytkowania w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020

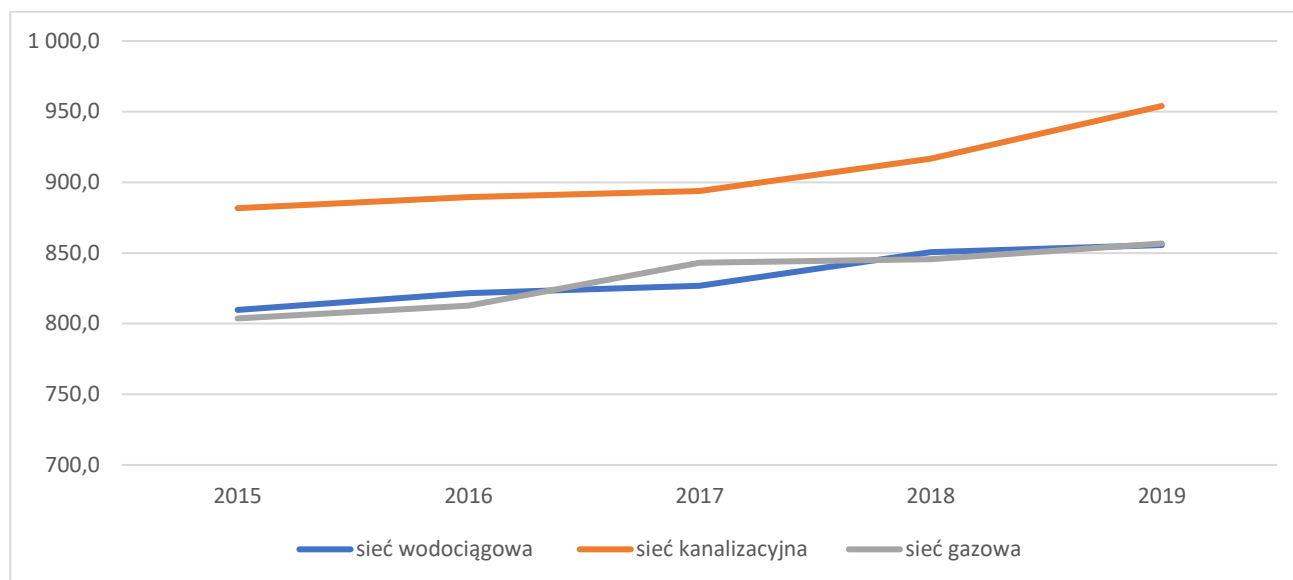
	2016	2017	2018	2019	2020	zmiana %
PODKARPACKIE	7 875	8 131	7 773	9 213	10 043	27,53
Powiat leżajski	147	128	146	171	139	-5,44
Miasto Leżajsk	19	12	16	27	22	15,79
Grodzisko Dolne	13	8	19	24	6	-53,85
Kuryłówka	10	11	12	10	18	80,00
Leżajsk	62	53	49	56	55	-11,29
Nowa Sarzyna	43	44	50	54	38	-11,63
Powiat przeworski	168	220	186	197	196	16,67
Tryńcza	24	40	23	36	36	50,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

1.4.2. Infrastruktura sieciowa

Od 2015 r. średnia długość sieci rozdzielczej (tj. wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej) w przeliczeniu na 100 km² na terenie OF wzrastała – w 2019 r. sieć wodociągowa miała 855,6 km, sieć kanalizacyjna – 954,0 km, a sieć gazowa 856,7 km.

Wykres 36: Długość sieci rozdzielczej na 100 km² na obszarze OF w latach 2015-2019 (w km)

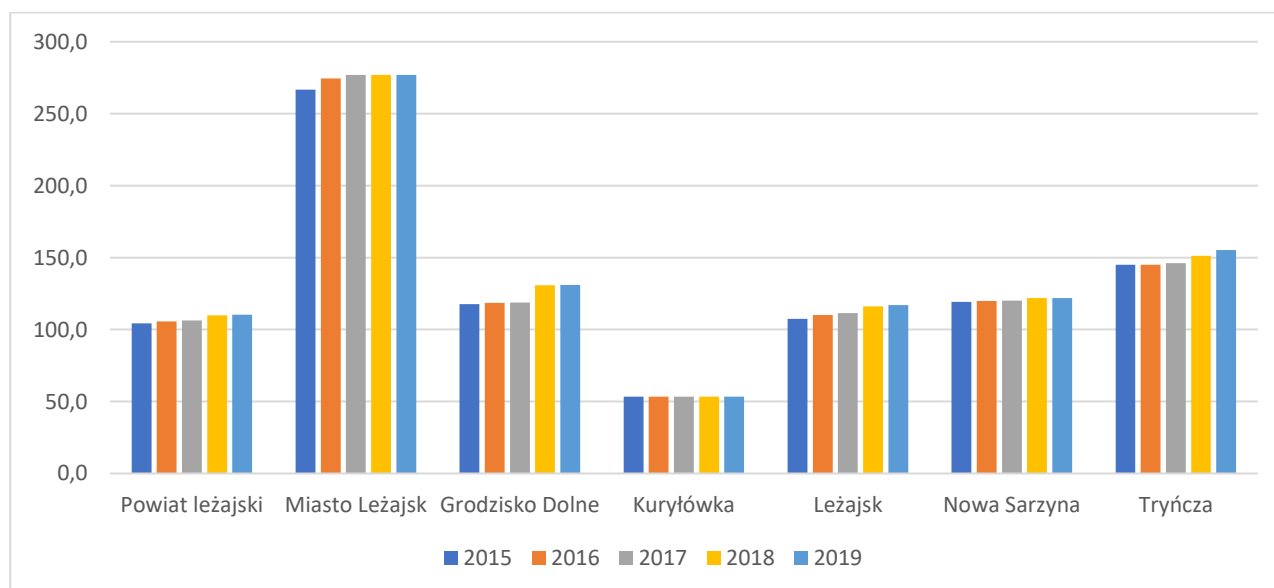

	2015	2016	2017	2018	2019
sieć wodociągowa	809,7	821,5	826,8	850,6	855,6
sieć kanalizacyjna	881,7	889,6	893,9	916,6	954,0
sieć gazowa	803,7	812,8	843,1	845,5	856,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W analizowanym okresie nastąpił nieznaczny wzrost długości sieci wodociągowej w gminach należących do obszaru funkcjonalnego. W 2019 r. w Gminie Kuryłówka długość sieci rozdzielczej wodociągowej pozostała taka sama jak w 2015 r. Na poziomie Powiatu Leżajskiego udział długość sieci wodociągowej na 100 km² zwiększył się o 6 km. Największa zmiana zaszła w Gminie Grodzisko Dolne, gdzie długość wzrosła o 13,4 km oraz w Gminie Tryńcza i Mieście Leżajsk (wzrost o 10,2 km).

Wykres 37: Długość sieci rozdzielczej wodociągowej na 100 km² w poszczególnych JST OF w latach 2015-2018 (w km)

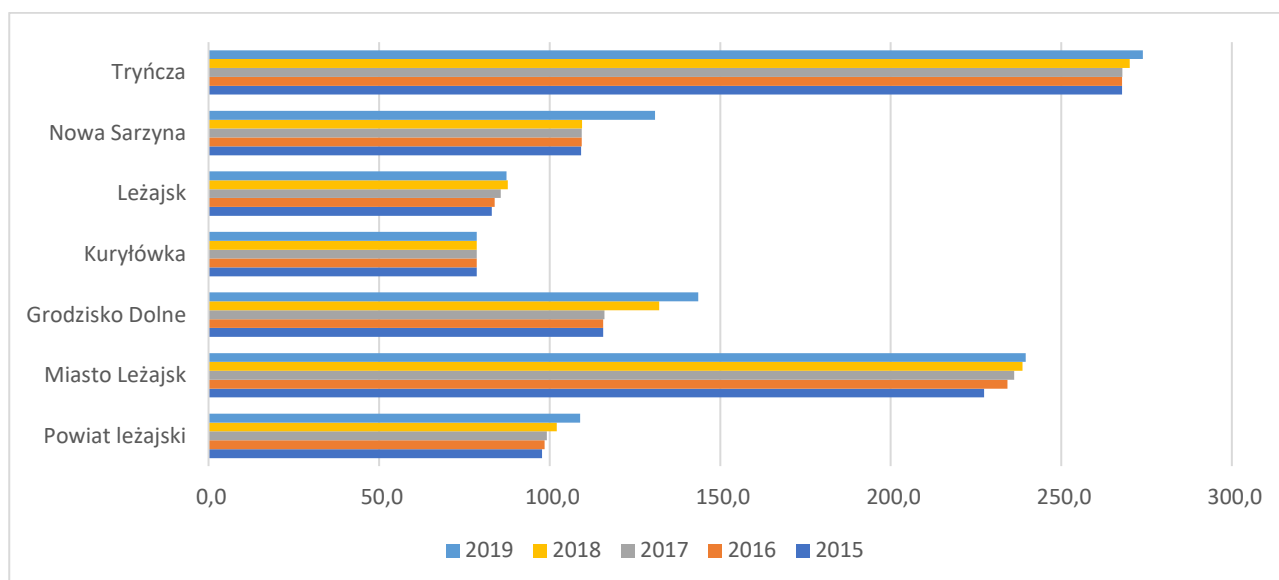

	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat leżajski	104,3	105,7	106,3	110,0	110,3
Miasto Leżajsk	266,8	274,5	277,0	277,0	277,0
Grodzisko Dolne	117,7	118,5	118,7	130,7	131,1
Kuryłówka	53,4	53,4	53,4	53,4	53,4
Leżajsk	107,5	110,2	111,4	116,2	116,9
Nowa Sarzyna	119,3	119,9	120,1	122,0	122,0
Tryńcza	145,0	145,0	146,2	151,3	155,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Podobna sytuacja występuje w przypadku długości sieci rozdzielczej kanalizacyjnej. Zauważalny wzrost nastąpił w 2019 r. w Gminie Grodzisko Dolne (o 27,9 km) oraz w Gminie Nowa Sarzyna (o 30,68 km). Wartości niezmiennie pozostały również w Gminie Kuryłówka, jednak w chwili obecnej w Gminie buduje się 27,213 km sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Kulno i Kuryłówka (planowany termin zakończenia I kwartał 2022 r.) Na obszarze całego Powiatu Leżajskiego średni wzrost wyniósł 11,1 km sieci na 100 km² w analizowanym okresie.

Wykres 38: Długość sieci rozdzielczej kanalizacyjnej na 100 km² w poszczególnych JST OF w latach 2015-2019 (w km)

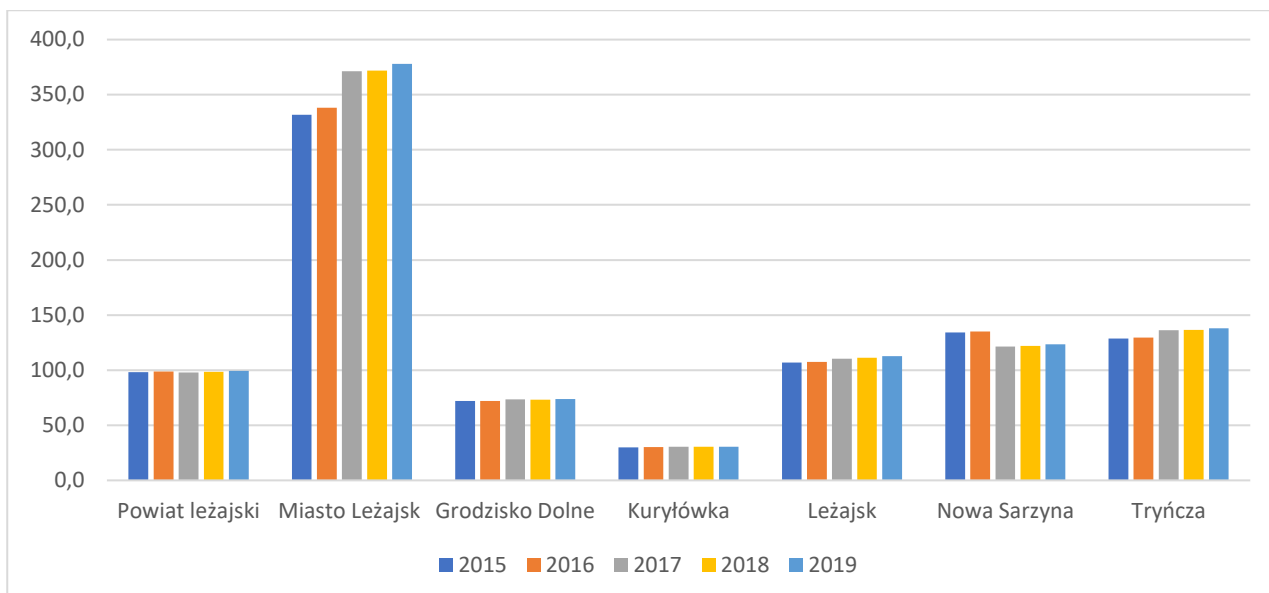

	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat leżajski	97,8	98,5	99,2	102,1	108,9
Miasto Leżajsk	227,4	234,2	236,2	238,6	239,6
Grodzisko Dolne	115,7	115,7	116,1	132,1	143,6
Kuryłówka	78,6	78,6	78,6	78,6	78,6
Leżajsk	83,0	83,9	85,7	87,7	87,4
Nowa Sarzyna	109,2	109,4	109,4	109,5	130,9
Tryńcza	267,8	267,8	267,9	270,1	273,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Na terenie OF sieć gazowa występuje we wszystkich samorządach należących do OF i we wszystkich gminach, za wyjątkiem Gminy Nowa Sarzyna, w analizowanym okresie nastąpił wzrost długości sieci na 100 km². Największy wzrost długości sieci gazowej na 100 km² miał miejsce w Mieście Leżajsk.

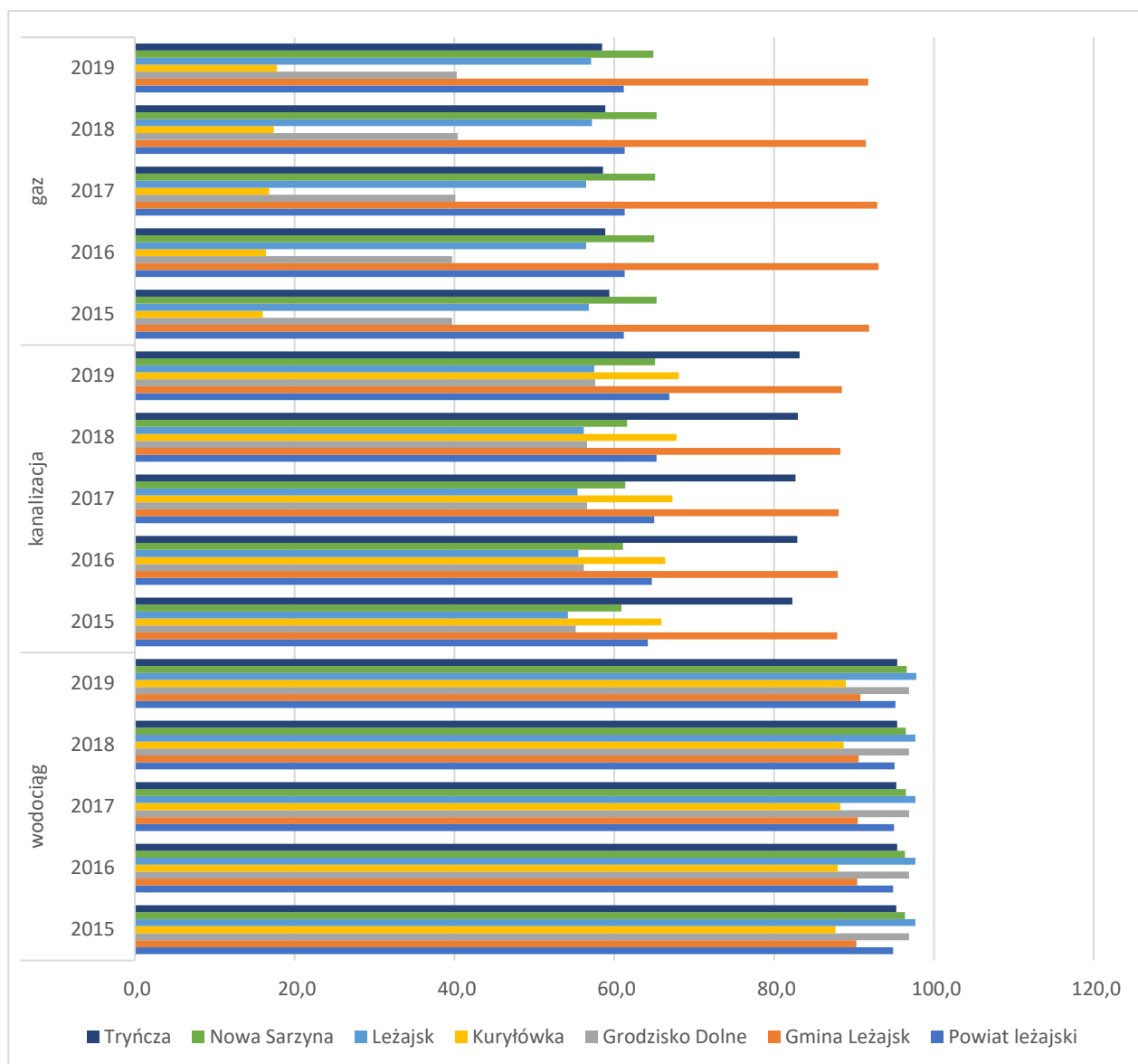
Wykres 39: Długość sieci rozdzielczej gazowej na 100 km² w poszczególnych JST OF w latach 2015-2019 (w km)

	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat leżajski	98,2	98,8	97,9	98,4	99,5
Miasto Leżajsk	331,7	338,3	371,3	371,8	377,9
Grodzisko Dolne	72,1	72,1	73,4	73,3	73,9
Kuryłówka	30,0	30,1	30,4	30,4	30,5
Leżajsk	106,8	107,5	110,3	111,3	112,8
Nowa Sarzyna	134,3	135,1	121,5	122,1	123,5
Tryńcza	128,8	129,7	136,2	136,6	138,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Wykres 40: Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w poszczególnych JST OF w latach 2015-2019 (w %)

	wodociąg					kanalizacja					gaz				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat leżajski	94,9	94,9	95,0	95,1	95,2	64,2	64,7	65,0	65,3	66,9	61,2	61,3	61,3	61,3	61,2
Miasto Leżajsk	90,3	90,4	90,5	90,6	90,8	87,9	88,0	88,1	88,3	88,5	91,9	93,1	92,9	91,5	91,8
Grodzisko Dolne	96,9	96,9	96,9	96,9	96,9	55,2	56,2	56,6	56,6	57,6	39,7	39,7	40,1	40,4	40,3
Kuryłówka	87,7	88,0	88,3	88,7	89,0	65,9	66,4	67,3	67,8	68,1	16,0	16,4	16,8	17,4	17,8
Leżajsk	97,7	97,7	97,7	97,7	97,8	54,2	55,5	55,4	56,2	57,5	56,8	56,5	56,5	57,2	57,1
Nowa Sarzyna	96,4	96,4	96,5	96,5	96,6	60,9	61,1	61,4	61,6	65,1	65,3	65,0	65,1	65,3	64,9
Tryńcza	95,3	95,4	95,3	95,4	95,4	82,3	82,9	82,7	83,0	83,2	59,4	58,9	58,6	58,9	58,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W zakresie korzystających z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności najwyższy wskaźnik w roku 2019 występował w Gminie Leżajsk (97,8%) i Gminie Grodzisko Dolne (96,9%), jednocześnie w wymienionych gminach występowała najniższy udział korzystających z sieci kanalizacyjnej (kolejno 57, 5% i 57,6%). Najniższy udział ludności korzystających z instalacji wodociągowej odnotowała w roku 2019 Gmina

Kuryłówka (89,0%). W zakresie kanalizacji najwyższy wskaźnik korzystających z instalacji kanalizacyjnej w roku 2019 występował w Mieście Leżajsk oraz w Gminie Tryńcza. Na OF rozbudowana jest sieć gazowa i wszystkie samorządy należące do OF korzystają z sieci gazowej. W najniższym stopniu z gazu korzystają mieszkańcy Gminy Kuryłówka (17,8% w 2019 r.). Zdecydowanie najbardziej wyposażone w dostępną dla mieszkańców sieć gazową posiadało Miasto Leżajsk.

1.5. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA

1.5.1. Sektor rolniczy

Na terenie OF obszary wykorzystywane rolniczo stanowią ponad 61% powierzchni ogółem. Z Powszechnego Spisu Rolnego⁶ przeprowadzonego w 2010 r. (najnowsze dostępne dane) wynika, że na terenie OF istniało 11 259 gospodarstw domowych, z czego 9 016 czyli ponad 80% utrzymywało się z działalności rolniczej. Zgodnie z przyjętą w ramach Powszechnego Spisu Rolnego definicją, gospodarstwo domowe obejmuje gospodarstwa rolne, a siedziba gospodarstwa (dany samorząd) to zadeklarowane przez użytkownika miejsce, w którym mieści się siedziba jego gospodarstwa rolnego. Użytkownik gospodarstwa rolnego to osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, faktycznie użytkująca gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa, czy też użytkuje je z innego tytułu, i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej lub kilku gmin.

Tabela 16: Gospodarstwa domowe z dochodami z różnych źródeł

Nazwa	ogółem	z dochodem z działalności rolniczej	z dochodem z emerytury i renty	z dochodem z pozarolniczej działalności gospodarczej	z dochodem z pracy najemnej	z dochodem z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą	bez dochodów z działalności rolniczej	bez dochodów z emerytury i renty	bez dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej	bez dochodów z pracy najemnej	bez dochodów z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą
Powiat leżajski	9 660	7 673	3 674	1 449	4 242	997	1 987	5 986	8 211	5 418	8 663
Miasto Leżajsk	1 302	379	138	172	162	98	923	1 164	1 130	1 140	1 204
Grodzisko Dolne	1 501	1 354	839	130	786	85	147	663	1 371	716	1 416
Kuryłówka	1 024	1 015	494	98	494	174	9	531	926	531	850
Leżajsk	3 116	2 733	1 317	383	1 660	347	383	1 799	2 732	1 456	2 769
Nowa Sarzyna	2 717	2 192	887	666	1 141	292	525	1 830	2 052	1 576	2 425
Tryńcza	1 599	1 343	747	328	736	72	256	852	1 271	863	1 528

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2010 wg siedziby gospodarstwa, Główny Urząd Statystyczny w Warszawie.

⁶ Powszechnym Spisem Rolnym 2010 zostały objęte gospodarstwa rolne osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej. Ogółem w Powszechnym Spisie Rolnym 2010 badaniem objętych zostało ok. 1,8 mln podmiotów.

Uprawą roślin zajmowało się 4 662 gospodarstw rolnych. W każdej z gmin wchodzących w skład OF wśród upraw dominowały zboża (67,92% powierzchni gospodarstw). Po zasiewami było 6 957 gospodarstw, w tym 1 944 gospodarstwa posiadały uprawy trwałe (924 sady).

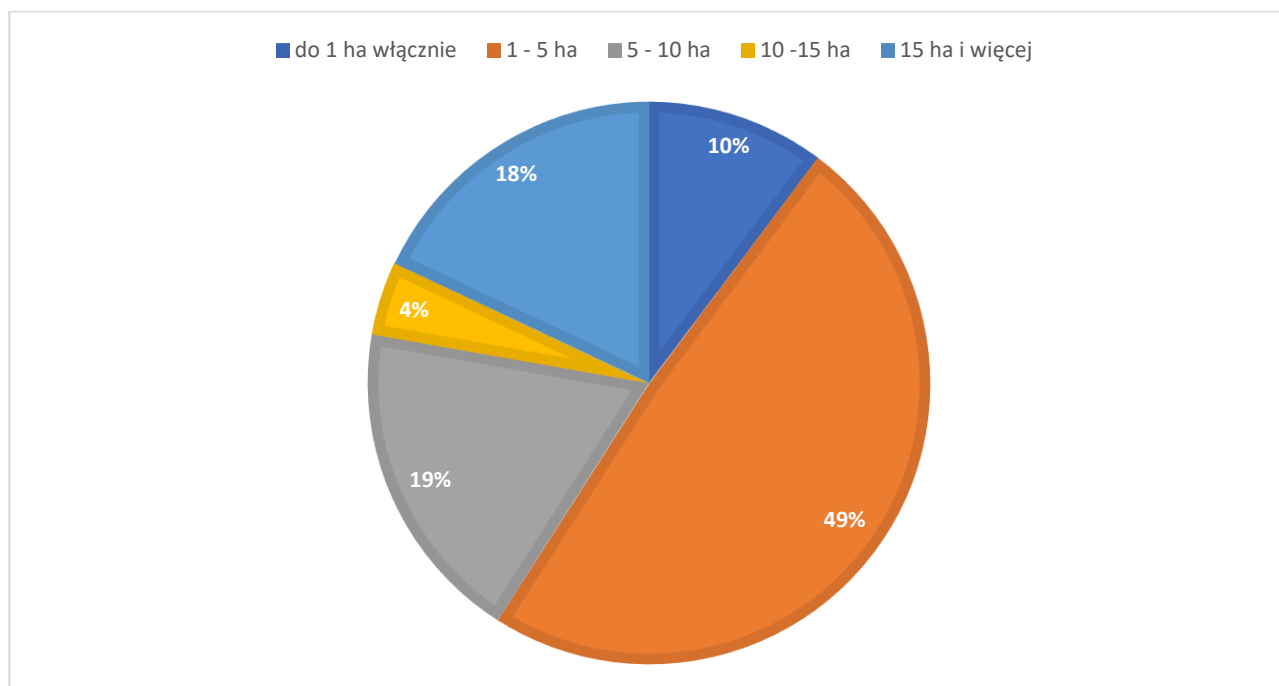
Tabela 17: Gospodarstwa z uprawą wg rodzaju i powierzchni zasiewów

nazwa	grunty ogółem	użytki rolne ogółem	użytki rolne w dobrej kulturze	pod zasiewami	grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	uprawy trwałe	sady ogółem	ogrody przydomowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe	pozostałe użytki rolne	lasy i grunty leśne	pozostałe grunty
Powiat leżajski	9 659	9 615	7 516	5 898	2 478	1 699	729	2 089	4 393	499	3 931	4 798	8 061
Miasto Leżajsk	1 302	1 300	379	239	90	89	70	78	200	22	990	287	743
Grodzisko Dolne	1 500	1 500	1 342	1 204	455	396	343	615	710	99	507	910	1 407
Kuryłówka	1 024	1 023	992	874	332	134	83	307	713	77	178	696	857
Leżajsk	3 116	3 081	2 674	2 247	810	294	157	665	1 569	106	956	1 622	2 821
Nowa Sarzyna	2 717	2 711	2 130	1 335	792	786	76	424	1 201	194	1 300	1 283	2 234
Tryńcza	1 599	1 597	1 325	1 059	630	245	195	532	711	73	466	627	1 398

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2010 wg siedziby gospodarstwa, Główny Urząd Statystyczny w Warszawie.

W ogólnej liczbie gospodarstw rolnych, gospodarstwa o powierzchni powyżej 15 ha stanowiły 18 % gospodarstw, powierzchnia gospodarstw 10- 15 ha stanowiła 4 %. Zdecydowanie, na OF dominują małe gospodarstwa rolne o powierzchni 1-5 ha (49 %) łącznie z tymi, o powierzchni do 1 ha łącznie – 10 %. Wyróżniają się również gospodarstwa o powierzchni 5-10 ha, które stanowiły 19 % wszystkich gospodarstw.

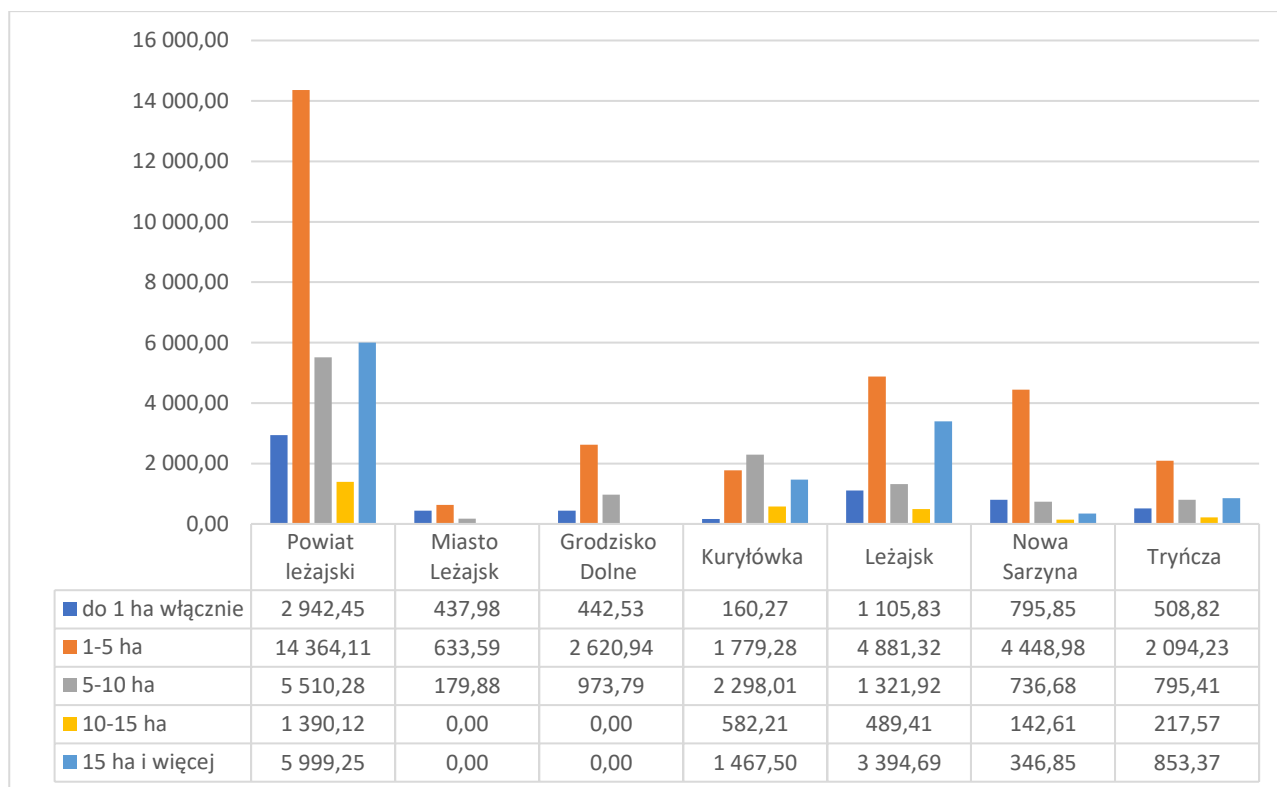
Wykres 41: Powierzchnia gospodarstw rolnych wg grup obszarowych użytków rolnych (ha) na obszarze OF w 2010 r.

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2010 wg siedziby gospodarstwa, Główny Urząd Statystyczny w Warszawie.

Gmina Leżajsk wyróżnia się spośród wszystkich gmin OF największą ze wszystkich gmin OF powierzchnią dużych gospodarstw rolnych, czyli tych o powierzchni powyżej 15 ha – stanowią one ponad 30% ogólnej powierzchni gospodarstw. Najmniejszą powierzchnię gospodarstw rolnych posiada z przyczyn oczywistych Miasto Leżajsk, natomiast z gmin wiejskich i miejsko – wiejskich Gmina Grodzisko Dolne (4 037,26 ha) oraz Gmina Tryńcza – 4 469,40 ha. W Gminie Grodzisko Dolne dominują w niej gospodarstwa 1-5 ha, stanowiąc 65% wszystkich gospodarstw rolnych w Gminie. W Gminie Tryńcza również dominują małe gospodarstwa, o powierzchni 1-5 ha – stanowią prawie 47% powierzchni wszystkich gospodarstw. Wysoki udział małych gospodarstw rolnych występował również w Gminie Nowa Sarzyna – 68,75 % ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych zajmowały gospodarstwa o powierzchni 1-5 ha. Na terenie Powiatu Leżajskiego udział gospodarstw rolnych powyżej 5 ha wynosi łącznie 42,7 %. Zdecydowanie dominują małe gospodarstwa rolne, szczególnie te o powierzchni 1-5 ha – stanowią one 47,55% ogólnej powierzchni gospodarstw.

Wykres 42: Powierzchnia gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych (ha) w poszczególnych JST OF w 2010 r.

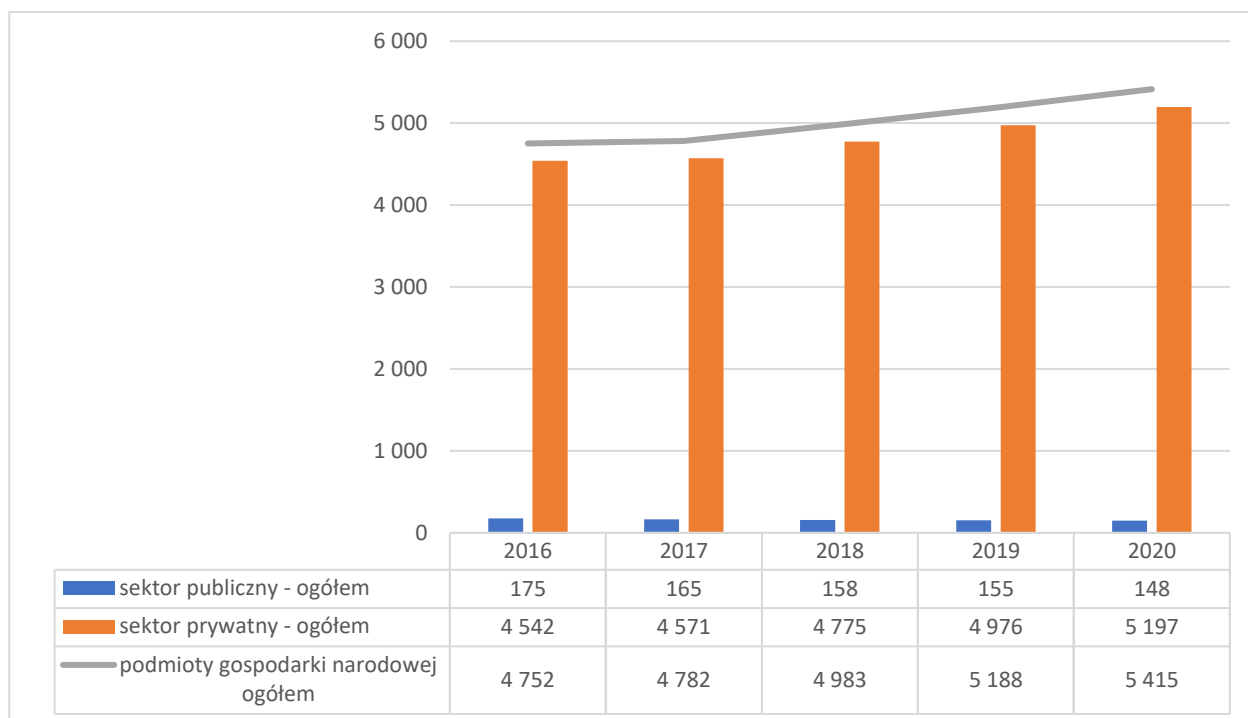
Źródło: Powszechny Spis Rolny 2010 wg siedziby gospodarstwa, Główny Urząd Statystyczny w Warszawie.

Z produkcji zwierzęcej największe udział ma chów trzody chlewnej i bydła mlecznego występujący w Gminie Kuryłówka a jednym z większych pracodawców jest Ferma Trzody Chlewnej w Kuryłówce.

1.5.2. Sektor przedsiębiorstw

W latach 2016-2020 liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na terenie OF wzrosła z poziomu 4 752 do 5 415, wykazując tym samym tempo wzrostu na poziomie 13,9%. Biorąc pod uwagę strukturę własności zdecydowanie dominowały przedsiębiorstwa z sektora prywatnego – w 2020 r. stanowiły ponad 95 % ogółu przedsiębiorstw.

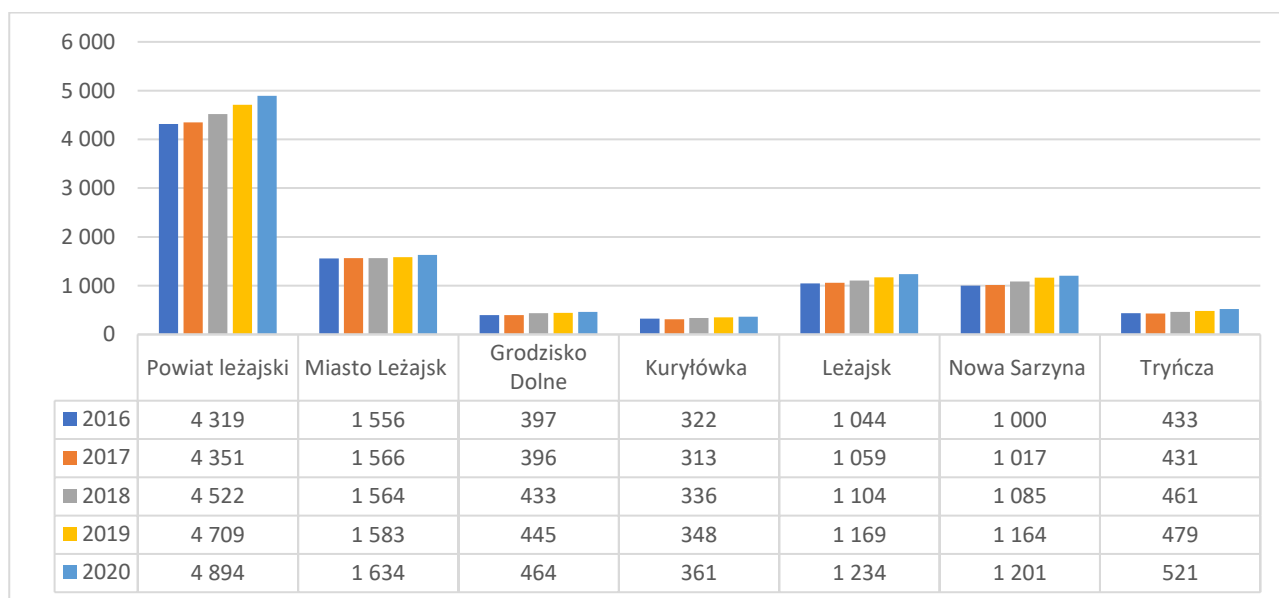
Wykres 43: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na obszarze OF w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych było na terenie Miasta Leżajsk (w 2020 r. stanowiły ponad 30 % wszystkich podmiotów zarejestrowanych na terenie OF) i Gminy Leżajsk (w 2020 r. stanowiły ponad 22,79 % wszystkich podmiotów zarejestrowanych na terenie OF). W każdym samorządzie należącym do OF wzrosła liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. W analizowanym okresie najwięcej podmiotów gospodarki narodowej ogółem przybyło w Gminie Tryńcza (o 20,32 % - 88 podmiotów więcej) oraz w Gminie Nowa Sarzyna (o 20,1% - 201 podmiotów więcej) oraz Gminie Leżajsk (o 18,65% - 194 podmioty więcej). Najmniej podmiotów przybyło w Gminie Kuryłówka, od 2016 r. ich ilość wzrosła tylko o 39 podmiotów. Na poziomie Powiatu Leżajskiego, w latach 2016-2020 ilość zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów wzrosła łącznie o 575 podmioty.

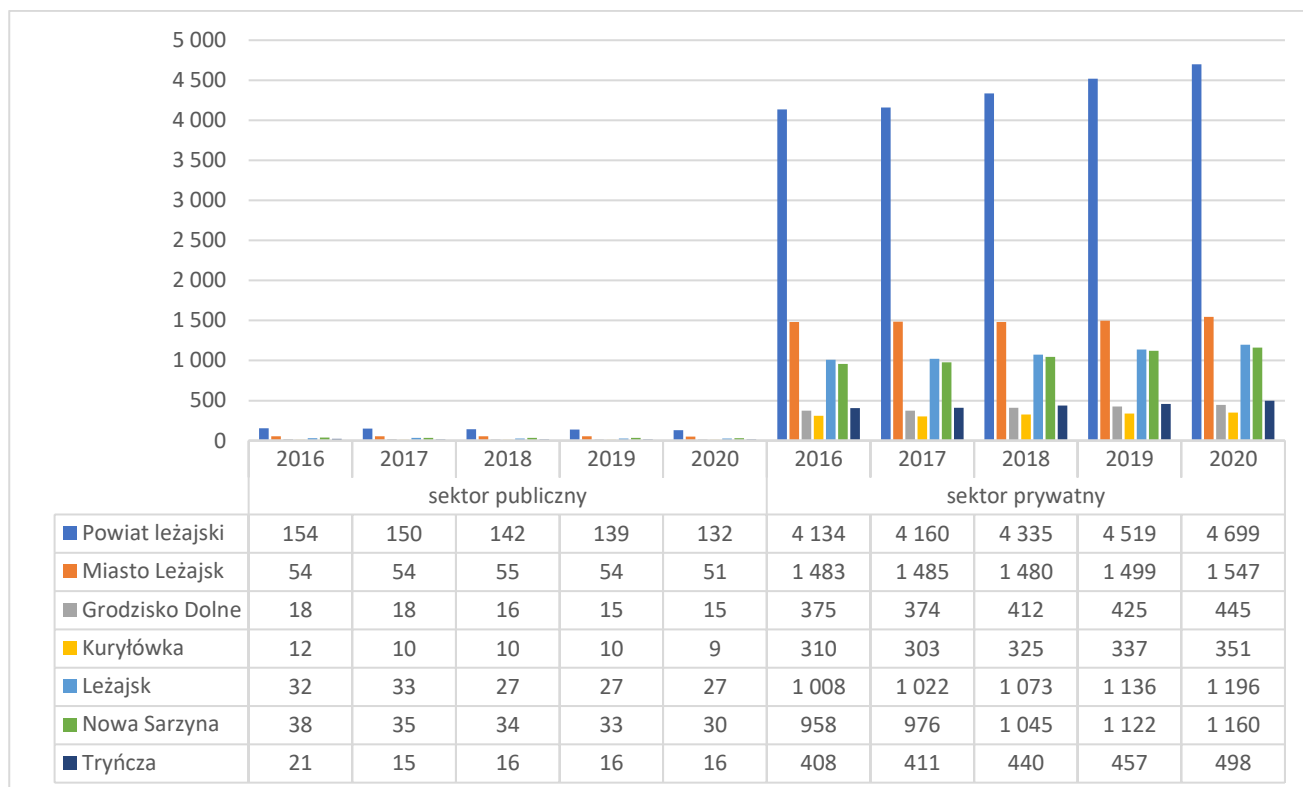
Wykres 44: Podmioty gospodarki narodowej ogółem wpisane do rejestru REGON w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Analiza struktury sektora przedsiębiorstw pod względem klas wielkości pokazuje, że dominującą grupą przedsiębiorstw w latach 2016-2020 były mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników, które w 2020 r. stanowiły 96,62 % wszystkich przedsiębiorstw. Należy przy tym zauważyć, że ich liczba wzrastała z roku na rok i w 2020 r. była o 14,71% większa niż w 2016 r. – łącznie ich ilość wzrosła o 671 podmioty. Drugą grupą pod względem liczebności w strukturze przedsiębiorstw wg klas wielkości były przedsiębiorstwa małe, stanowiące w 2020 r. 2,7% ogółu przedsiębiorstw. W całym obszarze funkcjonalnym znajduje się tylko pięć podmiotów zatrudniających 250 – 999 pracowników. Jednocześnie nie ma nawet jednego podmiotu zatrudniającego powyżej 1 000 pracowników.

Wykres 45: Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON wg klas wielkości na obszarze OF w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Każda z Gmin OF zwiększyła ilość mikroprzedsiębiorstw. W zakresie podmiotów zatrudniających do 49 osób (poza Gminą Grodzisko Dolne, która w tej kategorii zwiększyła ilość podmiotów o 100%), na terenie pozostałych samorządów wchodzących w skład OF ich liczba zmalała. Najwyższy procentowy spadek odnotowała w tym zakresie Gmina Kuryłówka. Na terenie OF nie ma przedsiębiorstw klasy wielkości 1000 i więcej pracowników, a liczba dużych przedsiębiorstw zatrudniających 250-999 pracowników nie ulegała zmianie w analizowanym okresie.

Tabela 18: Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON wg klas wielkości w poszczególnych JST OF w latach 2015-2019

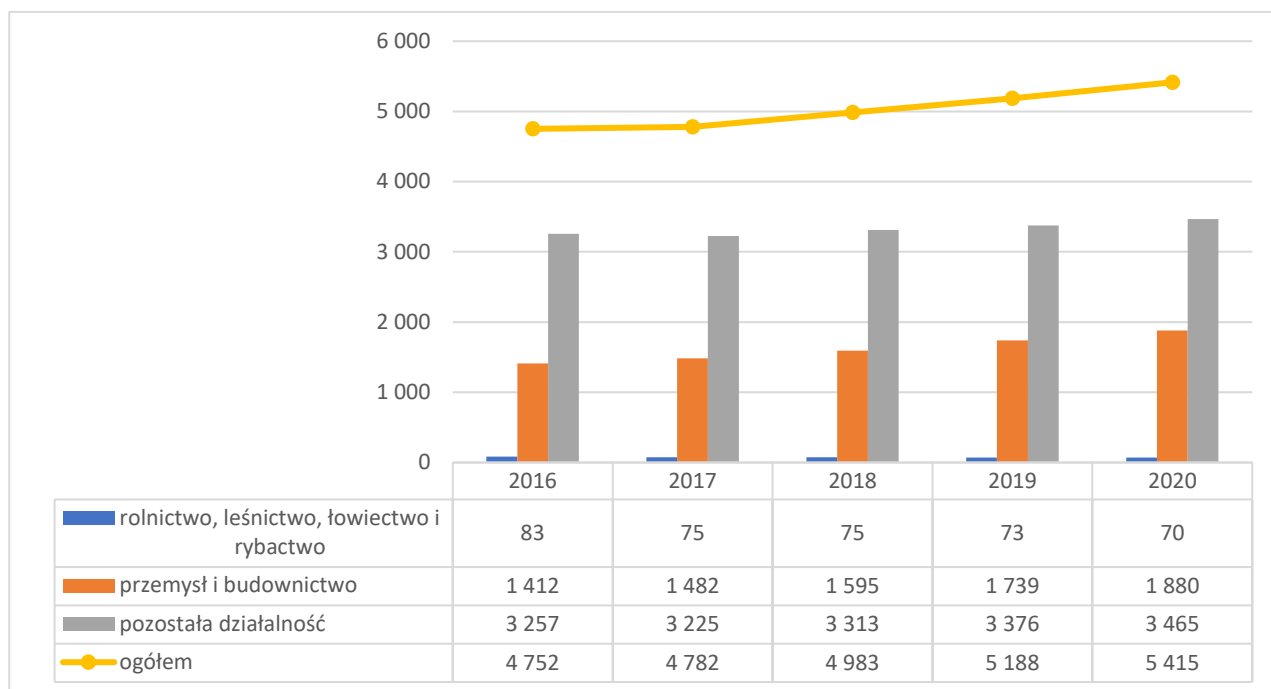
Nazwa		Powiat leżajski	Miasto Leżajsk	Grodzisko Dolne	Kuryłówka	Leżajsk	Nowa Sarzyna	Tryńcza
ogółem	2016	4 319	1 556	397	322	1 044	1 000	433
	2017	4 351	1 566	396	313	1 059	1 017	431
	2018	4 522	1 564	433	336	1 104	1 085	461
	2019	4 709	1 583	445	348	1 169	1 164	479

	2020	4 894	1 634	464	361	1 234	1 201	521
	<i>zmiana</i>	<i>13,31</i>	<i>5,01</i>	<i>16,88</i>	<i>12,11</i>	<i>18,20</i>	<i>20,10</i>	<i>20,32</i>
0 - 9	2016	4 144	1 484	386	315	1 013	946	417
	2017	4 171	1 492	385	306	1 025	963	417
	2018	4 336	1 487	420	329	1 070	1 030	447
	2019	4 537	1 513	433	342	1 136	1 113	465
	2020	4 724	1 563	452	356	1 203	1 150	508
	<i>zmiana</i>	<i>14,00</i>	<i>5,32</i>	<i>17,10</i>	<i>13,02</i>	<i>18,76</i>	<i>21,56</i>	<i>21,82</i>
10 - 49	2016	136	53	10	6	26	41	15
	2017	137	52	10	6	28	41	13
	2018	138	54	12	6	26	40	13
	2019	128	50	11	5	25	37	13
	2020	127	51	11	4	24	37	12
	<i>zmiana</i>	<i>-6,62</i>	<i>-3,77</i>	<i>10,00</i>	<i>-33,33</i>	<i>-7,69</i>	<i>-9,76</i>	<i>-20,00</i>
50 - 249	2016	35	17	1	1	5	11	0
	2017	39	20	1	1	6	11	0
	2018	44	21	1	1	8	13	0
	2019	40	18	1	1	8	12	0
	2020	39	18	1	1	7	12	0
	<i>zmiana</i>	<i>11,43</i>	<i>5,88</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>40,00</i>	<i>9,09</i>	<i>0,00</i>
250 - 999	2016	4	2	0	0	0	2	1
	2017	4	2	0	0	0	2	1
	2018	4	2	0	0	0	2	1
	2019	4	2	0	0	0	2	1
	2020	4	2	0	0	0	2	1
	<i>zmiana</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
1000 i więcej	2016	0	0	0	0	0	0	0
	2017	0	0	0	0	0	0	0
	2018	0	0	0	0	0	0	0
	2019	0	0	0	0	0	0	0
	2020	0	0	0	0	0	0	0
	<i>zmiana</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

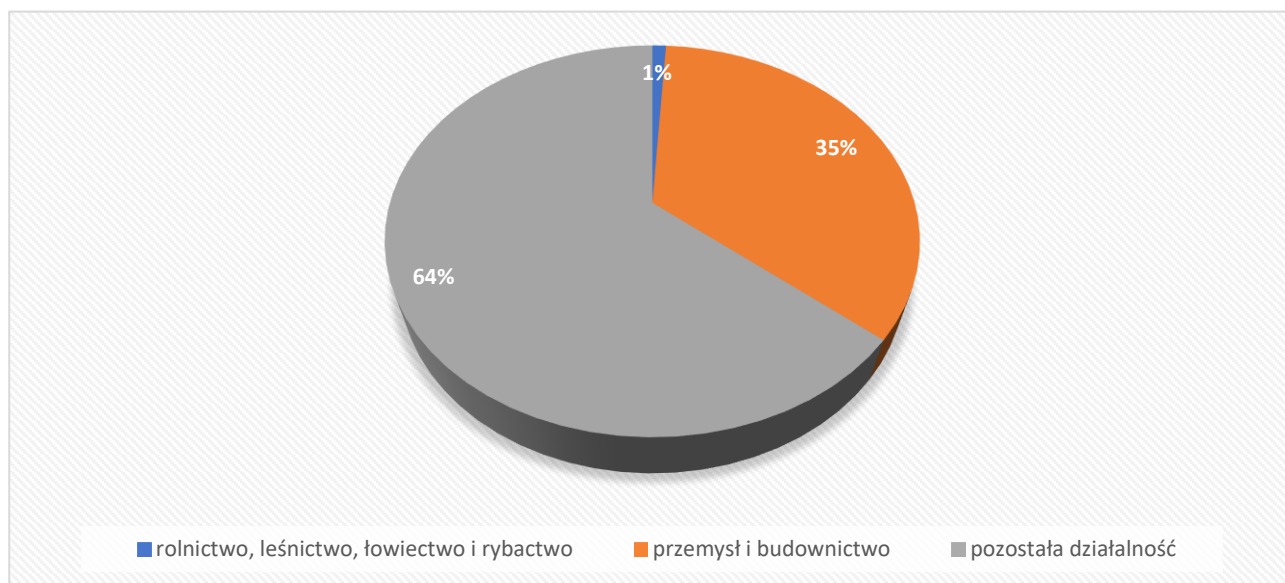
Struktura branż gospodarki na terenie OF wykazuje dominację firm prowadzących działalność inną niż rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo. Spośród 5 415 przedsiębiorstw zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie OF w 2020 r. tylko 70 firm zajmowało się rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem bądź rybactwem, a ich liczba w porównaniu z 2016 r. zmniejszyła się o 13 podmiotów. Najliczniej reprezentowaną branżą wśród wszystkich podmiotów gospodarczych była „pozostała działalność”, stanowiąca w 2020 r. ponad 64 % łącznej liczby przedsiębiorstw. 35% wszystkich podmiotów działających na obszarze OF to podmioty działające w przemyśle oraz budownictwie.

Wykres 46: Podmioty gospodarcze wg grup rodzajów działalności PKD 2007 na obszarze OF w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Wykres 47: Struktura podmiotów gospodarczych wg grup rodzajów działalności PKD 2007 na obszarze OF w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Tabela 19: Podmioty gospodarcze wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020

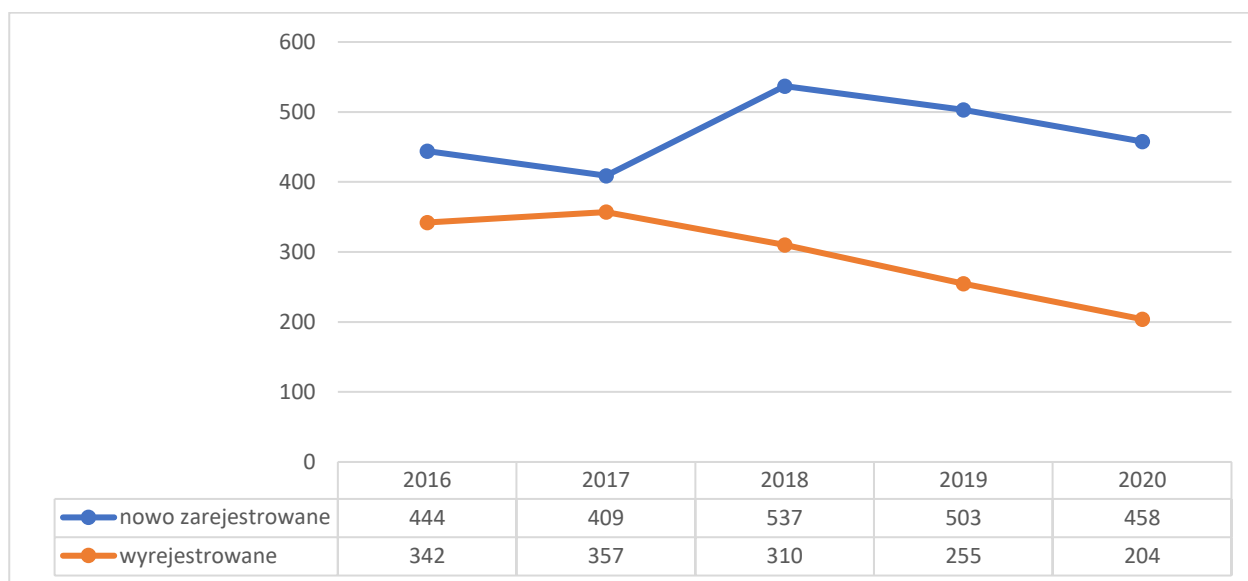
Nazwa	Powiat leżajski	Miasto Leżajsk	Grodzisko Dolne	Kuryłówka	Leżajsk	Nowa Sarzyna	Tryńcza	
ogółem	2016	4 319	1 556	397	322	1 044	1 000	433
	2017	4 351	1 566	396	313	1 059	1 017	431
	2018	4 522	1 564	433	336	1 104	1 085	461
	2019	4 709	1 583	445	348	1 169	1 164	479

	2020	4 894	1 634	464	361	1 234	1 201	521
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2016	75	13	5	22	27	8	8
	2017	67	12	5	18	26	6	8
	2018	67	12	5	16	27	7	8
	2019	67	12	6	14	28	7	6
	2020	64	11	6	13	27	7	6
przemysł i budownictwo	2016	1 266	274	117	117	390	368	146
	2017	1 326	291	125	123	407	380	156
	2018	1 428	302	138	144	427	417	167
	2019	1 549	320	148	151	476	454	190
	2020	1 660	342	161	161	516	480	220
pozostała działalność	2016	2 978	1 269	275	183	627	624	279
	2017	2 958	1 263	266	172	626	631	267
	2018	3 027	1 250	290	176	650	661	286
	2019	3 093	1 251	291	183	665	703	283
	2020	3 170	1 281	297	187	691	714	295

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

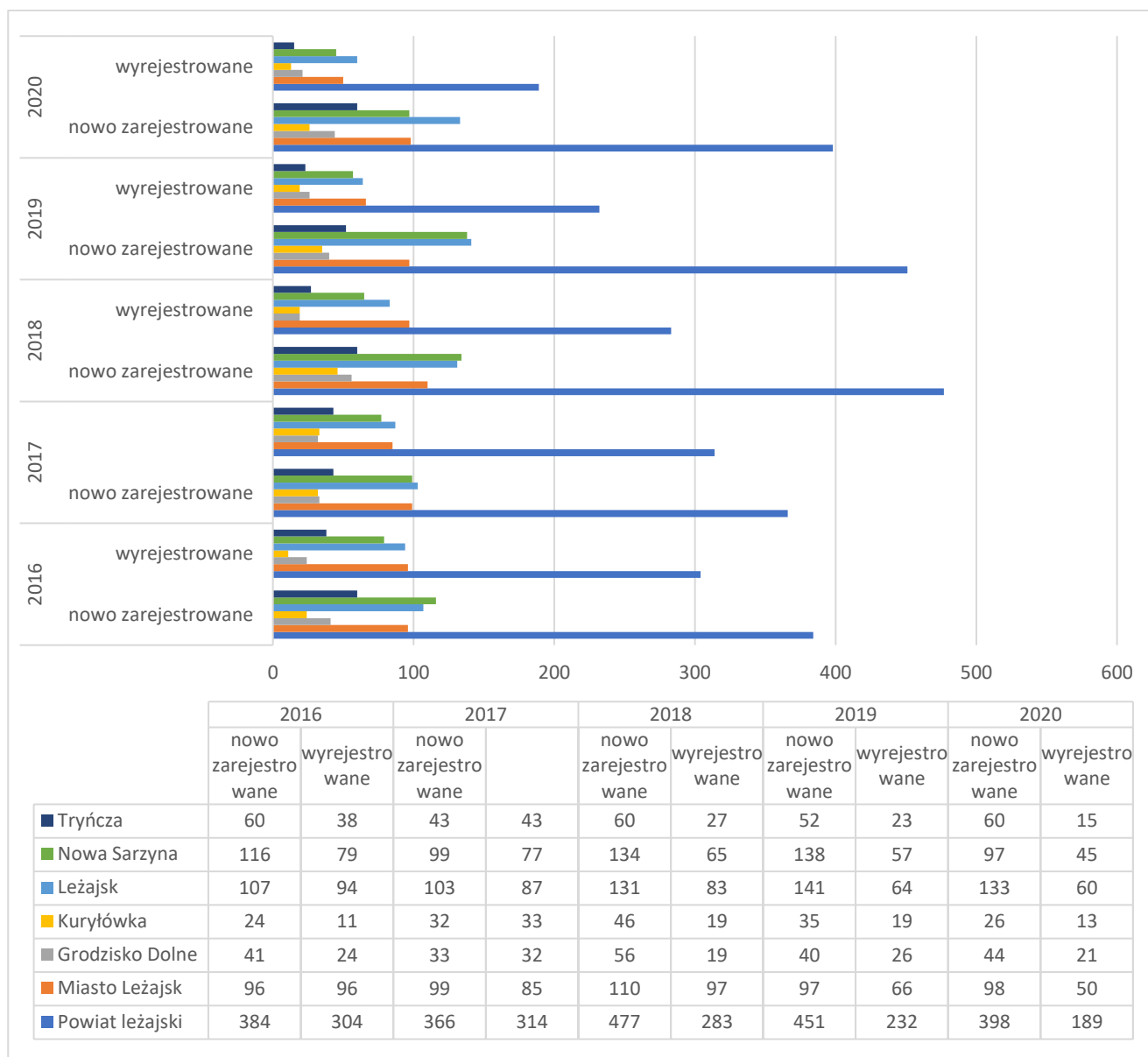
Analiza zmian w liczbie podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON pokazuje, że w większości analizowanych lat, liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych z rejestru. W 2020 r. zarejestrowano 458 nowych przedsiębiorstw – o 14 więcej niż w 2016 r. – a wyrejestrowano 204 podmiotów (o 138 mniej niż w 2016 r.).

Wykres 48: Zmiany w liczbie podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze OF w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

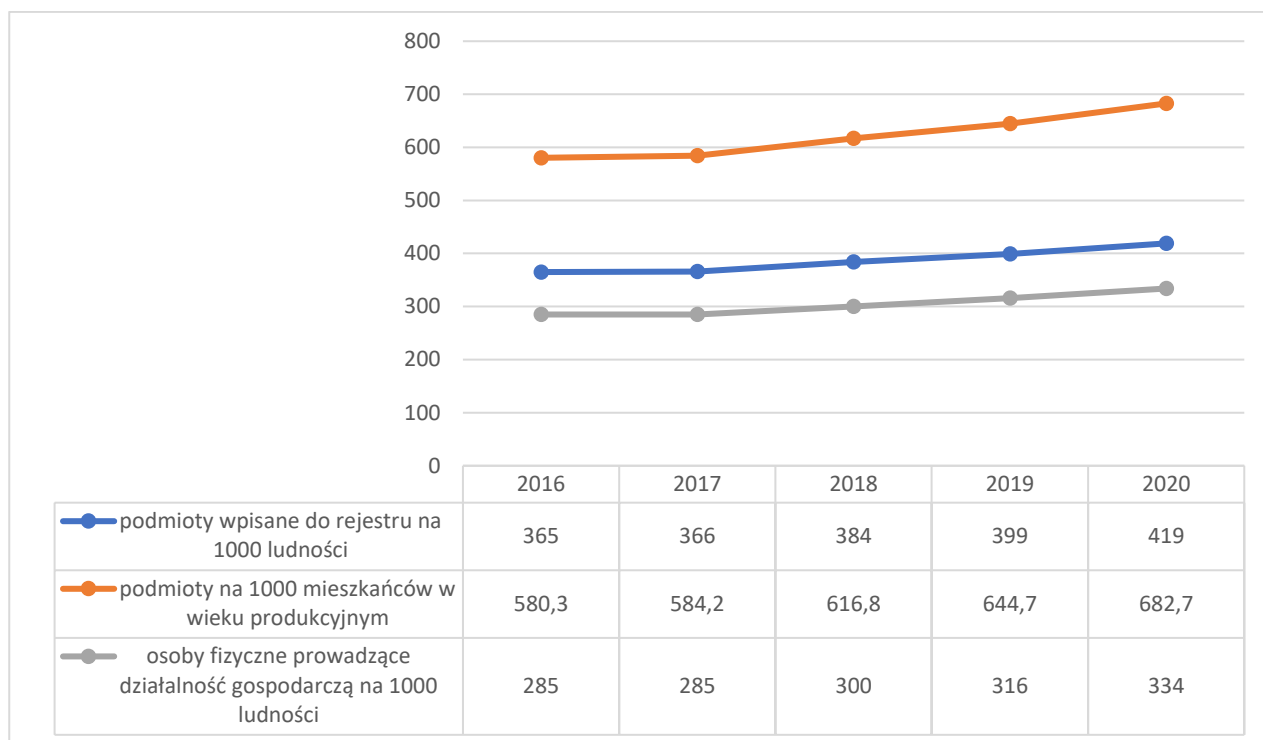
Wykres 49: Zmiany w liczbie podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

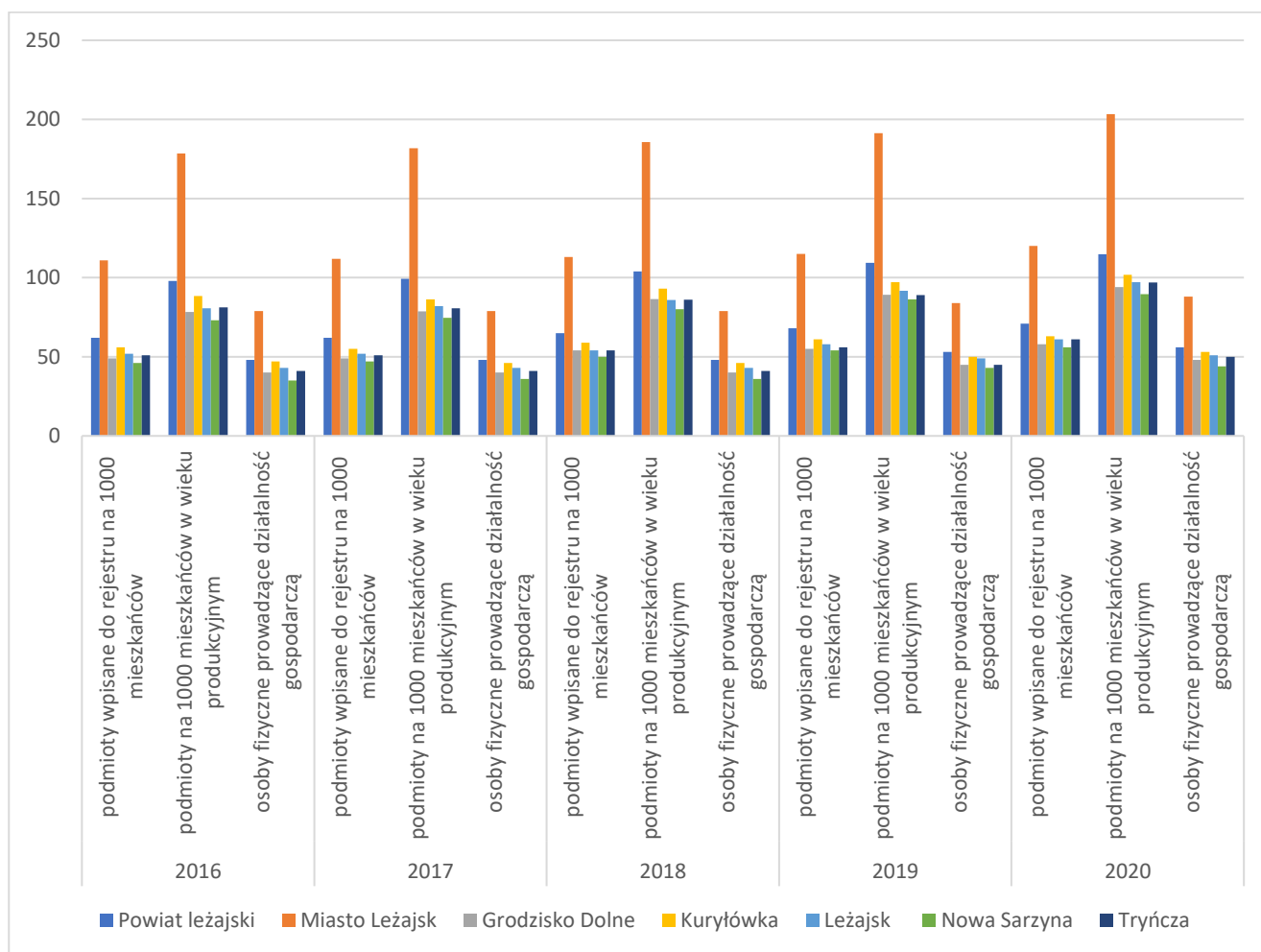
Wskaźnik podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1 tys. ludności na terenie OF w latach 2016-2020 systematycznie wzrastał i w 2020 r. wyniósł 419. O 17,7 % (do poziomu 682,7) wzrosła również wartość wskaźnika podmiotów na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym, a o 17 % (do poziomu 334) wzrosła wartość wskaźnika osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 ludności.

Wykres 50: Podmioty gospodarcze na obszarze OF w latach 2016-2020 – wskaźniki

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Wykres 51: Podmioty gospodarcze w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020 – wskaźniki

Nazwa		Powiat leżajski	Miasto Leżajsk	Grodzisko Dolne	Kuryłówka	Leżajsk	Nowa Sarzyna	Tryńcza
podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	2016	62	111	49	56	52	46	51
	2017	62	112	49	55	52	47	51
	2018	65	113	54	59	54	50	54
	2019	68	115	55	61	58	54	56
	2020	71	120	58	63	61	56	61
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2016	98,0	178,5	78,4	88,4	80,7	73,0	81,3
	2017	99,3	181,9	78,8	86,3	82,0	74,6	80,6
	2018	104,0	185,6	86,4	93,0	85,8	80,0	86,0
	2019	109,3	191,3	89,2	97,2	91,7	86,3	89,0
	2020	114,8	203,4	94,0	101,8	97,1	89,5	96,9
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	2016	48	79	40	47	43	35	41
	2017	48	79	40	46	43	36	41
	2018	48	79	40	46	43	36	41
	2019	53	84	45	50	49	43	45
	2020	56	88	48	53	51	44	50

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Analizując podmioty gospodarcze wg sekcji PKD można stwierdzić, że w całym analizowanym okresie, we wszystkich gminach wchodzących w skład OF główną sekcją jest sekcja G: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle. Na przestrzeni pięciu lat liczba podmiotów w tej sekcji zmalała. Drugą w kolejności jest sekcja F tj. budownictwo. Ilość podmiotów działających w tej sekcji na OF wyniosła w 2020 r. 1 197 i wrosła w stosunku do 2016 r. o 339 podmioty. Rozwijającą się sekcją jest sekcja C – przetwórstwo przemysłowe. Liczba podmiotów działających w tej sekcji na OF wzrosła o 127 podmiotów i w roku 2020 wynosiła 652. Najmniej przedsiębiorstw przypisanych jest do sekcji B górnictwo i wydobywanie oraz sekcji E dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją. Na OF nie ma żadnego podmiotu, który byłby zarejestrowany w sekcji U organizacje i zespoły eksterytorialne.

Tabela 20: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 w poszczególnych JST na terenie OF w latach 2016-2020

nazwa		Powiat leżajski	Miasto Leżajsk	Grodzisko Dolne	Kuryłówka	Leżajsk	Nowa Sarzyna	Tryńcza
ogółem	2016	4 319	1 556	397	322	1 044	1 000	433
	2017	4 351	1 566	396	313	1 059	1 017	431
	2018	4 522	1 564	433	336	1 104	1 085	461
	2019	4 709	1 583	445	348	1 169	1 164	479
	2020	4 894	1 634	464	361	1 234	1 201	521
	zmiana	13,31	5,01	16,88	12,11	18,20	20,10	20,32
	Sekcja A rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2016	75	13	5	22	27	8
2017		67	12	5	18	26	6	8
2018		67	12	5	16	27	7	8
2019		67	12	6	14	28	7	6
2020		64	11	6	13	27	7	6
zmiana		-14,67	-15,38	20,00	-40,91	0,00	-12,50	-25,00
Sekcja B górnictwo i wydobywanie	2016	8	4	0	1	2	1	1
	2017	8	3	0	1	2	2	2
	2018	7	3	0	1	1	2	4

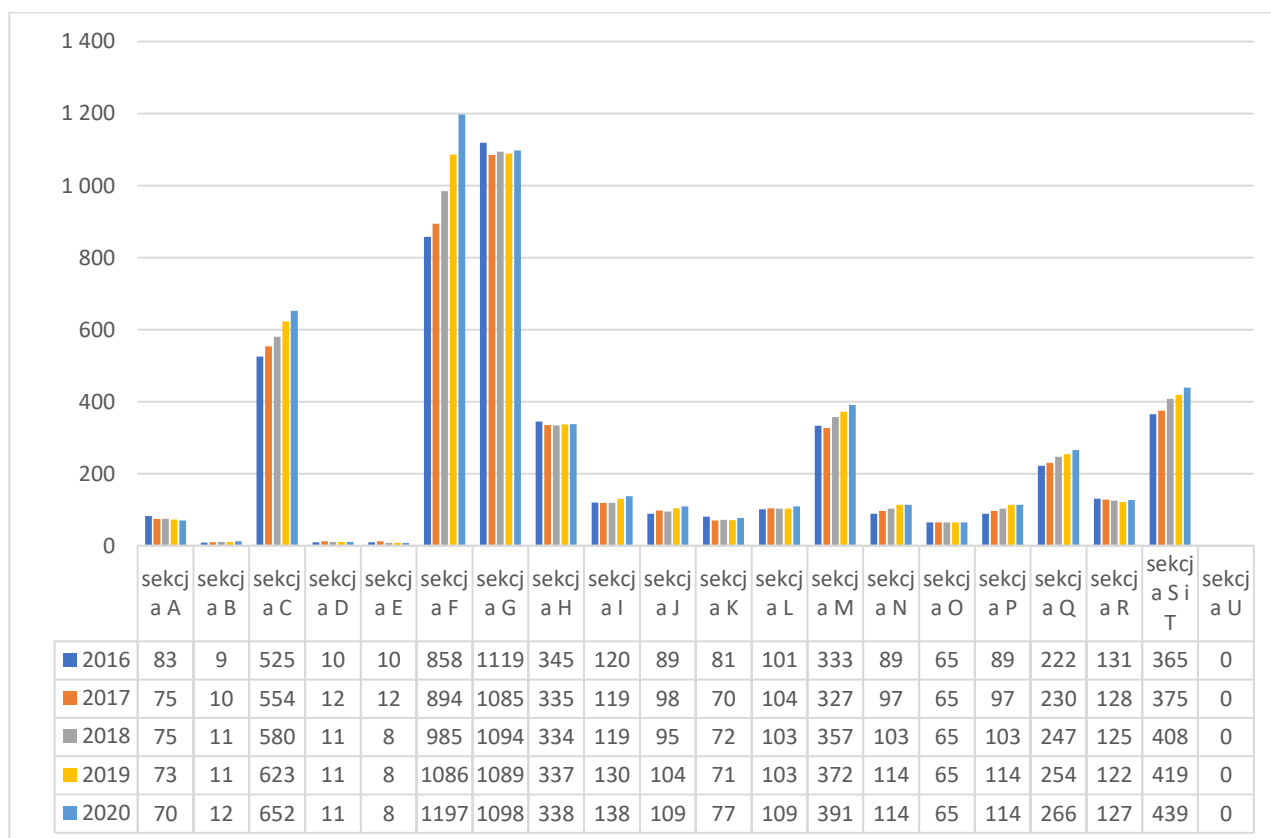
	2019	7	3	0	1	1	2	4
	2020	8	4	0	1	1	2	4
	zmiana	0,00	0,00	0,00	0,00	-50,00	100,00	300,00
Sekcja C przetwórstwo przemysłowe	2016	463	114	36	29	103	181	62
	2017	485	122	38	29	109	187	69
	2018	505	123	37	33	120	192	75
	2019	538	131	47	32	132	196	85
	2020	556	136	47	36	138	199	96
	zmiana	20,09	19,30	30,56	24,14	33,98	9,94	54,84
Sekcja D wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2016	10	2	1	1	3	3	0
	2017	12	2	2	2	3	3	0
	2018	11	1	2	2	3	3	0
	2019	11	1	2	2	3	3	0
	2020	11	1	2	2	3	3	0
	zmiana	10,00	-50,00	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Sekcja E dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2016	7	3	1	1	1	1	3
	2017	8	4	1	1	1	1	4
	2018	5	1	1	1	1	1	3
	2019	6	1	1	1	2	1	2
	2020	6	1	1	1	2	1	2
	zmiana	-14,29	-66,67	0,00	0,00	100,00	0,00	-33,33
Sekcja F budownictwo	2016	778	151	79	85	281	182	80
	2017	813	160	84	90	292	187	81
	2018	900	174	98	107	302	219	85
	2019	987	184	98	115	338	252	99
	2020	1 079	200	111	121	372	275	118
	zmiana	38,69	32,45	40,51	42,35	32,38	51,10	47,50
Sekcja G handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	2016	1 032	454	84	70	211	213	87
	2017	1 008	437	81	60	214	216	77
	2018	1 012	433	87	59	214	219	82
	2019	1 008	421	89	58	216	224	81
	2020	1 021	420	94	58	219	230	77
	zmiana	-1,07	-7,49	11,90	-17,14	3,79	7,98	-11,49
Sekcja H transport i gospodarka magazynowa	2016	299	110	32	20	92	45	46
	2017	288	107	28	21	88	44	47
	2018	287	104	30	22	89	42	47
	2019	291	108	27	22	84	50	46
	2020	292	107	27	22	86	50	46
	zmiana	-2,34	-2,73	-15,63	10,00	-6,52	11,11	0,00
Sekcja I działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2016	111	39	11	10	27	24	9
	2017	111	38	12	12	25	24	8
	2018	111	37	11	10	28	25	8
	2019	123	42	13	11	30	27	7
	2020	130	46	11	15	34	24	8
	zmiana	14,62	15,22	0,00	33,33	20,59	0,00	-12,50
Sekcja J informacja i komunikacja	2016	79	35	5	2	10	27	10
	2017	86	40	4	3	8	31	12

	2018	83	35	6	3	10	29	12
	2019	91	37	6	3	14	31	13
	2020	94	39	8	3	13	31	15
	zmiana	18,99	11,43	60,00	50,00	30,00	14,81	50,00
Sekcja K działalność finansowa i ubezpieczenia	2016	75	40	5	4	12	14	6
	2017	65	38	3	4	8	12	5
	2018	66	37	3	4	9	13	6
	2019	66	34	4	4	10	14	5
	2020	71	38	4	4	11	14	6
	zmiana	-5,33	-5,00	-20,00	0,00	-8,33	0,00	0,00
Sekcja L działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2016	98	41	4	3	7	43	3
	2017	101	41	4	4	9	43	3
	2018	98	36	5	4	8	45	5
	2019	99	36	5	4	8	46	4
	2020	105	41	5	4	9	46	4
	zmiana	7,14	0,00	25,00	33,33	28,57	6,98	33,33
Sekcja M działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2016	314	142	38	16	59	59	19
	2017	307	142	36	12	59	58	20
	2018	334	151	37	13	67	66	23
	2019	350	153	34	14	71	78	22
	2020	364	160	33	13	80	78	27
	zmiana	15,92	12,68	-13,16	-18,75	35,59	32,20	42,11
Sekcja N działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2016	83	36	4	4	23	16	6
	2017	91	41	5	6	24	15	6
	2018	96	44	7	4	25	16	7
	2019	106	47	6	5	29	19	8
	2020	106	46	5	5	31	19	8
	zmiana	27,71	27,78	25,00	25,00	34,78	18,75	33,33
Sekcja O Sekcja O: administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2016	56	13	11	10	11	11	9
	2017	56	13	11	10	11	11	9
	2018	56	13	11	10	11	11	9
	2019	56	13	11	10	11	11	9
	2020	56	13	11	10	11	11	9
	zmiana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sekcja P edukacja	2016	174	61	26	10	40	37	18
	2017	170	62	24	7	39	38	13
	2018	168	64	22	7	35	40	12
	2019	169	65	21	7	36	40	12
	2020	164	63	21	7	38	35	13
	zmiana	-5,75	3,28	-19,23	-30,00	-5,00	-5,41	-27,78
Sekcja Q opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2016	206	130	14	3	25	34	16
	2017	213	132	16	4	28	33	17
	2018	229	133	20	5	34	37	18
	2019	236	135	20	8	34	39	18
	2020	244	141	21	9	31	42	22
	zmiana	18,45	8,46	50,00	200,00	24,00	23,53	37,50
Sekcja R działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2016	123	32	10	10	44	27	8
	2017	120	33	10	9	41	27	8

	2018	116	34	9	8	40	25	9
	2019	113	35	10	8	37	23	9
	2020	117	39	8	9	37	24	10
	zmiana	-4,88	21,88	-20,00	-10,00	-15,91	-11,11	25,00
Sekcje S i T pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	2016	323	136	30	20	64	73	42
	2017	333	138	31	19	69	76	42
	2018	360	127	41	25	77	90	48
	2019	371	123	44	27	81	96	48
	2020	391	126	48	26	87	104	48
	zmiana	21,05	-7,35	60,00	30,00	35,94	42,47	14,29
Sekcja U organizacje i zespoły eksterytorialne	2016	0	0	0	0	0	0	0
	2017	0	0	0	0	0	0	0
	2018	0	0	0	0	0	0	0
	2019	0	0	0	0	0	0	0
	2020	0	0	0	0	0	0	0
	zmiana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Wykres 52: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 na terenie OF w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Dominującą rolę w sektorze przemysłowym odgrywa przemysł chemiczny. Największym zakładem są Zakłady Chemiczne CIECH SA – CIECH SARZYNA oraz działające wokół tego przedsiębiorstwa powstałe w wyniku restrukturyzacji Zakładów Chemicznych, spółki. Kolejne z większych zakładów na terenie OF to Zakłady Piwowarskie w Leżajsku, „Hortino” Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo produkcji mebli „Brzost”, Rolniczo-Wytwórczy Kombinat Spółdzielczy w Dębnie im.

A. Paśka. Na obrzeżach Miasta Leżajsk utworzona została specjalna strefa ekonomiczna Podstrefa SSE Euro-Park, ustanowiona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16.12.2003 r. w sprawie ustanowienia specjalnej strefy ekonomicznej w Mielcu (Dz.U. 2014 poz.1431). W Mieście Leżajsk znajdują się 3 tereny wchodzące w skład SSE Euro-Park Mielec o łącznej powierzchni 8,97ha, dając korzystne dla przedsiębiorców możliwości inwestowania. Na terenach strefy w Leżajsku zlokalizowane są następujące firmy: „MP-STAL” Sp. z o.o. z siedzibą w Leżajsku, F.H.U. „BOGI” Bogdan Pawłowski z siedzibą w Rzeszowie, Imperium A. Pelc, L. Pelc Spółka Jawna w Czarnej.

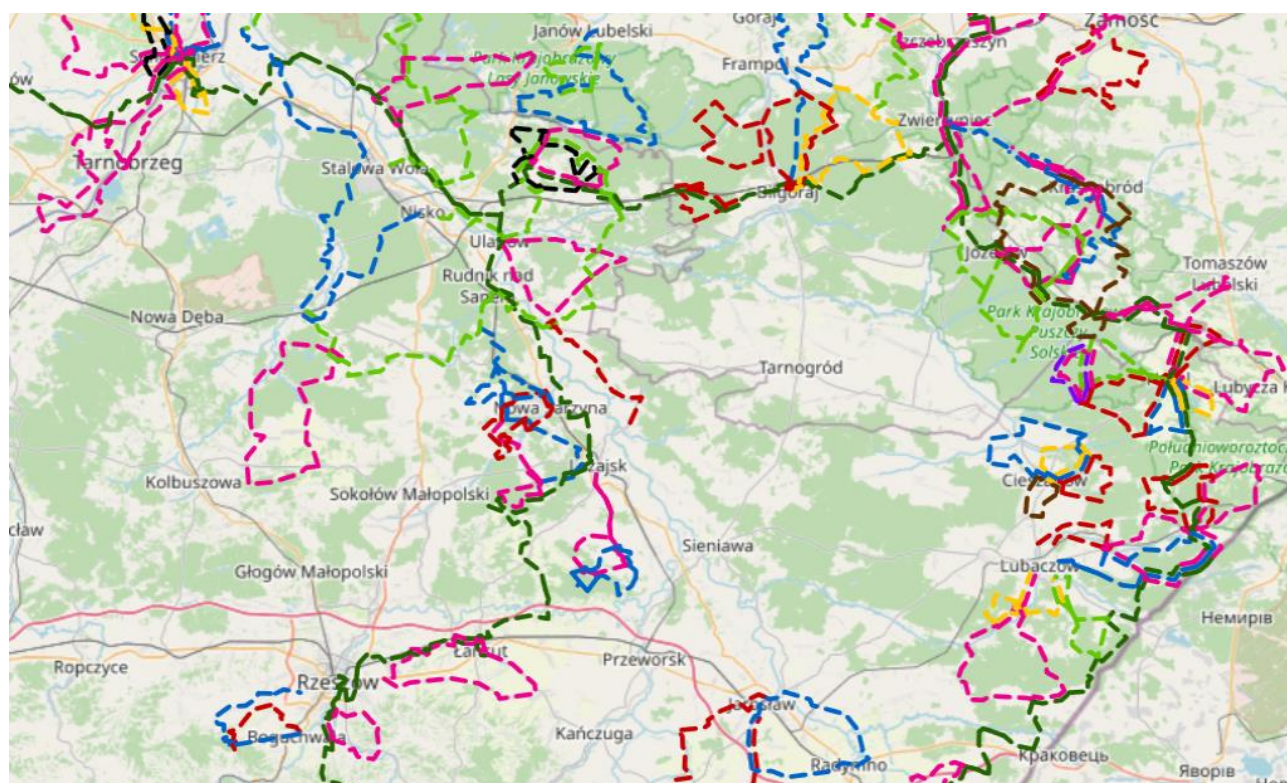
1.6. KULTURA, WIZERUNEK I CZAS WOLNY

1.6.1. Atrakcyjność turystyczna gminy

Omawiany Obszar Funkcjonalny charakteryzuje się bogatym dziedzictwem historycznym i ofertą turystyczną. Przez OF przebiega Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo. Szlak jest najdłuższym, spójnie oznakowanym szlakiem rowerowym w Polsce. W całości przebiega przez obszar pięciu województw leżących we wschodniej części Polski:

- warmińsko-mazurskiego (397 km),
- podlaskiego (598 km),
- lubelskiego (414 km),
- podkarpackiego (459 km),
- świętokrzyskiego (210 km).

Mapa 1 Przebieg Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo przez OF

Źródło: <https://greenvelo.pl/mapa>

Kolejnymi atrakcjami turystycznymi znajdującymi się w Obszarze Funkcjonalnym są szlaki edukacyjne i rekreacyjne. W tym zakresie na uwagę zasługują:

- ścieżki edukacyjne Nadleśnictwa Leżajsk wraz z rozbudowaną ofertą edukacyjną Nadleśnictwa skoncentrowaną wokół zasobów przyrodniczych, w tym ostoi bobrowych, np. rezerwat przyrody Kołacznia,
- szlak Elimelecha i dziedzictwa kultury żydowskiej w Mieście Leżajsk,
- szlak staromiejski w Leżajsku,
- ścieżki nordic walking – Kraina łowców Reniferów i ścieżka zdrowia, wyznaczone trasy zielona, czerwona i czarna w Gminie Tryńcza i w Gminie Kuryłówka,
- lokalne trasy rowerowe wyznaczone w poszczególnych gminach OF.

Pod względem aktywnego wypoczynku OF cieszy się popularnością przez wykorzystywanie szlaków rowerowych, nordic walkingu, oraz ścieżek przyrodniczych Nadleśnictwa. Walory przyrodnicze uzupełniają

liczne obiekty dziedzictwa kulturowego i historycznego. Dostępne są również spływy kajakowe rzeką Wisłok na trasie Gniewczyzna Łańcucka – Tryńcza.

Turyści odwiedzający OF mogą korzystać z licznych noclegów w hotelach, pensjonatach i innych obiektach świadczących usługi noclegowe, należą do nich m.in.:

- Dom Pielgrzyma w Leżajsku,
- Hotel u Braci Zygmuntów w Leżajsku,
- Hotel Perła w Leżajsku,
- Pensjonat Hubert w Leżajsku,
- Motel Stokrotka w Giedlarowej,
- Miejsko - Zakładowy Klub Sportowy „UNIA” w Nowej Sarzynie,
- MARMIR Paszek Spółka jawna w Nowej Sarzynie,
- Pokoje - Mariusz Paszek w Nowej Sarzynie
- PHU Romero Roman Dec w Nowej Sarzynie,

oraz licznych gospodarstwach agroturystycznych zlokalizowanych w Gminie Kuryłówka, w Gminie Leżajsk, Gminie Grodzisko Dolne, Mieście Leżajsk, Gminie Nowa Sarzyna.

Ważnym elementem krajobrazu są obiekty zabytkowe. Pełne wykorzystanie zasobów kulturowych danego obszaru stanowi podstawową przesłankę rozwoju lokalnego. W ramach dziedzictwa kulturowego wymienić można główne, wzajemnie powiązane grupy: zabytki ruchome, zabytki nieruchome, zabytki archeologiczne. Poniżej przedstawione zostały najważniejsze zabytki z terenu OF :

- Miasto Leżajsk:
 - Bazylika pw. Zwiastowania NMP - Klasztor OO. Bernardynów - Sanktuarium Matki Boskiej Pocieszenia,
 - Zespół Dworu Starościńskiego – Muzeum Ziemi Leżajskiej,
 - Kościół Parafialny p.w. Trójcy Świętej i Wszystkich Świętych,
 - Dawna Cerkiew Parafialna grecko-katolicka p.w. Zaśnięcia Najświętszej Panny Marii,
 - Ratusz i zespół zabytkowej zabudowy w śródmieściu,
 - Pałac Miera,
 - Dworek Podstarościch,
 - Cmentarz żydowski z XVIII wieku przy ul. Górnej,
 - dawna siedziba Towarzystwa Społeczno – Oświatowego „Proświta”,
- Gmina Nowa Sarzyna:
 - Zespół kościoła parafialnego p.w. Św. Sebastiana w Sarzynie,
 - Kościół parafialny pw. Św. Katarzyny w Łętowni,
 - Kościół Parafialny pw. Przemienienia Pańskiego w Woli Zarczyckiej;
- Gmina Kuryłówka:
 - Tarnawiec - kościół parafialny z poł. XVIII wieku,
 - Kuryłówka – cerkiew grekokatolicka,
 - Dąbrowica - dawna cerkiew grekokatolicka,
 - Kulno - dawna cerkiew z II poł. XIX wieku,
 - Brzyska Wola - dworek z XIX w. należący do rodziny Potockich;
- Gmina Leżajsk:
 - Stare Miasto,
 - Giedlarowa- Kościół,
 - Dębno - dawna cerkiew;
- Gmina Grodzisko Dolne:
 - Wykopaliska archeologiczne – grodzisko,
 - Kościół parafialny pw. Św. Barbary,
 - Cmentarz żydowski,

- Kapliczki przydrożne,
- drewniane domy;
- Gmina Tryńcza:
 - Zespół kościelny, na który składają się Kościół pod wezwaniem Św. Kazimierza wybudowany w latach 1909 – 1910, dzwonnica z początku XX wieku; pomniki nagrobne przy kościele,
 - pozostałości zespołu dworsko-parkowego, w tym stary XVIII – wieczny spichlerz dworski,
 - dworzec kolejowy z początku XX w Wólce Małkowej,
 - zespół mostu kolejowego na Wisłoku – most oraz budynek strażnicy na przyczółku mostowym,
 - zespół zachowanej zabudowy drewnianej,
 - drewniane kapliczki,
 - część budynku Zespołu Szkół w Tryńczy,
 - most drogowy na rzece Wisłok.

Na terenie obszaru funkcjonalnego zlokalizowane są liczne obiekty rekreacyjne, tj. kryte baseny w Leżajsku i Nowej Sarzynie, otwarty basen w kompleksie sportowym UNIA w Nowej Sarzynie, stadiony sportowe, hale sportowe, kompleksy Orlik 2012, kort tenisowy, place zabaw, które służą mieszkańcom w czasie wolnym oraz podnoszą atrakcyjność turystyczną OF.

Kultura, sport i organizacja czasu wolnego

Rola kultury w tworzeniu tożsamości regionu jest niepowtarzalna. Stanowi ona dorobek przeszłych pokoleń, uzupełniony współczesną twórczą działalnością. Życie kulturalne na terenie OF tworzą następujące domy i ośrodki kultury:

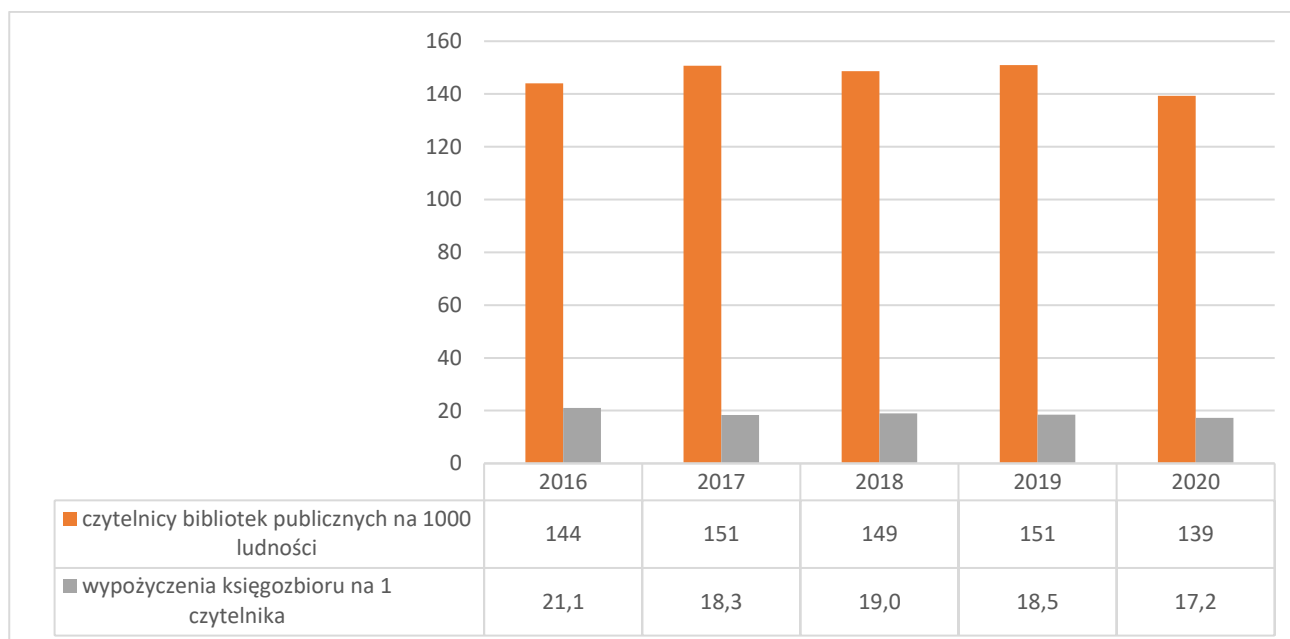
- Gminne Centrum Kultury i Czytelnictwa w Gminie Tryńcza oraz 9 Wiejskich Domów Kultury,
- Miejskie Centrum Kultury, w którego skład wchodzi: Biblioteka Publiczna w Leżajsku, Dom Kultury w Leżajsku, Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta. Ponadto, przy Centrum działa kino.
- Gminny Ośrodek Kultury w Gminie Leżajsk,
- Ośrodek Kultury w Nowej Sarzynie,
- Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym,
- Gminny Ośrodek Kultury w Kuryłównie.

Na terenie OF działa również Muzeum Ziemi Leżajskiej, którego organizatorem jest Powiat Leżajski. Instytucjami, które także odpowiadają za rozwój kultury są biblioteki publiczne. Na terenie OF prowadzi działalność:

1. Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nowej Sarzynie,
2. Gminna Biblioteka Publiczna w Grodzisku Dolnym,
3. Gminna Biblioteka Publiczna w Kuryłównie,

W analizowanym okresie księgozbiór zgromadzony w bibliotekach na terenie OF systematycznie się zwiększał – w 2020 r. najwyższy księgozbiór przypadających na 1000 mieszkańców miały Gmina Grodzisko Dolne, Gmina Kuryłówna, Gmina Tryńcza. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat liczba czytelników wahała się, jednak finalnie w 2020 była niższa do wartości dla roku 2016 (liczba czytelników na 1000 ludności w roku 2016 wyniosła - 144 a w roku 2020 – 139). W analizowanym okresie spadła również liczba wypożyczeń. Ilość wypożyczeń przypadająca na 1 mieszkańca w 2016 r. wynosiła 21,1 natomiast w roku 2020 już 17,2.

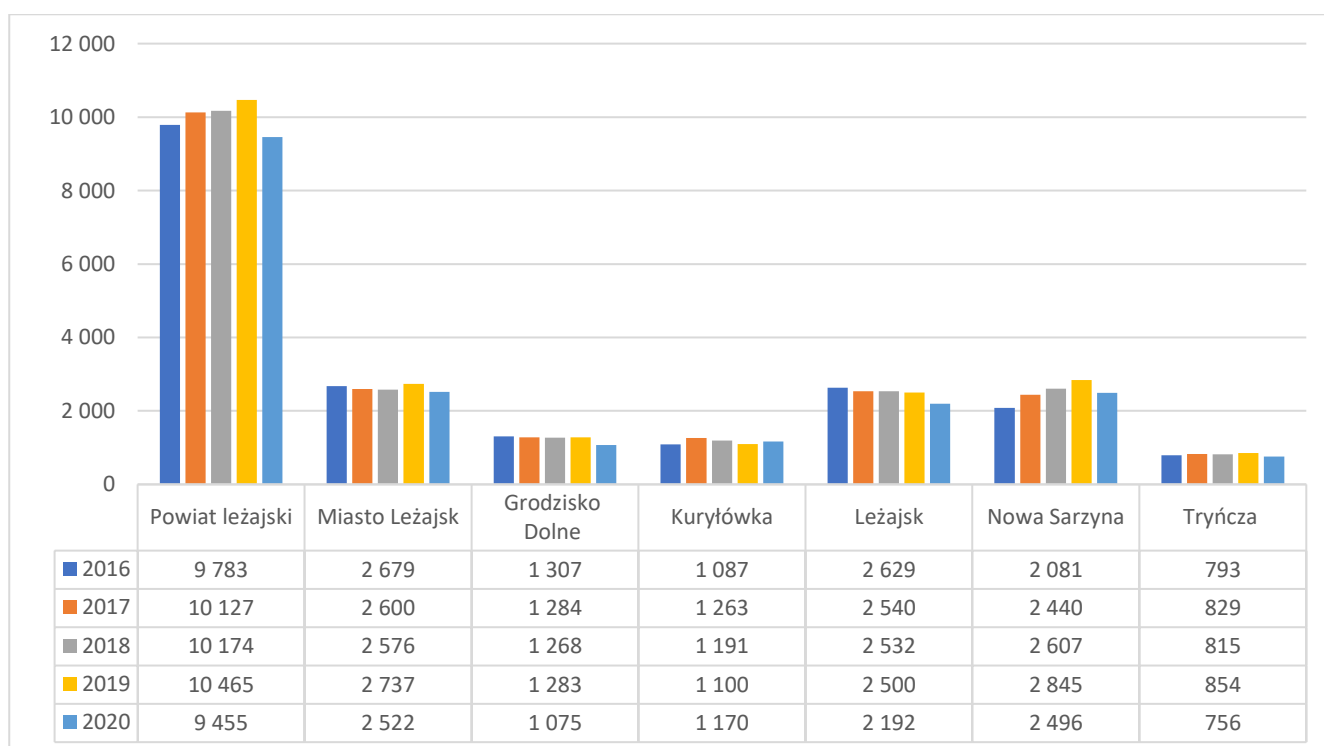
Wykres 53: Działalność bibliotek na obszarze OF w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

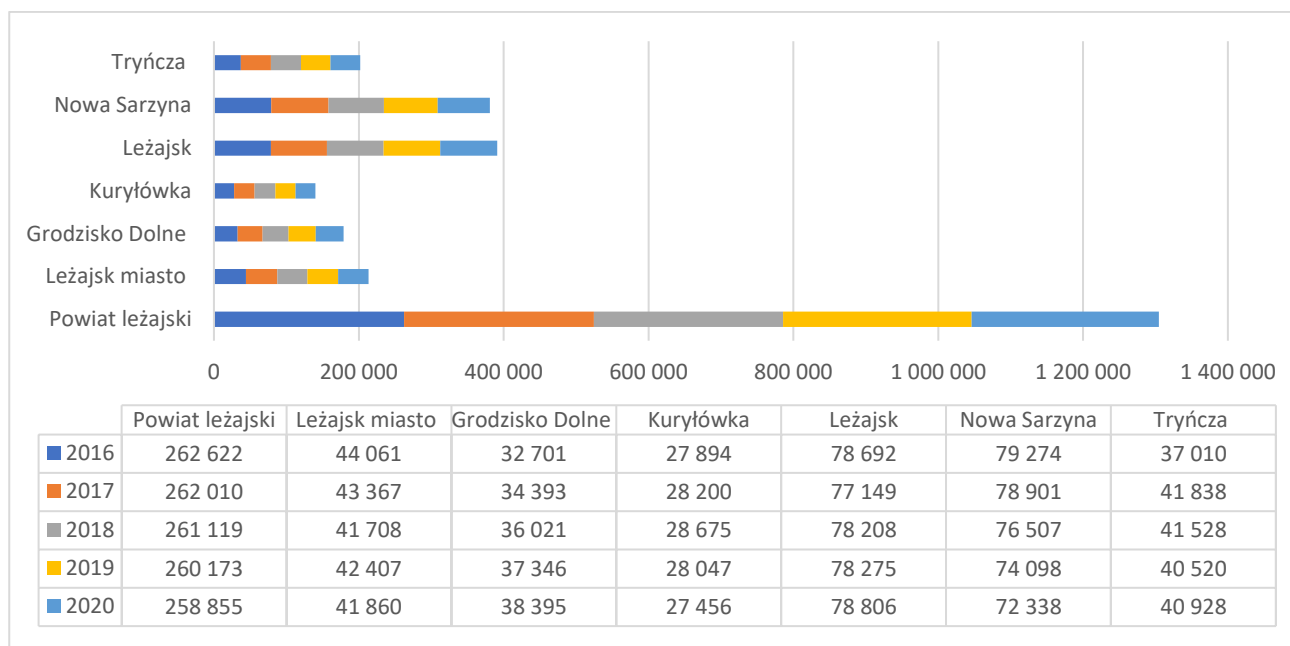
Największą liczbą czytelników cechowały się biblioteki w Mieście Leżajsk oraz Gminie Nowa Sarzyna – w 2020 r. stanowiły ponad 76 % ogólnej liczby czytelników na terenie OF. Najmniej czytelników zgromadziła Gmina Tryńcza. Ogólnie w Powiecie Leżajskim ilość czytelników wahała się – w latach 2017 – 2019 przekraczała 10 tys., jednak w roku 2020 miała niższą wartość w stosunku do 2016 o 328 osób.

Wykres 54: Liczba czytelników w ciągu roku w bibliotekach zlokalizowanych w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

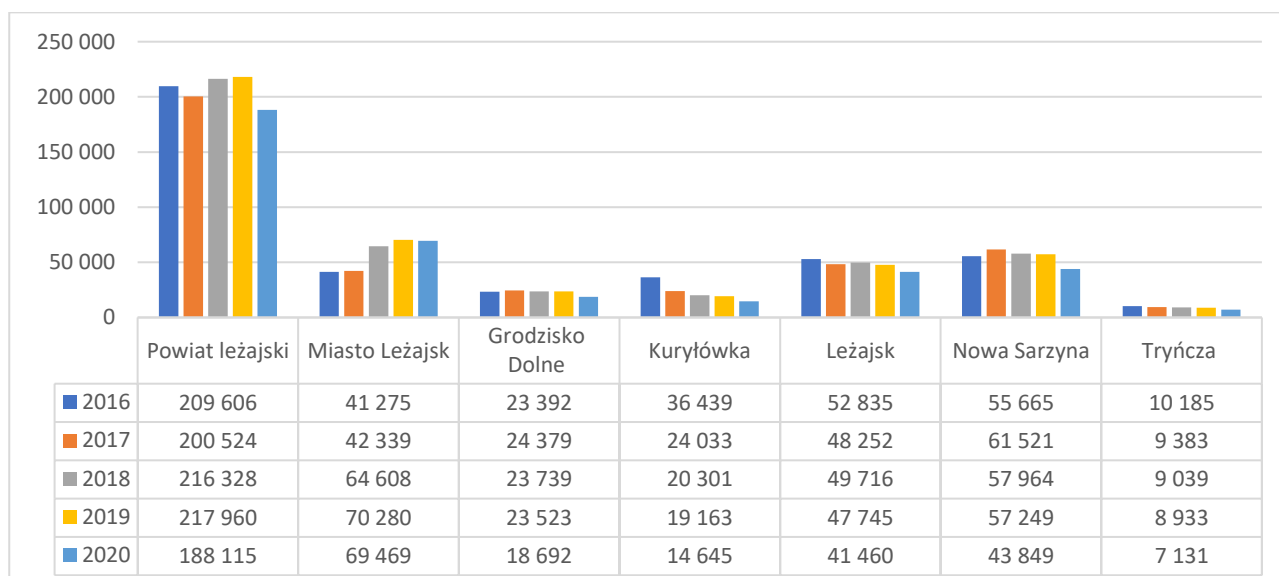
Wykres 55: Księgozbiór bibliotek zlokalizowanych w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W bibliotekach z Gminy Nowa Sarzyna i Gminy Leżajsk zgromadzono największy księgozbiór, najmniejszy dostępny jest w bibliotece w Gminie Kuryłówka. W bibliotece w Mieście Leżajsk wypożyczenia na zewnątrz stanowią 36,93 % wszystkich wypożyczeń na obszarze funkcjonalnym i jednocześnie ich liczba znacznie wzrosła w ciągu ostatnich pięciu lat. Na całym obszarze funkcjonalnym zaobserwować można spadek liczby wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz.

Wykres 56: Liczba wypożyczeń na zewnątrz księgozbioru w bibliotekach zlokalizowanych w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020

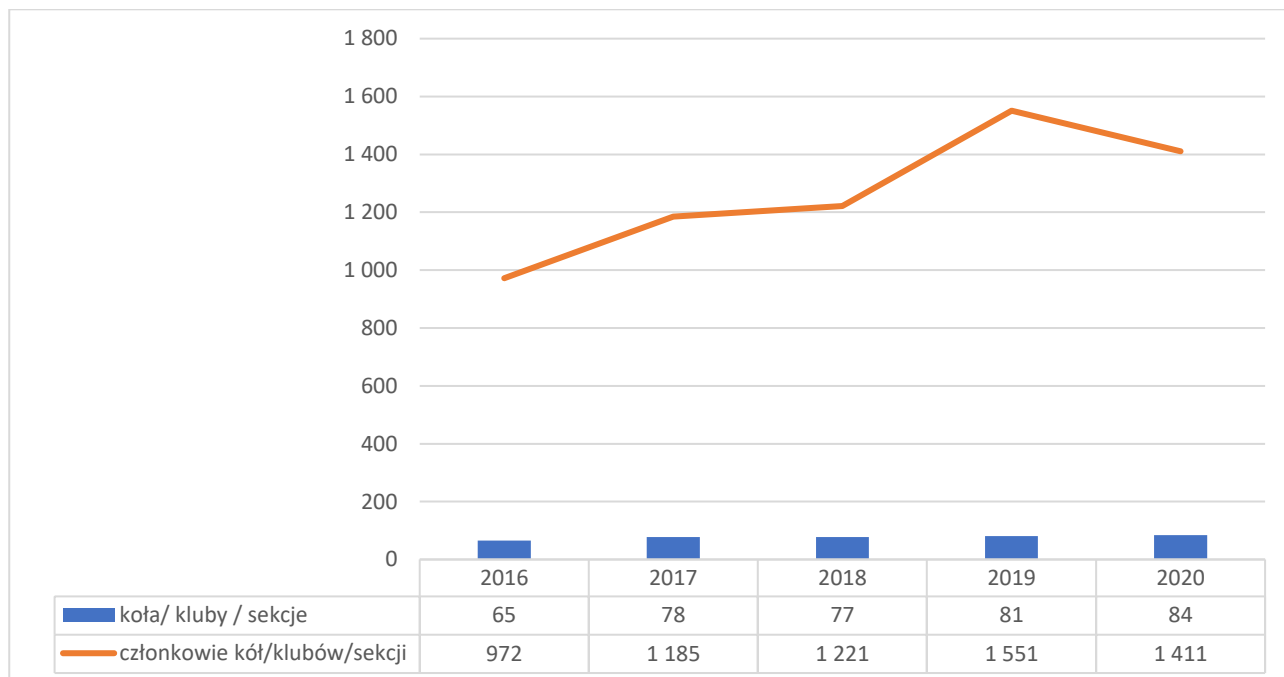

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W analizowanym okresie wzrosła liczba dostępnych dla mieszkańców OF kół, klubów i sekcji oraz ich uczestników. Liczba kół, klubów i sekcji wynosiła w 2020 roku 84 i wzrosła w stosunku do 2016 roku o

19 dostępnych form. W zakresie zaangażowania mieszkańców i członkostwa w takich formach aktywności ogólna liczba członków kół, klubów i sekcji wzrosła w ostatnich pięciu latach o 45,16 %, łącznie o 439 osób.

Wykres 57 Liczba kół, klubów i sekcji oraz ich członkowie na OF w latach 2016 - 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

1.7. JAKOŚĆ ŻYCIA

1.7.1. Środowisko naturalne

Obszar Funkcjonalny według regionalizacji Kondrackiego położony jest na obszarze Kotliny Sandomierskiej, mezoregionów: Doliny Dolnego Sanu, Płaskowyżu Kolbuszowskiego i Płaskowyżu Tarnogrodzkiego, Pradoliny Podkarpackiej.

Mezoregion Dolina Dolnego Sanu rozciąga się między wylotem Sanu z Karpat koło Przemyśla a jego ujściem do Wisły poniżej Sandomierza. Na północnym wschodzie sąsiaduje z Płaskowyżem Tarnogrodzkim i Równiną Biłgorajską, na południowym zachodzie z Podgórzem Rzeszowskim, Pradolina Podkarpacką, Płaskowyżem Kolbuszowskim i Równiną Tarnobrzeską. Płaskowyż Tarnogrodzki obejmuje część Gminy Kuryłówka i rozpościera się między dolinami Tanwi, Sanu i Szkła, a wałem Roztocza. Płaskowyż Kolbuszowski rozpościera się między dolinami Wisłoki i Sanu.

Obszar funkcjonalny położony jest w prowincji Północne Podkarpacie (zwanej też Kotlinami Podkarpackimi), makroregion Kotliny Sandomierskiej. Fizyczno-geograficzne zróżnicowanie położenia wpływa na specyfikę poszczególnych środowisk geograficznych:

- część OF usytuowana jest na polodowcowej wysoczyźnie morenowej, a cechami charakterystycznymi ukształtowania terenu są polodowcowe oczka wodne oraz parowy tzw. doły;
- centralna oraz północno-zachodnia część urozmaicona jest niewielkimi wzniesieniami zajętych przez duże kompleksy leśne.

Położenie na obszarze trzech mezoregionów powoduje zróżnicowanie krajobrazu – w obrębie doliny rzeki San – obszar jest płaskorówninny, natomiast leżący w obrębie Płaskowyżu Kolbuszowskiego, charakteryzuje się rzeźbą niskofalistą. Powierzchnia Płaskowyżu Kolbuszowskiego, Płaskowyżu Tarnogrodzkiego stwarza korzystne warunki do lokalizacji zabudowy. W obrębie Doliny Sanu, na obszarze

trasy zalewowej Sanu, starorzeczy, dolin bocznych, skarp i wąwozów występują niekorzystne warunki do lokalizacji jakiegokolwiek zabudowy.

Najlepsze gleby zaliczane do klas II, IIIa i IIIb występują w dolinie Sanu. Na OF występują również powierzchnie gleb najsłabszych V i VI klasy.

Obszar funkcjonalny posiada zasoby surowcowe. Na terenie Miasta Leżajsk wyznaczony został obszar górniczy pn. „Żołynia -Leżajsk –2” – to obszar występowania złóż gazu ziemnego a koncesje do 2019 roku posiadała PGNiG S.A. Drugim obszarem górniczym wyznaczonym na terenie Miasta Leżajsk jest obszar obejmujący kopaliny określane jako kruszywa naturalne. W Gminie Kuryłówka występują złoża gazu ziemnego pn. „Kuryłówka” oraz złoża piasków kwarcowych do produkcji cegieł wapienno-piaskowych pn. „Kulno- rej. Leżajsk”. W Gminie Nowa Sarzyna występują złoża piasków i pospółki wykorzystywane w budownictwie i do produkcji materiałów budowlanych. We wsi Łętownia, znajdują się udokumentowane złoża żwiru. W Gminie Nowa Sarzyna również udokumentowano złoża gazu ziemnego a obszar górniczy obejmuje północną część wsi Ruda Łańcucka oraz wieś Sarzyna. W Gminie Tryńcza zlokalizowane są złoża kruszywa naturalnego a w północno – zachodniej części obszaru Gminy występują złoża gazu ziemnego objęte Obszarem Górniczym pn. „Żołynia – Leżajsk”. Gmina Grodzisko Dolne położona jest poza zasięgiem intensywnej gospodarki górniczo-przemysłowej. Na jej terenie występują złoża gazu ziemnego oraz złoża piasków. Na terenie gminy Leżajsk na niewielką skalę eksploatowane są gliny i piaski.

Głównymi rzekami i potokami OF są: San, Wisłok, Malinianka, Jagódka, Trzebośnica, Mlecza, Leszczyńska. Meliorację wód na obszarze funkcjonalnym wspomagają zbiorniki retencyjne. Dodatkowo zbiorniki wzbogacają bioróżnorodność przez renaturalizację i rehabilitację lokalnych ekosystemów. Są niezbędne dla utrzymania poziomu wód gruntowych, stanowią źródło zasilania wód podziemnych. Dodatkowo, łagodzą skutki ekstremalnych zjawisk takich jak susza czy powódź oraz pełnią funkcję zabezpieczenia przeciwpożarowego. W praktyce, niektóre zbiorniki wykorzystywane są także dla celów rekreacyjnych, podnosząc atrakcyjność turystyczną OF. Zbiorniki wpływają na poprawę bilansu wodnego OF. Lokalizacja zbiorników na OF:

- Gmina Kuryłówka - zbiornik retencyjno-rekreacyjny w Ożannie, w Brzyskiej Woli, Kolonii Polskiej, Jastrzębcu, Kulnie,
- Gmina Grodzisko Dolne – Zbiornik „Czyste”,
- Gmina Leżajsk: Stare Miasto, Brzoza Królewska, Giedlarowa.

Obszar Funkcjonalny zaliczany jest do tzw. dzielnicy klimatycznej sandomiersko - rzeszowskiej. Rejon należy do najcieplejszych obszarów w kraju. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 7,5°C. Najniższe średnie temperatury ujemne występują w styczniu i lutym około -4,5°C, najwyższe lipcu +18,5°C. Okres wegetacyjny, określany występowaniem średniej temperatury ponad 5°C trwa około 224 dni, rozpoczyna się pod koniec marca, kończy w pierwszej dekadzie listopada. Temperatura w znacznym stopniu uzależniona jest od ukształtowania terenu.

Na terenie Obszaru Funkcjonalnego występują różne formy ochrony przyrody:

- Miasto Leżajsk:
 - rezerwat przyrody - Las Klasztorny (powierzchnia lasu w mieście stanowi aż 22,3%),
 - Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 - „Dolina Dolnego Sanu”,
 - użytki ekologiczne,
 - ochrona gatunkowa;
- Gmina Kuryłówka:
 - Kuryłowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
 - Rezerwat „Brzyska Wola”,
 - Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 - „Dolina Dolnego Sanu”,
 - 4 użytki ekologiczne – śródleśne mokradła we wsi Kulno i Brzyska Wola,
 - pomniki przyrody: gład narzutowy w miejscowości Brzyska Wola, lipa drobnolistna w miejscowości Brzyska Wola, 6 szt. lip drobnolistnych w miejscowości Dąbrowica;
- Nowa Sarzyna:

- Brzózniński Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Rezerwat florystyczny „Kołacznia”
- Obszary Natura 2000 na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna: Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Kołacznia, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Lasy Leżajskie”, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dolina Dolnego Sanu”,
- Gmina Tryńcza:
 - Sieniawski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Gmina Grodzisko Dolne
 - Zmysłowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
 - Rezerwat leśny „Zmysłówka”,
 - pomniki przyrody: 7 modrzewi polskich i lipa,
- Gmina Leżajsk:
 - Brzózniński Obszar Chronionego Krajobrazu,
 - Kuryłowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
 - Zmysłowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
 - Rezerwat torfowiskowy „Suchy Łuk”,
 - 5 pomników przyrody żywej chroniących 109 drzew, w tym grupowe pomniki przyrody, tj.: aleja modrzewiowa przy osadzie leśnej „Pod Lasem” oraz pomnik 29 buków.

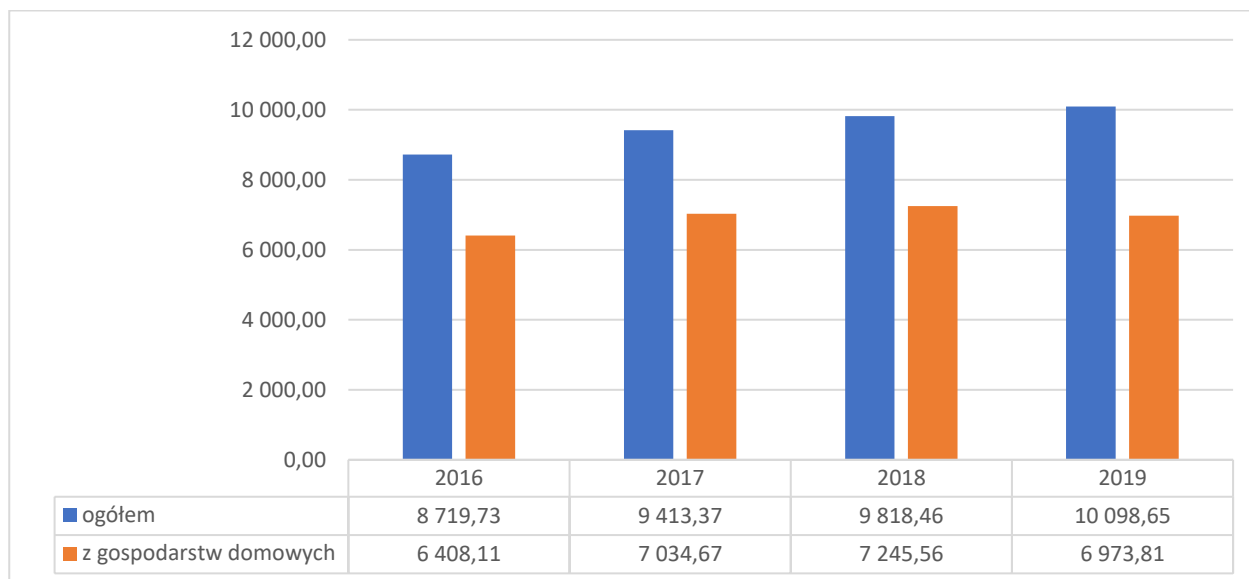
W zakresie jakości powietrza OF wykazuje się zróżnicowaniem. Najczęściej występującymi charakterystycznymi zanieczyszczeniami powietrza są: pyły, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek i dwutlenek węgla. Największym antropogenicznym źródłem emisji jest proces spalania paliw, w tym emisja ze środków transportu. Emisja komunikacyjna stwarza zagrożenie w pobliżu dróg o dużym natężeniu ruchu kołowego. Zatem najbardziej narażonymi na problemy jakości powietrza są miasta: Leżajsk i Nowa Sarzyna. Wpływ na zanieczyszczenie powietrza mają również lokalne przestarzałe kotłownie pracujące dla potrzeb centralnego ogrzewania, ogrzewania lokali mieszkalnych oraz małe przedsiębiorstwa spalające węgiel w celach grzewczych i technologicznych. Głównym paliwem w sektorze gospodarki komunalnej jest węgiel a stare urządzenia grzewcze posiadają niską sprawność. Największymi emitentami zanieczyszczeń do powietrza są: lokalne kotłownie przy szkołach i budynkach użyteczności publicznej, kotłownie indywidualne w gospodarstwach domowych, komunikacja. Źródłem znaczącej emisji gazowej i pyłowej są również kotły do parzenia wiktliny. Działalność ich jest sezonowa i niekontrolowana.

1.7.2. Ochrona środowiska

Chcąc zachować wszelkie walory przyrodnicze, stanowiące nie tylko atrakcję turystyczną, ale również wpływające na jakość życia w gminie, niezwykle ważne jest stosowanie odpowiednich rozwiązań w kwestii ochrony środowiska. Pierwszą z nich jest gospodarka odpadami.

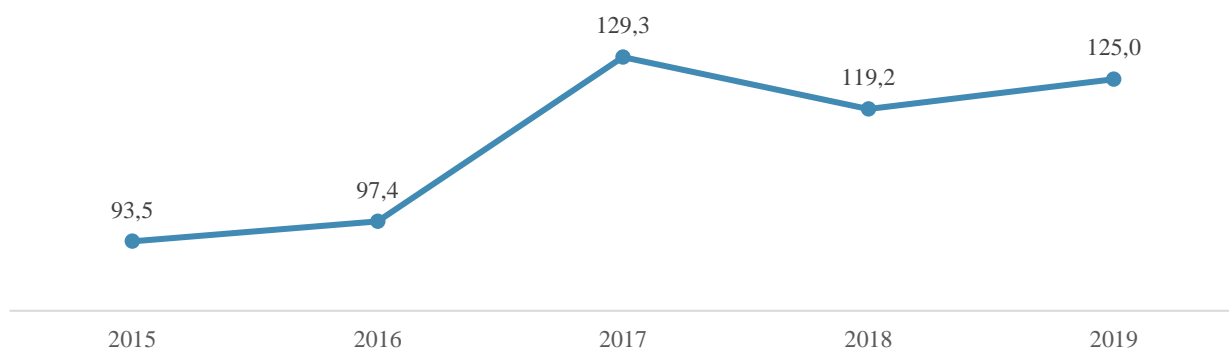
Zmieszane odpady komunalne to odpady zebrane w ciągu roku bez odpadów zebranych selektywnie i wyselekcjonowanych z frakcji suchej. W 2019 r. na terenie OF zebrano ponad 10 098,65 ton zmieszanych odpadów komunalnych ogółem, w tym ponad 6 973 ton z gospodarstw domowych. Masa zebranych odpadów komunalnych ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2019 r. na terenie OF wyniosła średnio 125 kg – o 33 więcej niż w 2015 r.

Wykres 58: Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku (w t) ogółem i z gospodarstw domowych na terenie OF w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

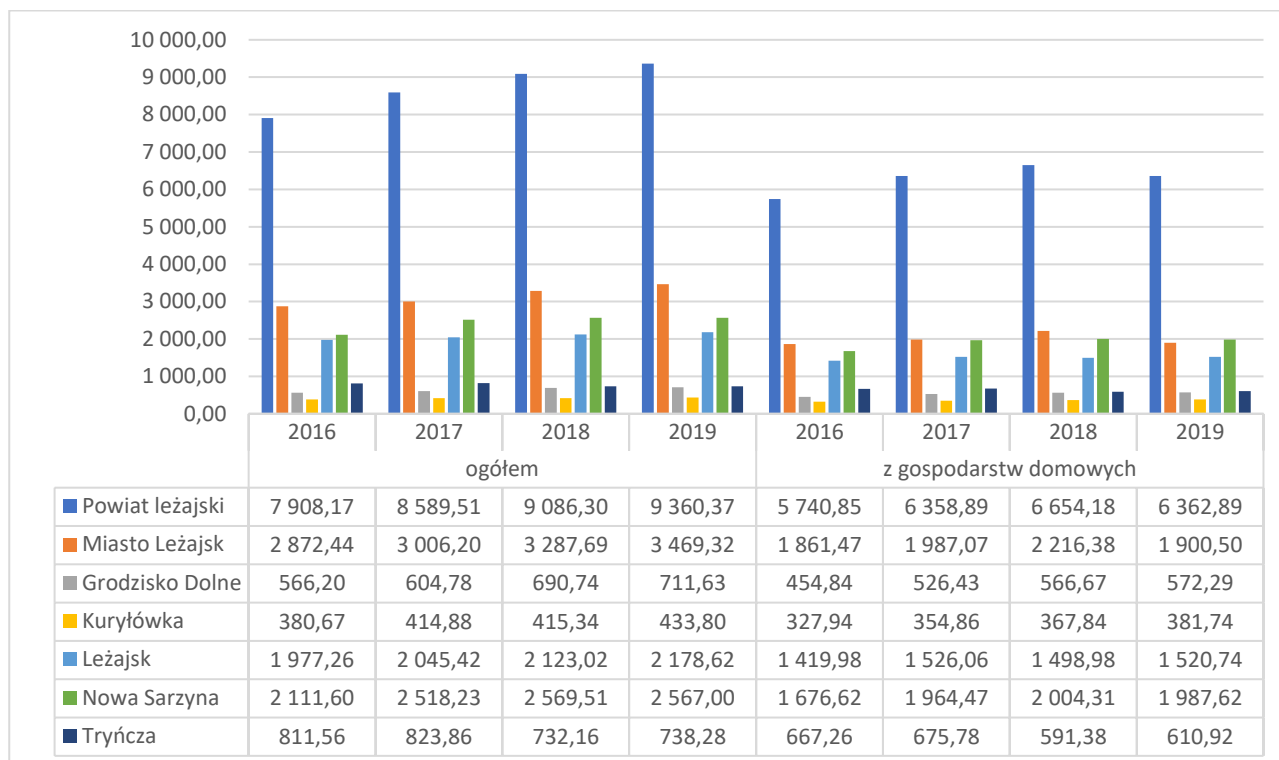
Wykres 59: : Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w kg) na terenie OF w latach 2015-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Na całym OF ilość odpadów komunalnych w analizowanym okresie wzrosła. Wyjątek w tym zakresie stanowi Gmina Tryńcza. W Gminie w roku 2016 odnotowano 811,56 t odpadów, natomiast w 2019 r. już 736,28 t (co oznacza spadek o ponad – 9%). W Mieście Leżajsk od 2016 r. ilość odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku systematycznie rosła, osiągając w 2019 r. 3 469,32 t (wzrost o ponad 27 %). W Gminie Leżajsk najwięcej ton zmieszanych odpadów zebrano w 2018 r. i 2019 r. (2 123,02 t oraz 2 178,62 t.). W Gminie Kuryłówka i Grodzisko Dolne zebrano najmniej odpadów komunalnych (w Gminie Kuryłówka było to ponad 433 t. a w Gminie Grodzisko Dolne prawie 712 t.). W Gminie Nowa Sarzyna ilość ton zebranych odpadów rosła od 2015 r. do 2019 r. o 2,61%.

Wykres 60: Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku (w t) ogółem i z gospodarstw domowych w poszczególnych JST na terenie OF w latach 2016-2019

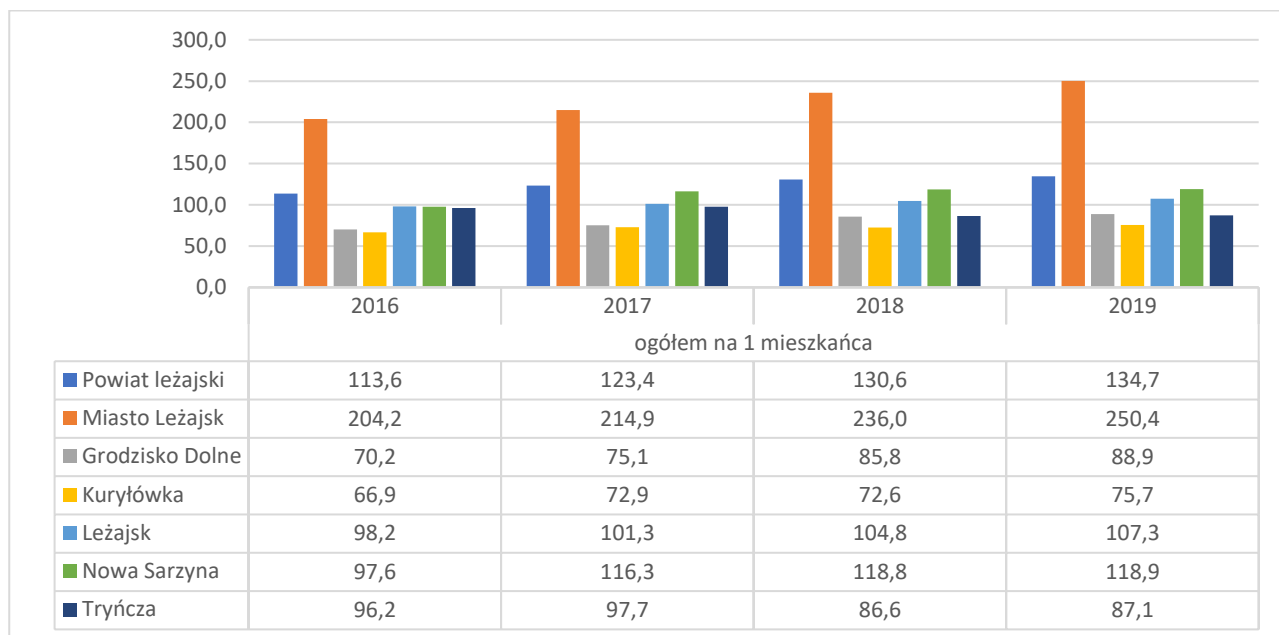

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W zakresie odpadów komunalnych z gospodarstw domowych w Powiecie Leżajskim od 2016 r. ilość ich systematycznie rosła i w 2019 r. osiągnęła 6 362,89 t.

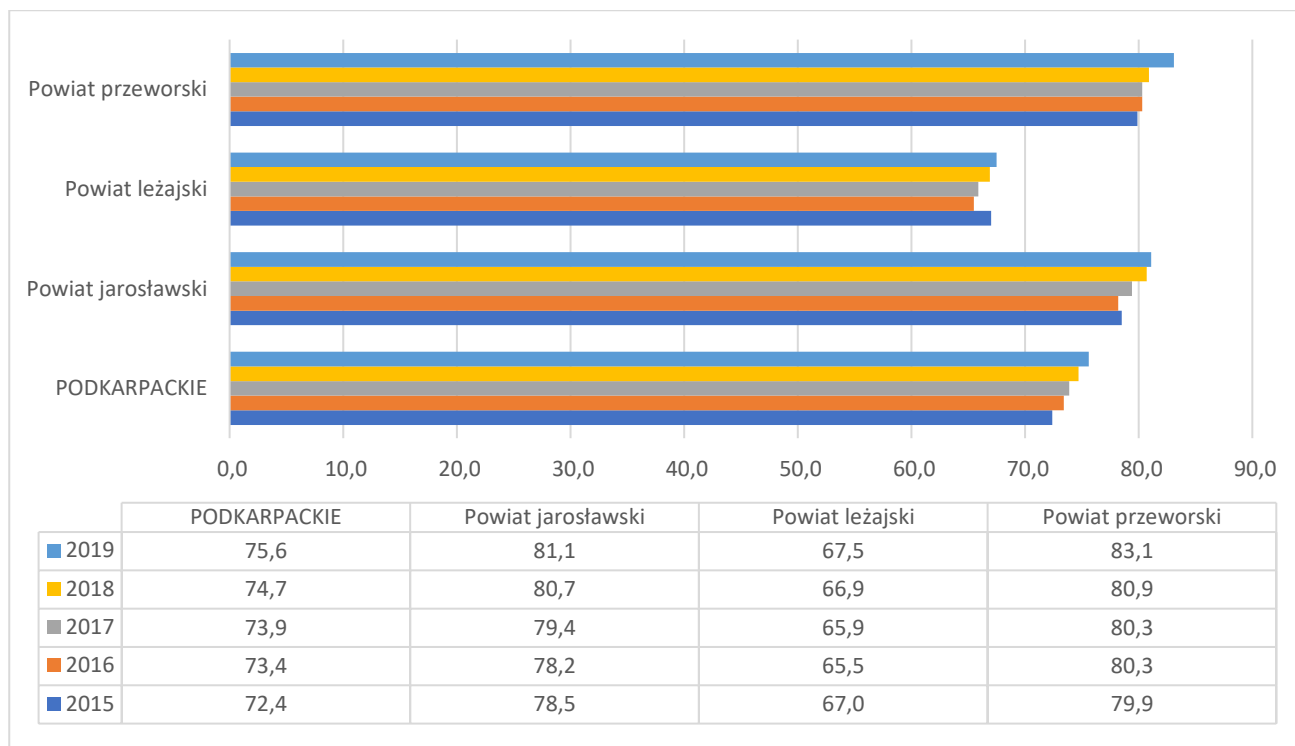
W analizowanym okresie najwyższy wskaźnik zebranych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca odnotowano w Mieście Leżajsk, w 2019 r. wskazywał on 250,4 kg.. Najniższą wskaźnik przypadał na Gminę Kuryłówka (75,7 kg), Gminę Tryńcza (87,1 kg) oraz Gminę Grodzisko Dolne (88,9 kg). W Gminie Nowa Sarzyna wskaźnik ten w latach 2017-2019 utrzymywał się na podobnym poziomie, kolejno 116,3 , 118,8 oraz 118,9 kg na 1 mieszkańca.

Wykres 61: Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w kg) w poszczególnych JST na terenie OF w latach 2016-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

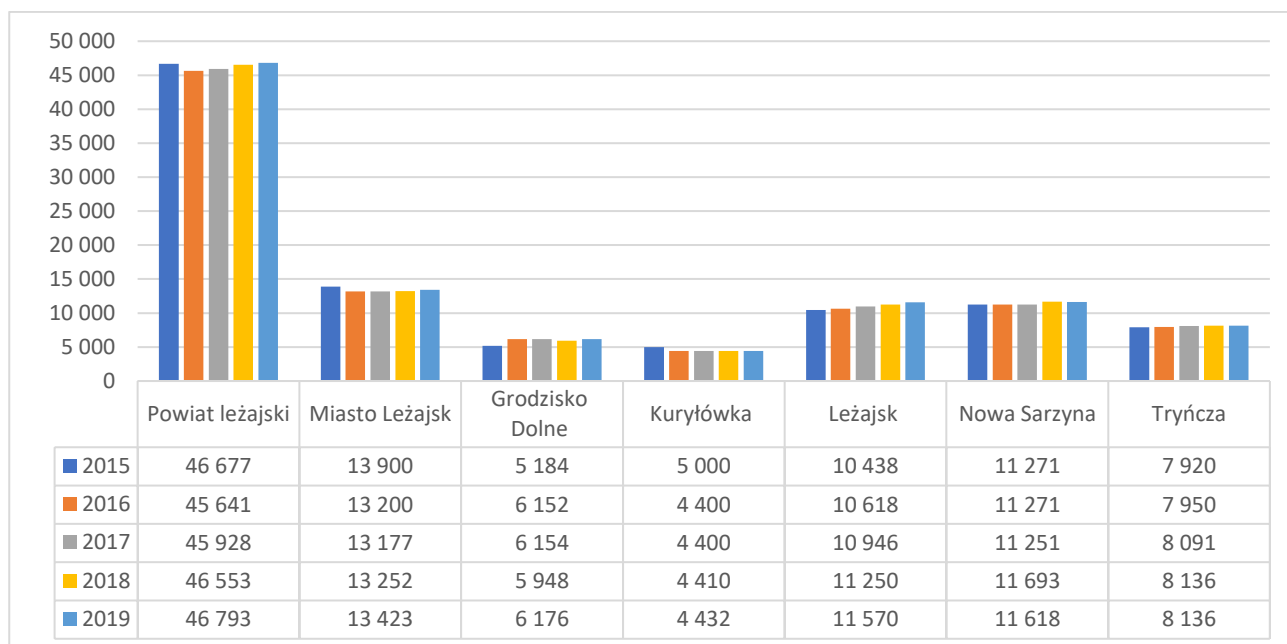
Wykres 62 Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności w latach 2015 - 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W zakresie ochrony wody, wykorzystanie oczyszczalni ścieków w ramach odprowadzania ścieków komunalnych obrazuje poziom jakości życia w kontekście środowiskowym. Analizując dane dla powiatów w latach 2015 – 2019 poziom ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności w Powiecie Leżajskim utrzymywał się na zbliżonym poziomie, wykazując jednak tendencję spadkową. Średnia dla Powiatu jest niższa od danych sąsiadujących Powiatu Przeworskiego i Jarosławskiego oraz województwa podkarpackiego.

Wykres 63 Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich w Powiecie Leżajskim również utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Wzrost wskaźnika w okresie 2015 – 2019 odnotowały: Gmina Tryńcza (7 920 os. w 2015 r. wzrost do 8 136 os. w 2019 r.), Gmina Leżajsk (w 2015 r. – 10 438 os. a w roku 2019 – 11 570) oraz Gmina Grodzisko Dolne (w 2015 r. 5 184 os. a w 2019 r. – 6 176 os.). W pozostałych Gminach OF wskaźnik ten jest niższy w roku 2019 w stosunku do roku 2015.

O jakości środowiska przyrodniczego świadczy również obecność terenów zielonych o charakterze publicznym do wykorzystania przez mieszkańców obszaru. Na terenie obszaru funkcjonalnego w 2019 roku samorządy udostępniały mieszkańcom 2 parki spacerowo – wypoczynkowe w Gminach Nowa Sarzyna, Grodzisko Dolne oraz Mieście Leżajsk. W Gminach tych funkcjonowały również zieleńce publiczne. Zdecydowanym liderem w tej materii jest Gmina Nowa Sarzyna, która zapewniała w 2019 roku czternaście zieleńcy.

Wykres 64 Tereny zieleni w gestii samorządów w poszczególnych JST OF w latach 2015 -2019 (szt.)

Nazwa	parki spacerowo - wypoczynkowe					zieleńce				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat leżajski	2	2	2	2	2	18	18	18	18	18
Miasto Leżajsk	0	0	0	0	0	3	3	3	3	3
Grodzisko Dolne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nowa Sarzyna	1	1	1	1	1	14	14	14	14	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Samorządy należące do OF realizują działania służące ochronie środowiska. Na najważniejszych należy zaliczyć:

- systematyczną rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- inwestycje w infrastrukturę OZE tj. montaż kolektorów solarnych, instalacji fotowoltaicznych, pomp ciepła czy zakup kotłów na biomasę, dedykowane mieszkańcom oraz obiektom użyteczności publicznej,
- zbieranie, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest,

- termomodernizacje obiektów użyteczności publicznej,
- wymiana oświetlenia ulicznego na ledowe,
- prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych,
- konserwacja i rozwój nasadzeń zieleni publicznej,
- edukacja ekologiczna mieszkańców.

1.7.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

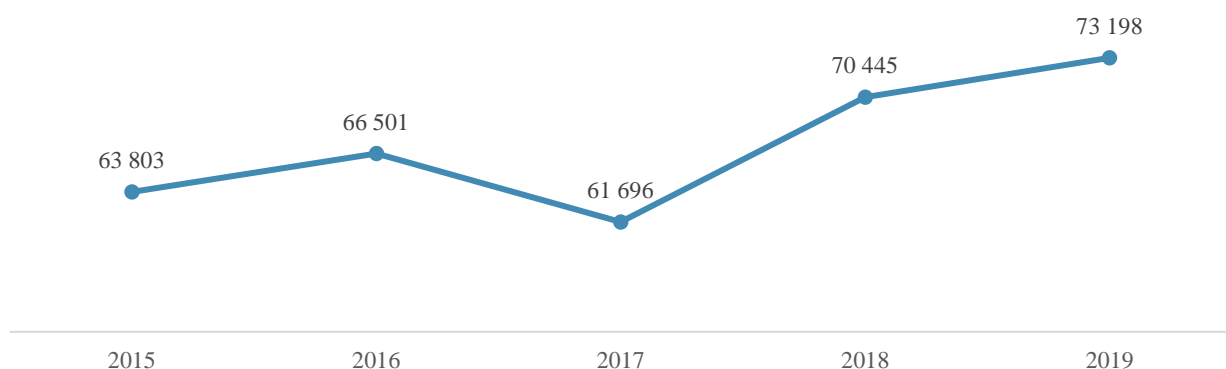
Zadania z zakresu opieki zdrowotnej na terenie Obszaru Funkcjonalnego wykonywane są za pośrednictwem ośrodków zlokalizowanych w poszczególnych JST:

- Powiat Leżajski
 - Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Leżajsku – w skład zespołu wchodzi: Szpital pw. Matki Bożej Pocieszenia, przychodnia specjalistyczna, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy, Centrum Rehabilitacji Lecznicy, centralne laboratorium, zakład diagnostyki obrazowej, Poradnia Medycyny Pracy, pracownia cytologiczna, gabinet lekarza POZ, gabinet pielęgniarki POZ, Zakład Endoskopii Diagnostycznej i Zabiegowej. Szpital dysponuje bazą 417 łóżek na 14 oddziałach szpitalnych, w tym czterema stanowiskami resuscytacyjno-zabiegowymi, dwoma stanowiskami intensywnej terapii oraz ośmioma stanowiskami obserwacyjnymi w SOR i 23 miejscami dla noworodków w Oddziale Noworodkowym.
- Miasto Leżajsk
 - NZOZ „Medica,
 - NZOZ „Lekarz Rodzinny”,
 - Poradnia Medycyny Rodzinnej „Przychodnia pod Klasztorem”,
 - NZOZ „Medyk”,
 - NZOZ „Derma-Med”,
 - NZOZ „Solar-Med”,
 - NZOZ Medyczne Laboratorium Diagnostyczne,
 - NZOZ Specjalistyczny Zakład Rehabilitacji.
- Gmina Leżajsk
 - NZOZ „Medycyna Rodzinna” - Giedlarowa, z Punktem Lekarskim w Biedaczowie,
 - NZOZ Brzoza Królewska,
 - NZOZ „Medyk” w Wierzawicach,
 - NZOZ „Medyk” w Piskorowicach.
- Gmina Kuryłówka:
 - Gabinet Rehabilitacji VITAL – REH,
 - NZOZ - Centrum Medyczne,
 - Przychodnia Stomatologiczna,
 - Punkt Lekarski w Brzyskiej Woli,
 - Punkt Lekarski w Kuryłówce.
- Gmina Nowa Sarzyna:
 - NZOZ Przychodnia „SANTE” w Nowej Sarzynie
 - NZOZ Lekarz rodzinny Małecki, Woźnica w Nowej Sarzynie,
 - Przychodnia nr 1 NZOZ Centrum Zdrowia „Panorama” w Nowej Sarzynie,
 - NFZ NZOZ „MEDYCYNIA” w Nowej Sarzynie,
 - Centrum Medyczne „MEDYK” z siedzibą w Rzeszowie Ośrodek Zdrowia w Woli Zarczyckiej,
 - NZOZ „JUTRZENKA” w Sarzynie.
- Gmina Grodzisko Dolne:
 - NZOZ Centrum zdrowia „Panorama” Sp. z o.o., Ośrodek Zdrowia w Grodzisku Dolnym,

- NZOZ w Wólce Grodziskiej,
- NZOZ „Zdrowie”, Ośrodek Zdrowia w Grodzisku Dolnym.
- Gmina Tryńcza:
 - Ośrodek Zdrowia Tryńcza,
 - Przychodnia POZ Gniewczynie Łańcuckiej,
 - Punkt Lekarki Jagiełła,
 - Zakład Rehabilitacji Tryńcza,
 - Gabinet Rehabilitacji FIZJOMAS.

W analizowanym okresie liczba porad lekarskich udzielanych w ramach podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na terenie OF wzrosła od 63 803 w 2015 r. do 73 198 w 2019 r. Najmniej porad udzielono w 2017 r. – wówczas ich liczba wyniosła 61 696. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców OF wynik ten oznaczał średnio 2 porady przypadające na jednego mieszkańca.

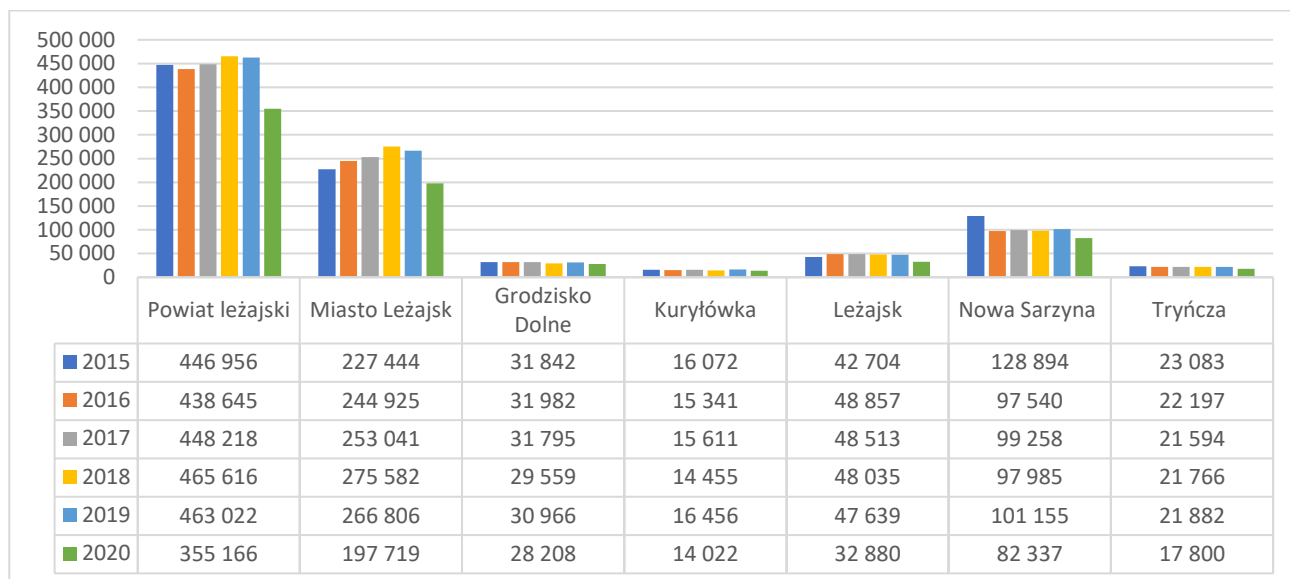
Wykres 65 Porady lekarskie w ramach podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na terenie OF w latach 2015 - 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W analizowanym okresie we wszystkich samorządach należących do OF odnotowano spadek w ilości udzielonych porad. Szczególna różnica w zakresie obniżenia ilości porad przypada na rok 2020, w którym od marca rozpoczęła się w kraju pandemia COVID – 19 i towarzyszące pandemii liczne ograniczenia w możliwości korzystania z porad lekarskich. Ich liczba oscylowała w granicach 355 tys. w Powiecie Leżajskim. W Mieście Leżajsk liczba porad w 2020 r. wyniosła 197 719 i była niższa niż w 2016 r. o ponad 29 tys. porad. W Gminie Grodzisko Dolne spadek ilości udzielonych porad między rokiem 2015 a 2020 o 3 634 porady. W Gminie Kuryłówka w analizowanym okresie udzielono najwięcej porad w roku 2019 tj. 16 456 porad (ponad 2,7 tys. więcej niż w kolejnym 2020 r.). W Gminie Leżajsk w okresie 2015 – 2019 następował systematyczny wzrost ilości udzielanych porad – ich ilość w okresie pięciu lat wzrosła o 11,56 %, natomiast w 2020 r. obniżyła się o ponad 9 tys. w stosunku do 2015 r. W Gminie Nowa Sarzyna w latach 2016 – 2018 odnotowano spadek liczby udzielanych porad lekarskich (między 97 a 99 tys.), następnie w roku 2019 ich liczba gwałtownie wzrosła i wynosiła 101 155, by w roku 2020 spaść do poziomu 82 337 porad. W gminie Tryńcza liczba udzielanych porad ulegała nieznacznym wahaniom, jednak spadek w roku 2020 w stosunku do 2015 jest duży i wynosi – 22,89 %.

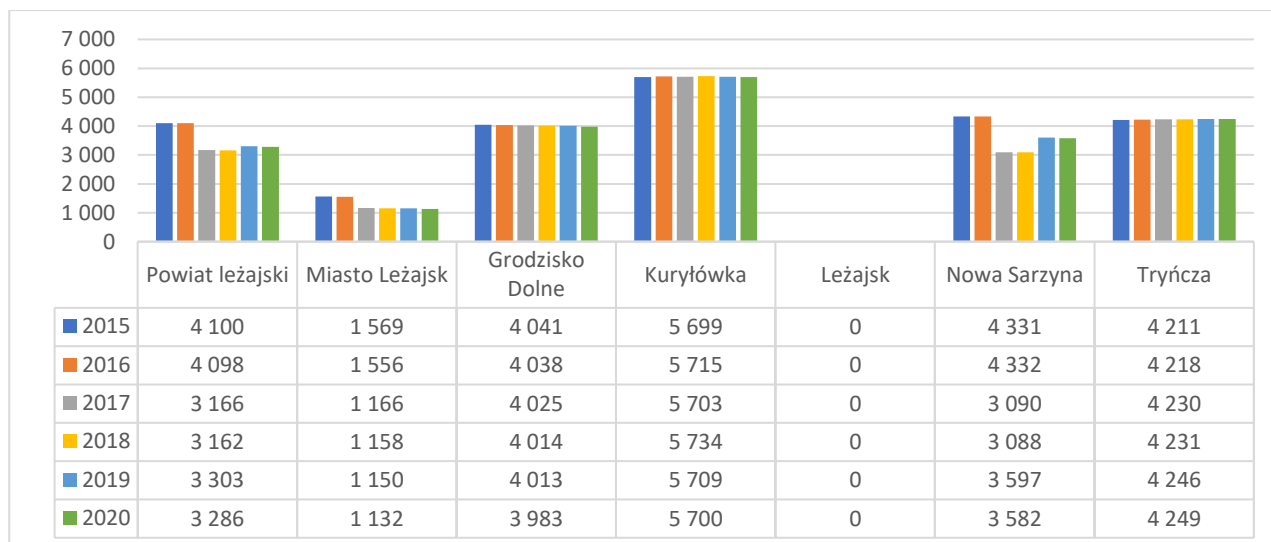
Wykres 66 Porady lekarskie w ramach podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Na OF dostęp do aptek i punktów aptecznych nie jest równomierny – na terenie Gminy Leżajsk nie funkcjonują apteki a mieszkańcy zaopatrują się w sąsiadującym mieście Leżajsk. Najwyższy wskaźnik ludności na aptekę ogólnodostępną ze wszystkich gmin OF osiąga Gmina Kuryłówka – w roku 2020 jego wartość wynosiła 5700 osób na punkt, co oznacza najmniejszą ilość ogólnodostępnych aptek. Wysokie nasycenie aptekami na tle innych gmin OF odnotowało Miasto Leżajsk – w roku 1 132 mieszkańców przypadających na ogólnodostępną aptekę.

Wykres 67 Apteki i punkty apteczne. Ludność na aptekę ogólnodostępną w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Każda JST wchodząca w skład OF prowadzi instytucję pomocy społecznej, realizując zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej i pokrewnych.

Na poziomie gmin ośrodki pomocy społecznej są jednostkami organizacyjnymi wykonującymi zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej⁷. Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie

⁷ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.2019.1507 t.j., z późn. zm.).

pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych wyżej okoliczności, których dochód nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, tj.:

- dla osoby samotnie gospodarującej 701 zł;
- dla osoby w rodzinie 528 zł.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń (pieniężnych bądź niepieniężnych),
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Świadczeniami z pomocy społecznej są świadczenia pieniężne i niepieniężne.

1. świadczenia pieniężne to przede wszystkim:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie,
- świadczenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;

2. świadczenia niepieniężne to głównie:

- praca socjalna,
- poradnictwo,

- bilet kredytowany,
- posiłek,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- sprawienie pogrzebu,
- udzielenie schronienia,
- kierowanie do domu pomocy społecznej,
- niezbędne ubranie.

Podstawowym aktem prawnym w oparciu, o który ośrodek pomocy społecznej realizuje swoje zadania jest ustawa o pomocy społecznej, określająca zadania, formy świadczeń i zasady ich przyznawania. Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielenia pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc społeczna może być świadczona w formie pieniężnej i niepieniężnej, a podstawą przyznania pomocy – niezależnie od formy – jest przeprowadzony wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania i wydanie na tej podstawie stosownej decyzji administracyjnej.

Od 2019 zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych gminy samodzielnie lub w partnerstwie z innymi samorządami mogą powoływać centra usług społecznych. Zgodnie z ustawą centra świadczyć mogą usługi społeczne z zakresu: polityki prorodzinnej, wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej, pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia, wspierania osób niepełnosprawnych, edukacji publicznej, przeciwdziałania bezrobociu, kultury, kultury fizycznej i turystyki, pobudzania aktywności obywatelskiej, mieszkalnictwa, ochrony środowiska, reintegracji zawodowej i społecznej, które podejmowane są przez gminę w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej zgodnie z zasadą powszechności.

W zakresie instytucjonalnym w gminach należących do obszaru funkcjonalnego działają następujące instytucje pomocy społecznej i pokrewne:

- Miasto Leżajsk:
 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku,
- Gmina Leżajsk:
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku,
- Gmina Nowa Sarzyna:
 - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarzynie,
 - Ośrodek Rewalidacyjno – Wychowawczy w Nowej Sarzynie,
- Gmina Grodzisko Dolne:
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach,
- Gmina Kuryłówka:
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuryłówce,
- Gmina Tryńcza:
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tryńczy (obecnie przekształcane w Centrum Usług Społecznych w Tryńczy).

dotkniętych długotrwałą lub ciężką chorobą. W samej Gminie Leżajsk w roku 2020 30 dzieci do 16 roku życia i 229 osób po 16 roku życia posiadało orzeczenia o niepełnosprawności, 3 dzieci posiadało opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju.

W roku 2020 w poszczególnych ośrodkach pomocy społecznej korzystało ze wsparcia w formie pieniężnej i niepieniężnej kolejno: Miasto Leżajsk – 733 rodziny, Gmina Tryńcza – 255 rodziny, Gmina Nowa Sarzyna – 578 rodzin, Gmina Kuryłówka – 182 rodziny, Gmina Grodzisko Dolne - 137 rodzin, Gmina Leżajsk – 784 rodziny.

Usługi społeczne dla mieszkańców świadczone są również przez instytucje i formy wsparcia ukierunkowane na wsparcie potrzeb społeczności lokalnej wynikających z trendów demograficznych i postępującego starzenia się społeczeństwa oraz tendencji cywilizacyjnych związanych z rosnącą liczbą osób o specjalnych potrzebach, dla których niezbędne jest zapewnienie różnych form usług opiekuńczych. Do najważniejszych tego typu instytucji należą:

- „Dom Miłosierdzia” , w którym działa Dzienny Dom Seniora w Wólce Małkowskiej, gm. Tryńcza,
- Dzienny Dom Opieki „Jak w domu” w Gniewczynie Łańcuckiej, gm. Tryńcza,
- Klub Senior + w miejscowości Jagiełła, gm. Tryńcza,
- Klub Seniora w Głogowcu, Tryńczy, gm. Tryńcza,
- Dzienny Dom Pobytu w Nowej Sarzynie,
- Klub „Senior +” w Nowej Sarzynie,
- Klub Seniora w Ożannie, gm. Kuryłówka,
- Dzienny Dom Pomocy dla Osób Starszych w Grodzisku Dolnym,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach i Filia w Zmysłowiec,
- Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Laszczynach,
- Kluby Seniora w Grodzisku Dolnym, w Chodaczowie, w Opaleniskach oraz w Wolce Grodzkiej.

Cieszącymi się zainteresowaniem nowymi formami wsparcia wymagającymi w przyszłości rozwoju i zwiększenia dostępności są: opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze realizowane przez ośrodki pomocy społecznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi, usługi asystenta rodziny, poradnictwo specjalistyczne, pomoc seniorom z wykorzystaniem wolontariatu i samopomocy. Na terenie Gmin Tryńcza oraz Gminy Nowa Sarzyna działa Centrum Integracji Społecznej. Centrum ukierunkowane jest na aktywizację społeczną – zawodowa osób narażonych na marginalizację społeczną. W Gminie Nowa Sarzyna funkcjonują spółdzielnie socjalne: Spółdzielnia socjalna „Eureka” w Nowej Sarzynie, Spółdzielnia socjalna „Zielona” w Nowej Sarzynie, Spółdzielnia socjalna „Projekt Remiza” w Łętowni. W Gminie Tryńcza funkcjonuje Spółdzielnia Socjalna „Gorzyczanka” w Gorzycach.

W ramach usług społecznych promujących wsparcie rodziny i zatrudnienia na obszarze funkcjonalnych działają instytucje zapewniające opiekę dla dzieci do lat 3 w formie żłobków i klubów dziecięcych. W podziale na poszczególne gminy OF opieka przedstawia się następująco:

- Klub Dziecięcy „Bajkolandia”, 20 miejsc – Miasto Leżajsk,
- Żłobek Miejski, 24 miejsca – Miasto Leżajsk,
- Żłobek „Tęczowa Kraina”, 10 miejsc – gm. Tryńcza,
- Klub Malucha „Perełka”, a obecnie Akademia Młodego Odkrywcy.

1.7.4. Bezpieczeństwo

Jednostki samorządu terytorialnego wchodzące w skład OF podlegają pod zasięg działania Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku (Gmina Leżajsk, Gmina Grodzisko Dolne, Gmina Kuryłówka oraz Gmina Nowa Sarzyna, Miasto Leżajsk) i Komendy Powiatowej Policji w Przeworsku (Komisariat Policji w Sieniawie obsługujący Gminę Tryńcza).

Zasadniczym zadaniem policji jest zapobieganie, zwalczanie i ograniczanie przestępczości. KPP realizują zadania uwzględniając podstawowe zagrożenia na podległym terenie, zakładające ograniczenie dynamiki popełnianych przestępstw przy jednoczesnym zwiększaniu ich wykrywalności.

Na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego wpływa przede wszystkim poziom zagrożenia przestępczością, w tym przestępczością pospolitą, zagrożenie wykroczeniami (głównie przeciwko mieniu oraz porządkowi i spokojowi publicznemu), zagrożenie przestępstwami i wykroczeniami w ruchu drogowym, a także zakres występowania różnego rodzaju patologii społecznych.

Za bezpieczeństwo publiczne odpowiadają również inne instytucje:

- troska o zdrowie ludzkie i zabezpieczenie przez szkodliwością i uciążliwością środowisk, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych - Powiatowa Stacja Epidemiologiczno – Sanitarna w Leżajsku i Powiatowa Stacja Epidemiologiczno – Sanitarna w Przeworsku,
- ochrony zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwo produktów pochodzenia zwierzęcego i żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym – Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Leżajsku i Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Przeworsku,
- bezpieczeństwo i przestrzeganie stosowania przepisów prawa budowlanego – Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Leżajsku, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Przeworsku.

Jednym z zadań realizowanych przez JST jest zapewnienie porządku publicznego i bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Bezpośrednio za ten obszar odpowiada Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Leżajsku (w tym Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Nowej Sarzynie) i Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Przeworsku. Na terenie OF bezpieczeństwo przeciwpożarowe zapewniają również następujące jednostki straży pożarnej:

- 1) Gmina Leżajsk: OSP Brzoza Królewska, OSP Biedaczów, OSP Giedlarowa, OSP Piskorowice, OSP Rzuchów, OSP Chałupki Dębniańskie, OSP Dębno, OPS Wierzawice, OSP Przychojec, OSP Hucisko, OSP Stare Miasto;
- 2) Gmina Kuryłówka: OSP Brzyska Wola, OSP Dąbrowica, OSP Jastrzębiec, OSP Kolonia Polska, OSP Kulno, OSP Kuryłówka, OSP Ożanna, OSP Słoboda, OSP Wólka Łamana;
- 3) Gmina Nowa Sarzyna: OSP Sarzyna, OSP Wola Zarczycka, OSP Łętownia, OSP Jelna, OSP Ruda Łańcucka, OSP Łukowa, OSP Tarnogóra, OSP Wólka Łętowska;
- 4) Gmina Grodzisko Dolne: OSP Grodzisko Dolne „Miasto”, OSP Grodzisko Dolne, OPS Grodzisko Górne, OSP Wólka Grodziska. OSP Zmysłówka, OSP Laszczyny, OSP Chodaczów, OSP Podlesie, OSP Grodzisko Nowe;
- 5) Gmina Tryńcza: 2. Jednostki OSP: OSP w Tryńczy, OSP w Głogowcu, OSP w Gniewczynie Łańcuckiej, OSP w Gniewczynie Trynieckiej, OSP w Gorzycach, OSP w Jagielle, OSP w Ubieszynie.

Szkolenie czynnych członków OSP odbywa się na bieżąco, zgodnie z wymogami Państwowej Straży Pożarnej w Przeworsku i Leżajsku. Jednostki systematycznie zakupują sprzęt ratowniczo – gaśniczy i samochody bojowe.

1.8. FINANSE SAMORZĄDU

Rola i znaczenie samorządu terytorialnego oraz możliwości rozwoju danego regionu związane są z procesem decentralizacji finansów publicznych. Zwiększający się zakres zadań samorządów spowodowany jest zmianami społeczno-ekonomicznymi oraz praktyczną efektywniejszą możliwością rozwiązywania problemów mieszkańców bliżej ich miejsca zamieszkania. Wraz z pojawianiem się nowych zadań w samorządach nie następuje jednak proporcjonalny wzrost dochodów publicznych. W konsekwencji obserwujemy zjawisko zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego. Ta ograniczoność środków finansowych w stosunku do zakresu realizowanych zadań bieżących i potrzeb inwestycyjnych stanowi jeden z podstawowych problemów samorządu terytorialnego. Poziom, struktura dochodów budżetowych warunkują rozwój i aktywność inwestycyjną gminy.

Budżet stanowi podstawę prowadzenia gospodarki finansowej JST. Budżet to roczny plan dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów, przygotowywany przez organ wykonawczy, a przyjmowany przez organ stanowiąco - kontrolny w formie uchwały budżetowej na określony rok budżetowy.

Faktyczną kondycję finansową gmin potwierdza zdolność do wykonywania zadań i powiększania majątku przy jednoczesnym dążeniu do osiągnięcia równowagi budżetowej.

Dochodami jednostek samorządu terytorialnego są: dochody własne, subwencja ogólna, dotacje celowe z budżetu państwa, środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, inne środki określone w odrębnych przepisach.

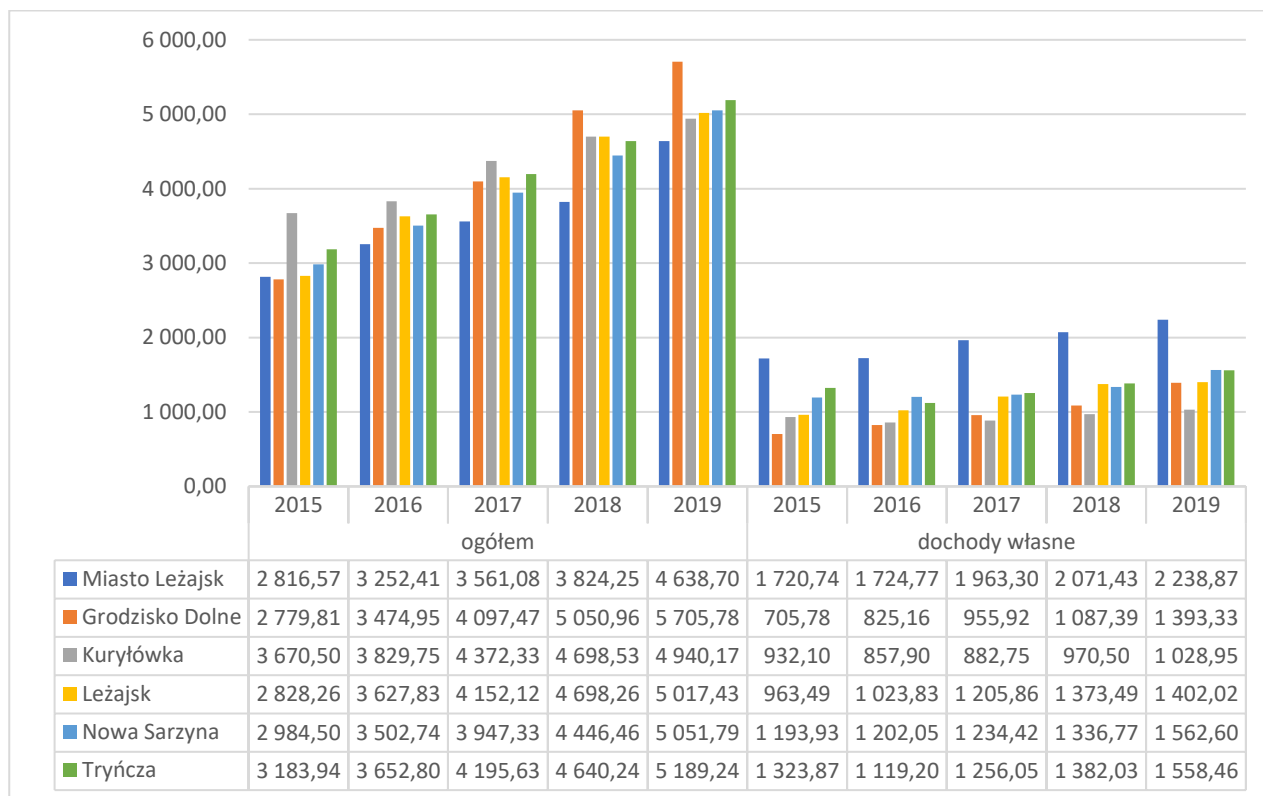
Źródłami dochodów własnych gminy są: wpływy z podatków: od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej, od spadków i darowizn, od czynności cywilnoprawnych, wpływy z opłat: skarbowej, targowej, miejscowej, uzdrowskiej i od posiadania psów, reklamowej, eksploatacyjnej, innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów, dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych, dochody z majątku gminy, spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy, dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach, 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego, inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów.

Źródłami dochodów własnych powiatu są: wpływy z opłat stanowiących dochody powiatu, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów, dochody uzyskiwane przez powiatowe jednostki budżetowe oraz wpłaty od powiatowych zakładów budżetowych, dochody z majątku powiatu, spadki, zapisy i darowizny na rzecz powiatu, dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach, 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, odsetki od pożyczek udzielanych przez powiat, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody powiatu, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych powiatu, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego, inne dochody należne powiatowi na podstawie odrębnych przepisów.

Wysokość udziału we wpływach z:

- podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy wynosi 39,34% od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze powiatu wynosi 10,25%,
- podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze gminy, wynosi 6,71% a od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze powiatu, wynosi 1,40%.

Wykres 69 Dochody budżetów JST ogółem i dochody własne JST wchodzących w skład OF w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł) w latach 2015 - 2019

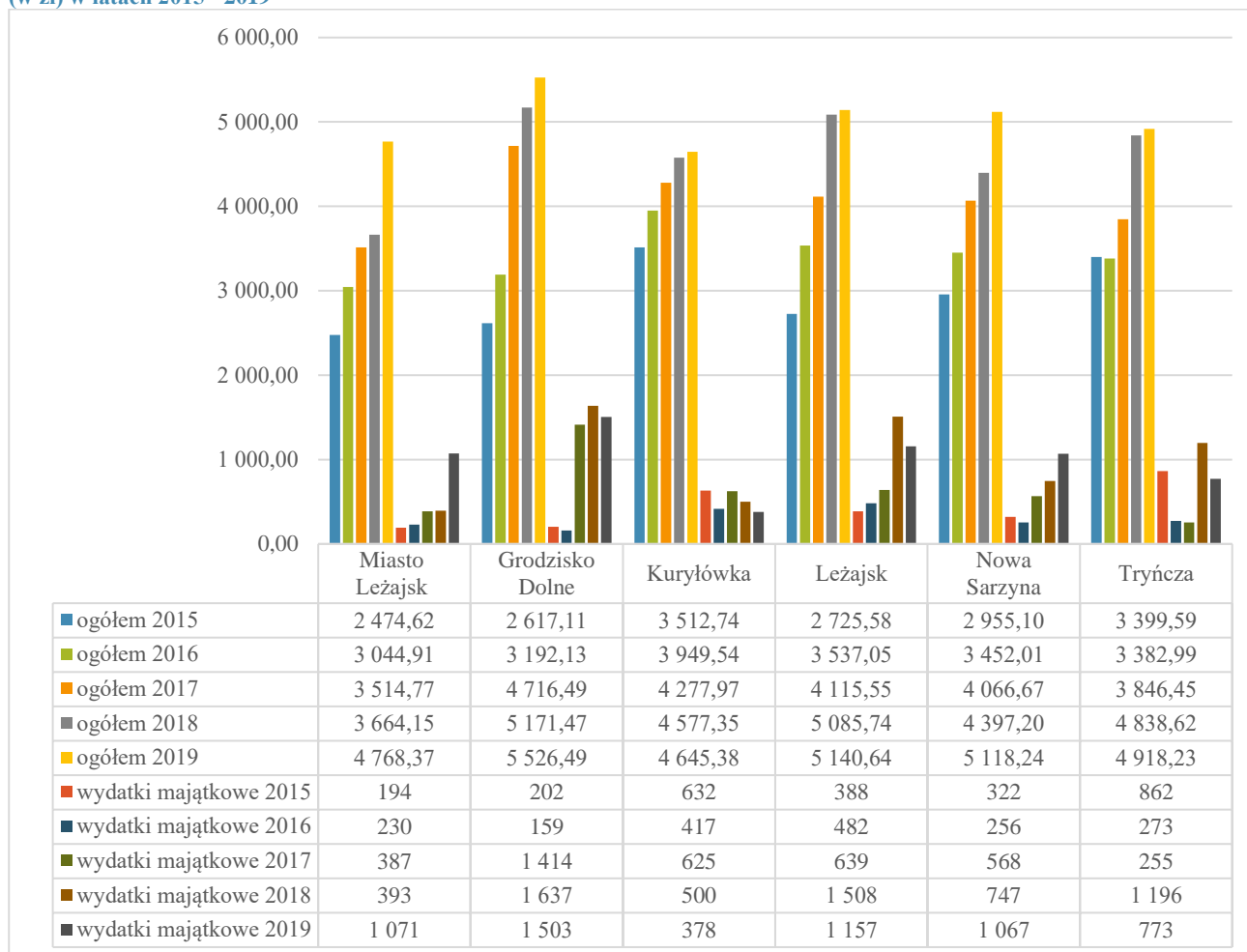

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W każdej z gmin należących do obszaru funkcjonalnego w latach 2015 – 2019 nastąpił wzrost dochodów budżetu. W przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższy dochód ogółem w 2019 miały Gmina Grodzisko Dolne - 5 705,78 zł oraz Gmina Tryncza – 5 189,24 zł. W zakresie dochodów własnych gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższy wskaźnik w roku 2020 miały Gmina Nowa Sarzyna (1 562,60), Gmina Tryncza (1 558,46), Gmina Leżajsk (1 402,00).

Wydatki budżetowe jednostki samorządu terytorialnego są kategorią finansową, której celem jest finansowanie zadań własnych jednostki oraz wykonywanie innych operacji finansowych. Do wydatków zaliczamy zatem tylko te służące finansowaniu zadań i wynikają z obowiązujących przepisów prawa. Nie zalicza się zatem do wydatków jednostek samorządów terytorialnego kosztów związanych ze spłatą zobowiązań finansowych tj. kredyt czy pożyczka. Wydatki jednostki samorządu terytorialnego dzielą się na bieżące i majątkowe. Do wydatków bieżących zaliczamy: zakup towarów i usług, dotacje, wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, inne świadczenia na rzecz osób fizycznych (np. zapomogi), wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i obsługiwanych przez nie organów. Natomiast wydatki majątkowe to wydatki inwestycyjne, w tym zakupy inwestycyjne.

Wykres 70 Wydatki budżetów JST, w tym wydatki majątkowe JST wchodzących w skład OF w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł) w latach 2015 - 2019

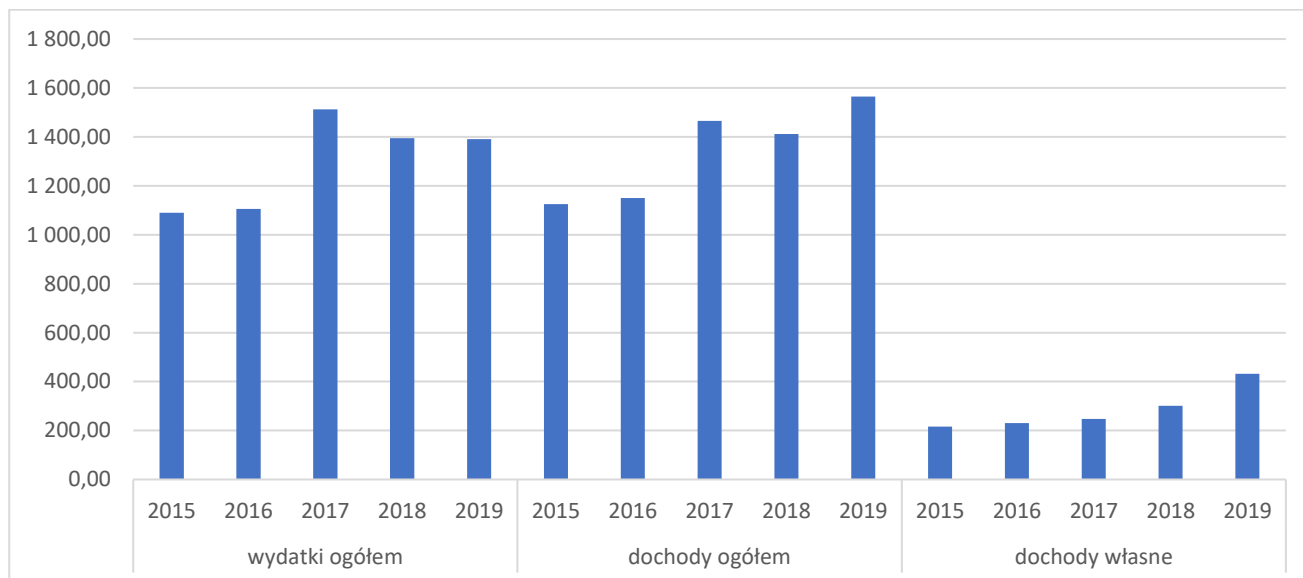

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W zakresie wydatków budżetowych gmin należących do OF, podobnie jak w przypadku dochodów, nastąpił ich wzrost w okresie 2015 -2019. Różnica w poszczególnych latach wydatkowania środków publicznych jest wyraźna i ma tendencję skokową w 2019 w gminach OF (za wyjątkiem Gmin Leżajsk, kiedy to wzrost nastąpił już 2018 roku). Wzrost wydatków ogółem ma związek z wydatkami bieżącymi. Jak wynika z danych obejmujących wydatki majątkowe przede wszystkim w roku 2019. Najwyższy utrzymujący się wskaźnik wydatków majątkowych ma Gmina Grodzisko Dolne – w roku 2017 – 1 414 zł, w 2018 – 1 637 zł, w 2019 – 1 503 zł. W stosunku do roku 2015 wzrost wydatków majątkowych o ponad 600 %. W Gminie

Tryńcza poziom wydatków podlega wahanom, tj. w latach 2016 i 2017 był stosunkowo niski, jednak w 2019 jego wartość zbliżyła się do poziomu wyjściowego analizowanego okresu.

Wykres 71 Dochody i wydatki budżetów powiatu wchodzącego w skład OF ogółem na 1 mieszkańca (w zł) w latach 2017 - 2019

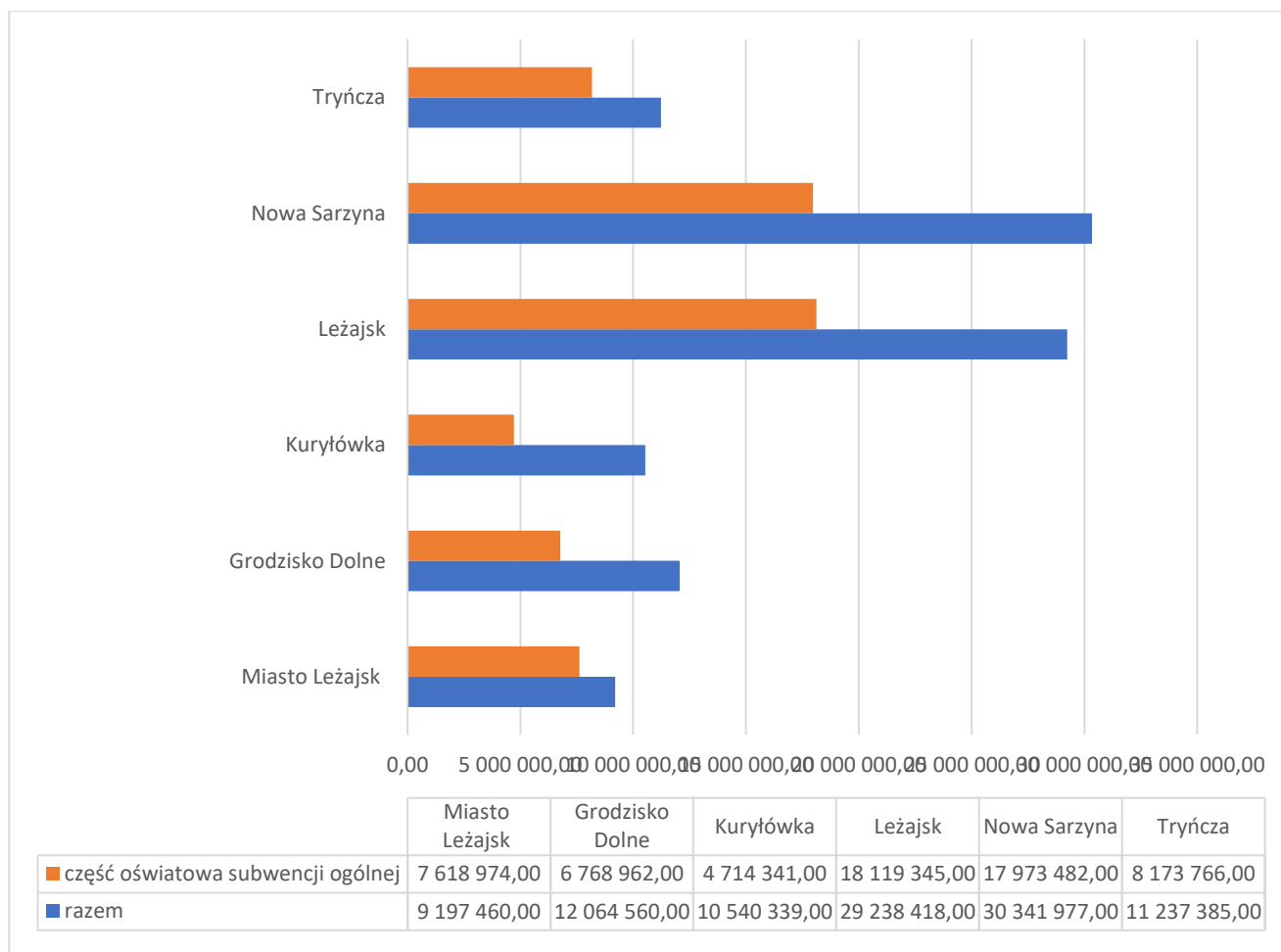
Nazwa	wydatki ogółem					dochody ogółem					dochody własne				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
leżajski	089,97	105,67	511,98	394,41	390,70	124,74	149,96	465,19	411,89	564,35	215,89	230,87	247,11	301,16	432,05

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W zakresie Powiatu Leżajskiego w analizowanym okresie zauważalny jest stopniowy trend wzrostu dochodów budżetu ogółem (za wyjątkiem roku 2018, kiedy to poziom dochodów był niższy niż w poprzedzającym 2017 r. o 3,64%). W zakresie wydatków ogółem nastąpił skokowy wzrost od 2017, który utrzymuje się na zbliżonym poziomie przez rok 2018 i 2019. Wzrost wydatków roku 2017 względem 2016 wynosi 26,11%. W zakresie dochodów własnych, na przestrzeni analizowanego okresu następuje systematyczny i stały wzrost – w roku 2015 – 215,89 zł do poziomu 432,05 zł w roku 2019 (co oznacza wzrost o ponad 100 %).

Subwencja jest formą zasilania budżetów jednostek samorządu terytorialnego przez budżet państwa. Subwencja ogólna dla gmin i powiatów składa się z części: wyrównawczej, równoważącej i oświatowej. Od lat samorządów dążą do zrównoważenia dochodów i wydatków, szczególnie w zakresie wydatków na zadania oświatowe. Najwyższy procentowy udział subwencji oświatowej w subwencji ogółem w roku 2019 miało Miasto Leżajsk i udział ten wynosił 72% subwencji ogólnej. Najniższy udział subwencji oświatowej występował w 2019 r. w Gminie Kuryłówka i wynosi on 44,72% subwencji ogólnej. Zbliżoną relację w stosunku subwencji oświatowej do ogólnej mają Gminy Nowa Sarzyna i Leżajsk (kolejno udział ten wynosi 59 % i 61%).

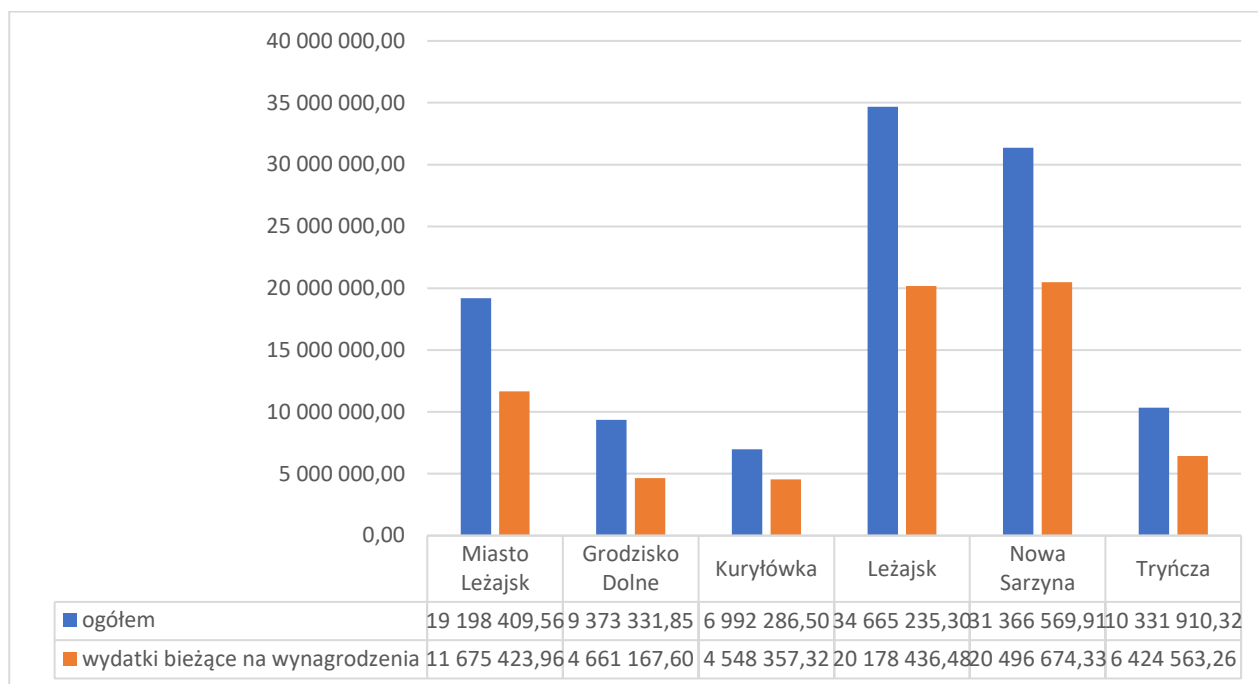
Wykres 72 Dochody gmin wchodzących w skład OF ogółem (w zł). Subwencja i część oświatowa subwencji ogólnej w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W zakresie wydatków na zadania związane z oświatą i wychowaniem, ponoszone w dziale 801 najwyższe wydatki z budżetu gminy ponosi Gmina Leżajsk (ponad 34 600 tys. zł) oraz Nowa Sarzyna (ponad 31 000 tys. zł). Najniższe wydatki na oświatę w roku 2019 miała Gmina Grodzisko Dolne – 9 373 tys. zł. W zakresie struktury wydatków oświatowych we wszystkich gminach należących do OF wydatki bieżące na wynagrodzenie stanowiły ponad 50 % wszystkich wydatków oświatowych.

Wykres 73 Wydatki gmin wchodzących w skład OF ogółem (w zł) w dziale 801 - Oświata i wychowanie w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

4. SYNTEZA DIAGNOZY OBECNEJ SYTUACJI OBSZARU FUNKcjONALNEGO

(pkt będzie sukcesywnie uzupełniany o wnioski z badań i warsztatów strategicznych)

Obszar I: Społeczeństwo

- Na koniec 2020 r. liczba ludności Obszaru Funkcjonalnego wyniosła 77 494 i była o -0,77 % niższa niż w 2016 r. Największy wzrost liczby mieszkańców na przestrzeni ostatnich pięciu lat miał miejsce w Gminie Tryńcza oraz Gminie Leżajsk (wzrost odpowiednio o 0,73 % oraz 0,23 % w porównaniu do roku 2016), natomiast największy spadek w miał miejsce w Mieście Leżajsk (-1,35 % w porównaniu do 2016 r.).
- W roku 2020 OF zamieszkiwało 39 160 kobiet (50,53% populacji ogółem). W każdej z gmin wchodzących do OF liczba kobiet przewyższa liczbę mężczyzn w ogólnej populacji, co jest charakterystyczne dla struktury ludności całego województwa podkarpackiego i kraju.
- Średnia gęstość zaludnienia na terenie OF w latach 2016-2020 zmniejszyła się o -2,5 % i wynosiła w 2020 roku 195 osób na 1 km². Wskaźnik gęstości zaludnienia w Powiecie Leżajskim w roku 2020 wynosił 118 osób na 1 km² i był niższy od poziomie wartości dla województwa podkarpackiego i dla kraju.
- Zarówno wartość wskaźnika urodzeń żywych, jak i zgonów na 1 000 ludności z obszaru OF w latach 2015–2019 podlegały wahaniom, jednak corocznie przyrost naturalny na 1 000 ludności w analizowanym okresie był dodatni. Przyrost naturalny na terenie Powiatu Leżajskiego w 2019 r. wyniósł 0,45 i jest wyższy od średniej wojewódzkiej i krajowej.
- Struktura ludności OF w ostatnich pięciu latach wskazuje, iż nastąpił dynamiczny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do pozostałych grup wiekowych. Mieszkańcy OF w wieku produkcyjnym stanowią 62% ogólnej liczby mieszkańców, ale ich liczba na przestrzeni lat 2015 – 2019 spadła o -2,09%. W odniesieniu do struktury ludności wg ekonomicznych grup wieku, najkorzystniejszą sytuację mają Gmina Leżajsk i Gmina Kuryłówka, gdzie występuje najwyższy udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym ze wszystkich gmin należących do OF i jednocześnie udział ten jest wyższy niż liczba osób w wieku poprodukcyjnym.
- W analizowanym okresie dynamicznie rośnie ogólny udział osób wieku poprodukcyjnym, od 13 680 osób w roku 2015 do 15 266 osób w roku 2019. W zakresie funkcjonalnych grup wieku na obszarze OF najwięcej mieszkańców w wieku 65 + zamieszkuje kolejno Gminę Nowa Sarzyna, Gminę Leżajsk oraz Miasto Leżajsk.
- Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w 2020 r. wynosił na OF 24,5 %, wartość ta wzrosła w stosunku do wartości z roku 2016, która wynosiła 21,6 % (na przestrzeni ostatnich pięciu lat o 13,88 % wartości wyjściowej).
- W całym analizowanym okresie na obszarze OF saldo migracji miało wartości ujemne, kolejno w -1,5 w 2016 r., - 2,4 w 2017 r., - 2,1 w 2018 r., -2,9 w 2019 r.
- W latach 2015–2019 liczba pracujących ogółem na obszarze OF sukcesywnie rosła i w 2019 r. wyniosła ponad 22 tys. osób – o 1,7 tys. więcej niż w 2015 r. Analiza struktury pracujących według płci jednoznacznie wskazuje na przewagę kobiet wśród osób zatrudnionych.
- W analizowanym okresie liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na obszarze OF zmniejszyła się – w 2020 r. wyniosła 4 429 osób, co w porównaniu z 2015 r., kiedy zarejestrowane jako bezrobotne było 4 923 osoby, daje spadek o -10,03%. Pod względem płci w każdym z analizowanych lat wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych dominowały kobiety (w 2020 r. stanowiły 52,87% zarejestrowanych bezrobotnych ogółem).
- W analizowanym okresie w kraju liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych spadła o ponad 21%. Spadek odnotowano również na terenie województwa podkarpackiego (o 18,82%). Sytuacja Powiatu Leżajskiego również wpisuje się ten trend, jednak wartość jest niższa od wojewódzkiej i wynosi -8,42%,

jest również niższa od danych dla sąsiadującego Powiatu Przeworskiego (dla którego liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 22,27%).

- Na OF działa wiele aktywnych organizacji, w tym 3 LGD, które podejmują inicjatywy w zakresie integracji społecznej oraz świadczą usługi społeczne dla mieszkańców w obszarze edukacji, wsparcia osób niepełnosprawnych, rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.

Obszar II: Szkolnictwo i wychowanie

- Na terenie OF działalność prowadzą placówki oświatowe zapewniające edukację na poziomie przedszkolnym, podstawowym i średnim.
- Na przestrzeni lat 2015-2019 łączna liczba uczniów w przedszkolach i szkołach na obszarze OF systematycznie wzrosła (poza rokiem 2016, w którym nastąpił nieznaczny spadek liczby uczniów szkół podstawowych).
- Największy wzrost ilości dzieci objętych różnymi formami wychowania przedszkolnego ze wszystkich gmin należących do OF występował w Gminie Kuryłówka (o 57,58%). Wysoki wzrost odnotowano również w Gminie Leżajsk (o 30,33%), Gminie Tryńcza (o 28,99%).
- W zakresie szkolnictwa średniego, liczba uczniów uczęszczających do szkół ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych i policealnych w Powiecie Leżajskim wzrosła. W roku 2015 do ww szkół uczęszczało 3 119 uczniów, w roku 2019 już 3 665, co oznacza wzrost o 17,51% w analizowanym okresie.

Obszar III: Infrastruktura

- Podstawowy układ komunikacji OF tworzą: droga krajowa nr 77 Lipnik- Przemyśl, drogi wojewódzkie: 875, 887, 835 oraz drogi powiatowe i gminne. Przez teren OF przebiega również linia kolejowa przewozów pasażerskich.
- Od 2015 r. liczba mieszkań na terenie OF systematycznie wzrastała. W 2019 r. na obszarze znajdowało się 22 514 mieszkań (o 2,68% więcej niż w 2015 r.).
- Na terenie OF wszystkie jednostki samorządu terytorialnego mają dostęp do wodociągów i kanalizacji. Od 2015 r. średnia długość sieci rozdzielczej (tj. wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej) w przeliczeniu na 100 km² na terenie OF wzrastała – w 2019 r. sieć wodociągowa miała 855,6 km, sieć kanalizacyjna – 954,0 km, a sieć gazowa 856,7 km.

Obszar IV: Aktywność gospodarcza

- Z Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 r. wynika, że na terenie OF istniało 11 259 gospodarstw domowych, z czego 9 016 czyli ponad 80% utrzymywało się z działalności rolniczej.
- Uprawą roślin zajmowało się 4 662 gospodarstw rolnych. W każdej z gmin wchodzących w skład OF wśród upraw dominowały zboża (67,92% powierzchni gospodarstw).
- W ogólnej liczbie gospodarstw rolnych, gospodarstwa o powierzchni powyżej 15 ha stanowiły 18 % gospodarstw, na OF dominują małe gospodarstwa rolne o powierzchni 1-5 ha - 49 % wszystkich gospodarstw.
- W latach 2016-2020 liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na terenie OF wzrosła z poziomu 4 752 do 5 415, wykazując tym samym tempo wzrostu na poziomie 13,9%. Biorąc pod uwagę strukturę własności zdecydowanie dominowały przedsiębiorstwa z sektora prywatnego – w 2020 r. stanowiły ponad 95 % ogółu przedsiębiorstw.
- Analiza struktury sektora przedsiębiorstw pod względem klas wielkości pokazuje, że dominującą grupą przedsiębiorstw w latach 2016-2020 były mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników, które w 2020 r. stanowiły 96,62 % wszystkich przedsiębiorstw.
- Spośród 5 415 przedsiębiorstw zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie OF w 2020 r. tylko 70 firm zajmowało się rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem bądź rybactwem, a ich liczba w porównaniu z 2016 r. zmniejszyła się o 13 podmiotów. Najliczniej reprezentowaną branżą wśród wszystkich podmiotów

gospodarczych była „pozostała działalność”, stanowiąca w 2020 r. ponad 64 % łącznej liczby przedsiębiorstw. 35% wszystkich podmiotów działających na obszarze OF to podmioty działające w przemyśle oraz budownictwie.

- Wskaźnik podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1 tys. ludności na terenie OF w latach 2016-2020 systematycznie wzrastał i w 2020 r. wyniósł 419. O 17,7 % (do poziomu 682,7) wzrosła również wartość wskaźnika podmiotów na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym, a o 17 % (do poziomu 334) wzrosła wartość wskaźnika osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 ludności.

Obszar V: Kultura, wizerunek i czas wolny

- Omawiany Obszar Funkcjonalny charakteryzuje się bogatym dziedzictwem historycznym i ofertą turystyczną o dużym potencjale rozwojowym.
- Ważnym elementem krajobrazu są obiekty zabytkowe. Pełne wykorzystanie zasobów kulturowych danego obszaru stanowi podstawową przesłankę rozwoju lokalnego OF.
- Życie kulturalne na terenie OF tworzą następujące domy i ośrodki kultury: Gminny Centrum Kultury i Czytelnictwa w Gminie Tryńcza, Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku (w którego skład wchodzi: Biblioteka Publiczna w Leżajsku, Dom Kultury w Leżajsku, Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta, kino), Gminny Ośrodek Kultury w Gminie Leżajsk, Ośrodek Kultury w Nowej Sarzynie, Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym, Gminny Ośrodek Kultury w Kuryłówce.
- Na terenie OF działa również Muzeum Ziemi Leżajskiej, którego organizatorem jest Powiat Leżajski oraz biblioteki publiczne.
- Największą liczbą czytelników cechowały się biblioteki w Mieście Leżajsk oraz Gminie Nowa Sarzyna – w 2020 r. stanowiły ponad 76 % ogólnej liczby czytelników na terenie OF.
- W analizowanym okresie wzrosła liczba dostępnych dla mieszkańców OF kół, klubów i sekcji oraz ich uczestników. Liczba kół, klubów i sekcji wynosiła w 2020 roku 84 i wzrosła w stosunku do 2016 roku o 19 dostępnych form. W zakresie zaangażowania mieszkańców i członkostwa w takich formach aktywności ogólna liczba członków kół, klubów i sekcji wzrosła w ostatnich pięciu latach o 45,16 %, łącznie o 439 osób.

Obszar VI: Jakość życia

- Obszar funkcjonalny posiada zasoby surowcowe: gazu ziemnego i kruszyw naturalnych.
- Głównymi rzekami i potokami OF są: San, Wisłok, Malinianka, Jagódka, Trzebońnica, Mleczka, Leszczyńska, Złota i Błotnia. Meliorację wód na obszarze funkcjonalnym wspomagają zbiorniki retencyjne
- Obszar funkcjonalny zalicza się do dzielnicy klimatycznej sandomiersko - rzeszowskiej. Rejon należy do najcieplejszych obszarów w kraju. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 7,5°C.
- Na terenie obszary funkcjonalnego występują różne formy ochrony przyrody: rezerваты przyrody, Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000, użytki ekologiczne, ochrona gatunkowa.
- W zakresie jakości powietrza OF wykazuje się zróżnicowaniem. Najczęściej występującymi charakterystycznymi zanieczyszczeniami powietrza są: pyły, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek i dwutlenek węgla.
- Największym antropogenicznym źródłem emisji jest proces spalania paliw, w tym emisja ze środków transportu. Wpływ na zanieczyszczenie powietrza mają również lokalne przestarzałe kotłownie pracujące dla potrzeb centralnego ogrzewania, ogrzewania lokali mieszkalnych oraz małe przedsiębiorstwa spalające węgiel w celach grzewczych i technologicznych.
- Głównym paliwem w sektorze gospodarki komunalnej jest węgiel a stare urządzenia grzewcze posiadają niską sprawność.
- Na całym OF ilość odpadów komunalnych w analizowanym okresie wzrosła. Wyjątek w tym zakresie stanowi Gmina Tryńcza.

- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich w Powiecie Leżajskim również utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Wzrost wskaźnika w okresie 2015 – 2019 odnotowały Gminy Tryńcza (7 920 os w 2015 r. 8 136) oraz Gmina Leżajsk (w 2015 r. – 10 438 os. a w roku 2019 – 11 570). W pozostałych Gminach OF wskaźnik ten jest niższy w roku 2019 w stosunku do roku 2015.
- Na terenie obszaru funkcjonalnego w 2019 roku samorzady udostępniały mieszkańcom 2 parki spacerowo – wypoczynkowe w Gminach Nowa Sarzyna, Grodzisko Dolne. W Gminach tych funkcjonowały również zieleńce publiczne. Zdecydowanym liderem w tej materii jest Gmina Nowa Sarzyna, która utrzymywała 14 zieleńcy w 2019 roku.
- Zadania z zakresu opieki zdrowotnej na terenie Obszaru Funkcjonalnego wykonywane są za pośrednictwem ośrodków: Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Leżajsku oraz działających na terenie poszczególnych gmin niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej.
- Liczba porad lekarskich udzielanych w ramach podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na terenie OF wzrosła od 63 803 w 2015 r. do 73 198 w 2019 r.
- Na OF dostęp do aptek i punktów aptecznych nie jest równomierny – na terenie Gminy Leżajsk nie funkcjonują apteki a mieszkańcy zaopatrują się w sąsiadującym mieście Leżajsk. Wysokie nasycenie aptekami na tle innych gmin OF odnotowało Miasto Leżajsk.
- W zakresie instytucjonalnym w gminach należących do obszaru funkcjonalnego działają instytucje pomocy społecznej i pokrewne: ośrodki pomocy społecznej i jedno centrum usług społecznych. Na terenie Powiatu Leżajskiego funkcjonują następujące instytucje społeczne: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku, Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Leżajsku, Dom Dziecka w Nowej Sarzynie, Dom Pomocy Społecznej Piskorowicach – Mołyniach, Dom Pomocy Społecznej w Brzozie Królewskiej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Jelnej, Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Nowej Sarzynie.
- W każdej z gmin należących do obszaru funkcjonalnego w latach 2015 – 2019 nastąpił wzrost dochodów budżetu. W przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższy dochód ogółem w 2019 miały Gmina Grodzisko Dolne - 5 705,78 zł oraz Gmina Tryńcza – 5 189,24 zł.

5. ANALIZA SWOT

Jednym z narzędzi stosowanych do przeprowadzenia analizy strategicznej jest analiza SWOT – zestawienie silnych i słabych stron (odpowiednio: *strengths* oraz *weaknesses*) oraz określenie szans i zagrożeń rozwojowych (*opportunities* oraz *threats*). Metoda ta umożliwia zebranie oraz usystematyzowanie informacji o wewnętrznym potencjale Obszaru Funkcjonalnego, jak również dostrzeganych barierach, zwracając jednocześnie uwagę na pojawiające się w otoczeniu szanse oraz zagrożenia mające wpływ na jego działalność oraz rozwój.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ ...▪ ...	<ul style="list-style-type: none">▪ ...▪ ...
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ ...▪ ...	<ul style="list-style-type: none">▪ ...▪ ...

[Zgodnie z harmonogramem prac analiza SWOT zostanie opracowana po warsztatach strategicznych]

Źródła danych pierwotnych

1. Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.
2. Powszechny Spis Rolny 2010 wg siedziby gospodarstwa, Główny Urząd Statystyczny.

Spis wykresów, tabel, rysunków i map

Wykres 1 Powierzchnia OF wg kierunków wykorzystania gruntów	13
Wykres 2 Powierzchnia JST wchodzących w skład OF wg kierunków wykorzystania (w ha).....	14
Wykres 3 Powierzchnia gmin wchodzących w skład OF (%).....	15
Wykres 4 Łączna liczba ludności w OF w latach 2016 - 2020.....	16
Wykres 5 Średnia gęstość zaludnienia na terenie OF - ludność na 1 km ² oraz zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	17
Wykres 6 Średni przyrost naturalny oraz urodzenia żywe i zgony na 1 000 ludności na obszarze OF w latach 2015 -2019	19
Wykres 7 Przyrost naturalny na 1 000 ludności w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2019.....	20
Wykres 8 Urodzenia żywe na 1 000 ludności w poszczególnych JST w latach 2015 - 2019.....	21
Wykres 9 Średnia liczba małżeństw na 1 000 ludności na obszarze OF w latach 2016 - 2020.....	21
Wykres 10 Ludność wg ekonomicznych grup wieku na OF w latach 2015 – 2019 (średnia).....	23
Wykres 11 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności w 2020 r. w poszczególnych JST OF..	24
Wykres 12 Struktura demograficzna ludności wg ekonomicznych grup wieku w podziale na płeć w 2020 r.	25
Wykres 13 Ludność w wieku poprodukcyjnym na OF w latach 2016 - 2020.....	25
Wykres 14: Ludność według funkcjonalnych grup wieku na obszarze OF w 2020.....	26
Wykres 15: Wskaźnik obciążenia demograficznego – współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi na terenie OF w latach 2016-2020	27
Wykres 16: Wskaźnik obciążenia demograficznego – współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020	27
Wykres 17: Saldo migracji na obszarze OF w latach 2016–2019	28
Wykres 18: Saldo migracji w poszczególnych JST OF w latach 2016–2019.....	28
Wykres 19: Struktura pracujących wg płci na obszarze OF w latach 2015-2019.....	29
Wykres 20: Liczba pracujących ogółem w poszczególnych JST OF w latach 2015–2019.....	30
Wykres 21: Struktura pracujących wg płci w poszczególnych JST OF średnia w latach 2015–2019.....	31
Wykres 22: Struktura zarejestrowanych bezrobotnych wg płci na obszarze OF w latach 2016 - 2020.....	32
Wykres 23: Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem w poszczególnych JST OF w latach 2020	32
Wykres 24: Frekwencja w wyborach w ostatnich wyborach na terenie OF, w porównaniu z powiatem przeworskim i województwem podkarpackim	34
Wykres 25: Średnia ilość zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców na obszarze OF w latach 2016-2020.....	35
Wykres 26: Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców na terenie OF w latach 2015–2019	35
Wykres 27 Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na OF w latach 2016 - 2020	36
Wykres 28: Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020	37
Wykres 29: Łączna liczba uczniów w przedszkolach, przedszkolach specjalnych, oddziałach przedszkolnych oraz punktach przedszkolnych na terenie OF	43
Wykres 30: Łączna liczba uczniów w szkołach podstawowych na terenie OF.....	43
Wykres 31: Zasoby mieszkaniowe na obszarze OF w latach 2015-2019.....	48
Wykres 32: Zasoby mieszkaniowe w poszczególnych JST OF w latach 2015-2018.....	49
Wykres 33: Mieszkania na 1000 mieszkańców w poszczególnych JST OF w latach 2015-2018.....	50
Wykres 34: Liczba i przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania (m ²) na obszarze OF w latach 2016-2020	50
Wykres 35: Mieszkania oddane do użytkowania w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020	51
Wykres 36: Długość sieci rozdzielczej na 100 km ² na obszarze OF w latach 2015-2019 (w km)	52

Wykres 37: Długość sieci rozdzielczej wodociągowej na 100 km ² w poszczególnych JST OF w latach 2015-2018 (w km)	52
Wykres 38: Długość sieci rozdzielczej kanalizacyjnej na 100 km ² w poszczególnych JST OF w latach 2015-2019 (w km)	53
Wykres 39: Długość sieci rozdzielczej gazowej na 100 km ² w poszczególnych JST OF w latach 2015-2019 (w km)	53
Wykres 40: Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w poszczególnych JST OF w latach 2015-2019 (w %)	55
Wykres 41: Powierzchnia gospodarstw rolnych wg grup obszarowych użytków rolnych (ha) na obszarze OF w 2010 r.	57
Wykres 42: Powierzchnia gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych (ha) w poszczególnych JST OF w 2010 r.	58
Wykres 43: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na obszarze OF w latach 2016-2020	59
Wykres 44: Podmioty gospodarki narodowej ogółem wpisane do rejestru REGON w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020	59
Wykres 45: Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON wg klas wielkości na obszarze OF w latach 2016-2020	60
Wykres 46: Podmioty gospodarcze wg grup rodzajów działalności PKD 2007 na obszarze OF w latach 2016-2020	62
Wykres 47: Struktura podmiotów gospodarczych wg grup rodzajów działalności PKD 2007 na obszarze OF w 2020 r.	62
Wykres 48: Zmiany w liczbie podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze OF w latach 2016-2020	63
Wykres 49: Zmiany w liczbie podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020	64
Wykres 50: Podmioty gospodarcze na obszarze OF w latach 2016-2020 – wskaźniki	65
Wykres 51: Podmioty gospodarcze w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020 – wskaźniki	65
Wykres 52: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 na terenie OF w latach 2016-2020	69
Wykres 53: Działalność bibliotek na obszarze OF w latach 2016-2020	74
Wykres 54: Liczba czytelników w ciągu roku w bibliotekach zlokalizowanych w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020	74
Wykres 55: Księgozbiór bibliotek zlokalizowanych w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020	75
Wykres 56: Liczba wypożyczeń na zewnątrz księgozbioru w bibliotekach zlokalizowanych w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020	75
Wykres 57 Liczba kół, klubów i sekcji oraz ich członkowie na OF w latach 2016 - 2020	76
Wykres 58: Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku (w t) ogółem i z gospodarstw domowych na terenie OF w latach 2016-2020	79
Wykres 59: : Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w kg) na terenie OF w latach 2015-2019	79
Wykres 60: Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku (w t) ogółem i z gospodarstw domowych w poszczególnych JST na terenie OF w latach 2016-2019	80
Wykres 61: Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w kg) w poszczególnych JST na terenie OF w latach 2016-2019	81
Wykres 62 Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności w latach 2015 - 2019	81
Wykres 63 Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2019	82
Wykres 64 Tereny zieleni w gestii samorządów w poszczególnych JST OF w latach 2015 -2019 (szt.)	82
Wykres 65 Porady lekarskie w ramach podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na terenie OF w latach 2015 - 2019	84
Wykres 66 Porady lekarskie w ramach podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2020	85
Wykres 67 Apteki i punkty apteczne. Ludność na aptekę ogólnodostępną w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2020	85
Wykres 68: Pomoc społeczna. Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci w poszczególnych JST OF w latach 2015-2019	88

Wykres 69 Dochody budżetów JST ogółem i dochody własne JST wchodzących w skład OF w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł) w latach 2015 - 2019	92
Wykres 70 Wydatki budżetów JST, w tym wydatki majątkowe JST wchodzących w skład OF w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł) w latach 2015 - 2019	93
Wykres 71 Dochody i wydatki budżetów powiatu wchodzącego w skład OF ogółem na 1 mieszkańca (w zł) w latach 2017 - 2019.....	94
Wykres 72 Dochody gmin wchodzących w skład OF ogółem (w zł). Subwencja i część oświatowa subwencji ogólnej w 2019 r.	95
Wykres 73 Wydatki gmin wchodzących w skład OF ogółem (w zł) w dziale 801 - Oświata i wychowanie w 2019 r.	96
Tabela 1 Obszar Funkcjonalny - podstawowe informacje	13
Tabela 2 Udział powierzchni poszczególnych JST w powierzchni OF ogółem.....	14
Tabela 3 Liczba ludności w poszczególnych JST OF w latach 2016 - 2020	16
Tabela 4 Współczynnik feminizacji w poszczególnych JST OF w latach 2016 -2020.....	16
Tabela 5 Ludność na 1 km2 w poszczególnych JST OF w latach 2016 -2020.....	18
Tabela 6 Wskaźniki: przyrost naturalny, urodzenia żywe i zgodny na 1 000 ludności poszczególnych JST OF w latach 2016 - 2019.....	19
Tabela 7 Małżeństwa na 1 000 ludności w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2019	22
Tabela 8 Rozwody na 1 000 ludności w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2019.....	22
Tabela 9 Ludność wg ekonomicznych grup wieku w poszczególnych JST OF w latach 2015 - 2019.....	23
Tabela 10: Struktura zarejestrowanych bezrobotnych w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020 oraz ich charakterystyka w roku 2020.....	33
Tabela 11: Liczba uczniów w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych oraz punktach przedszkolnych w poszczególnych JST na terenie OF	43
Tabela 12: Liczba uczniów w szkołach podstawowych w poszczególnych JST na terenie OF	44
Tabela 13 Liczba uczniów w szkołach ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne i policealne ogółem na terenie OF	44
Tabela 14 Zdawalność egzaminów maturalnych w szkołach na terenie OF (%).....	45
Tabela 15: Zasoby mieszkaniowe na obszarze OF w latach 2015-2018 – wskaźniki	49
Tabela 16: Gospodarstwa domowe z dochodami z różnych źródeł	56
Tabela 17: Gospodarstwa z uprawą wg rodzaju i powierzchni zasiewów	57
Tabela 18: Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON wg klas wielkości w poszczególnych JST OF w latach 2015-2019.....	60
Tabela 19: Podmioty gospodarcze wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w poszczególnych JST OF w latach 2016-2020	62
Tabela 20: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 w poszczególnych JST na terenie OF w latach 2016-2020.....	66
Rysunek 1 Herby i logotypy poszczególnych JST wchodzących w skład OF	5
Rysunek 2 Mapa Gminy Kuryłówka.....	6
Rysunek 3 Mapa Gminy Leżajsk	7
Rysunek 4 Mapa Gminy Nowa Sarzyna	8
Rysunek 5 Mapa Gminy Tryńcza.....	9
Rysunek 6 Mapa Miasta Leżajsk	10
Rysunek 7 Mapa Gminy Grodzisko Dolne	11
Rysunek 8 Mapa Powiatu Leżajskiego	12
Rysunek 9 Obszar Funkcjonalny na tle województwa podkarpackiego.....	12
Mapa 1 Przebieg Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo przez OF	71